

ผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูที่มีต่อครูและนักเรียน:
การวิจัยแบบผสม

นางสาวสิริวรรณ มีรอด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2553

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

IMPACTS OF THE TEACHERS' LICENSE RENEWAL POLICY ON TEACHERS AND
STUDENTS: MIXED-METHOD RESEARCH

Miss Siriwan Meerod

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Educational Research Methodology

Department of Educational Research and Psychology

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2010

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบ
วิชาชีพครูที่มีต่อครูและนักเรียน : การวิจัยแบบผสม

โดย

นางสาวสิริวรรณ มีรอด

สาขาวิชา

วิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวานิช

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

คณบดีคณะครุศาสตร์

(ศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

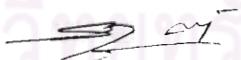
ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริพันธุ์ สุวรรณมรรคา)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวานิช)

กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุพิมพ์ ศิริพันธุ์วรสกุล)

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สิริวรรณ มีรอด : ผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูที่มีต่อครูและนักเรียน: การวิจัยแบบผสม. (IMPACTS OF THE TEACHERS' LICENSE RENEWAL POLICY ON TEACHERS AND STUDENTS: MIXED-METHOD RESEARCH) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ศ.ดร.สุวิมล ว่องวานิช, 147 หน้า.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) วิเคราะห์ระดับการยอมรับในนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู (2) วิเคราะห์พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมตามที่ครูสภากำหนด และเปรียบเทียบพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของครูที่มีภูมิหลังต่างกัน (3) วิเคราะห์ผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพที่มีต่อครู ด้านการปฏิบัติงานของครู ด้านการจัดการเรียนการสอนของครู และด้านคุณภาพชีวิตของครู (4) วิเคราะห์ผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพที่มีต่อนักเรียน ด้านการเป็นครูที่ดี ด้านการจัดการเรียนการสอนที่ดี และด้านการใช้วิธีการสอนใหม่ๆ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ขั้นตอนแรกเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ ครูในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจำนวน 560 คน และนักเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจำนวน 417 คน จาก 2 สังกัด ได้แก่ โรงเรียนสังกัดรัฐบาลและเอกชน ขั้นตอนที่สองเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจำนวน 15 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติบรรยาย คือ คำร้อยละ คำเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้เปรียบเทียบได้แก่ ANOVA ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การยอมรับในกิจกรรมที่ใช้ในการขอต่อใบอนุญาต กิจกรรมที่ครูเห็นด้วยมากที่สุด คือ (1) ผ่านการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ (2) เข้าฟังการบรรยาย อภิปราย ประชุมปฏิบัติการ ประชุมสัมมนา หรืออื่นๆ โดยมีการลงทะเบียน และมีหลักฐานแสดงการเข้าร่วมกิจกรรม (3) ศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพ และเกณฑ์การต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพที่ครูเห็นด้วยมากที่สุด คือ (1) ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเป็นเรื่องสำคัญสำหรับการปฏิบัติงานของครู (2) ครูสภาประชาสัมพันธ์ให้ครูเข้าใจเกณฑ์การต่อใบอนุญาตทั่วถึง (3) กางกำหนดให้การประพฤติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพเป็นเกณฑ์การต่อใบอนุญาตด้วย

2. พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมตามที่ครูสภากำหนด ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ครูส่วนใหญ่มีระดับการเข้าร่วมกิจกรรมตามที่ครูสภากำหนดในเรื่อง การเข้ารับการอบรมและได้รับวุฒิบัตรแสดงความชำนาญการในการประกอบวิชาชีพครูสภา การจัดทำผลงานหรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือจัดการศึกษา และผ่านการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในหน้าที่

3. ผลกระทบของนโยบายที่มีต่อครู ครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่านโยบายการต่อใบประกอบวิชาชีพครูมีผลกระทบในเรื่อง ทำให้ครูมีความก้าวหน้าด้านวิชาชีพ ทำให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่แก่นักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด แต่ในด้านคุณภาพชีวิตของครูพบว่านโยบายการต่อใบประกอบวิชาชีพครูทำให้ครูเบื่อน่ายต่อเกณฑ์การประเมิน

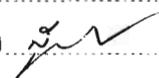
4. ผลกระทบของนโยบายที่มีต่อนักเรียน การวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่าพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมตามที่ครูสภากำหนดจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนตามการรับรู้ของนักเรียน เมื่อวิเคราะห์ไขว้พบว่าพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนางานและพัฒนาวิชาชีพส่งผลต่อพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครูในห้อง โดยครูที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนางานและพัฒนาวิชาชีพมีแนวโน้มจะจัดการเรียนการสอนที่ดีตามการรับรู้ของนักเรียน

ภาควิชา..... วิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

สาขาวิชา..... วิทยวิทยาดารวจศึกษา

ปีการศึกษา..... 2553

ลายมือชื่อนิสิต..... **สิริวรรณ**

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....

5283887627 : MAJOR EDUCATIONAL RESEARCH METHODOLOGY

KEYWORDS : IMPACTS OF THE TEACHERS' LICENSE/ LICENSE RENEWAL POLICY/ TEACHERS' LICENSE

SIRIWAN MEEROD: IMPACTS OF THE TEACHERS' LICENSE RENEWAL POLICY ON TEACHERS AND

STUDENTS: MIXED-METHOD RESEARCH. ADVISOR : PROF. SUWIMON WONGWANICH, Ph.D., 147 pp.

The objectives of this mixed-method study were to (1) preliminarily analyze the acceptance of the teachers' license renewal policy; (2) analyze teachers' participation in activities organized by the Teacher's Council of Thailand and compare the participation of teachers with different backgrounds; (3) analyze the impact of the policy on the teachers' performance, their teaching management and their quality of life; (4) analyze the impact of the policy on the students to find out whether their teachers were competent, their teaching management was adequate and their teaching methods were current. The tools were a questionnaire and an interview form. The collection of the data was divided into two steps. The first step was the collection of the quantitative data. The sample included 560 teachers and 417 students from both public and private schools in Ayutthaya province. The second step was the collection of the qualitative data. The sample included 15 teachers in Ayutthaya province. The data were analyzed with descriptive statistics which were percentage, mean and standard deviation and comparative statistics ANOVA.

It was found that:

1. As for the teachers' acceptance of activities concerning the license renewal, taking courses related to the job descriptions came first, followed by attending lectures, discussions, workshops, seminars and other training where participants received a certificate of attendance and taking an educational visit respectively. The criteria for the renewal which teachers agreed to most were (1) the license was essential for being a teacher, (2) the Council should disseminate the criteria to the teachers throughout the country and (3) abiding by the teachers' codes of conduct is necessary for the renewal.

2. In general, participation in activities required by the Council was at the high level. Most teachers participated in taking training sessions and received a certificate issued by the Council. This certificate recognized their expertise as a teacher. They also participated in writing a report or organizing an activity which supported learning management and taking courses which were related to their jobs.

3. As for the impact on teachers, most teachers agreed that the policy affected advancement in their career path; as a result, they had to organize the most effective learning activities, but in terms of their quality of life, the policy caused the teachers to be bored with the assessing criteria.

4. As for the impact on students, the teachers' participation in activities organized by the Council was related to the teachers' teaching-learning management according to the students' perceptions. The teachers' participation in developing their work and profession affected the teachers' classroom management. The teachers who participated in professional development tended to manage the teaching-learning activities better than those who did not according to the students' perceptions.

Department : Educational Research and Psychology

Student's Signature Siriwan

Field of Study : Educational Research Methodology

Advisor's Signature Suwimon

Academic Year: 2010

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือจากศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวาณิช ที่ช่วยให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไข ปรับปรุงตลอดระยะเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้วิทยาการต่างๆ ให้แก่ผู้วิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวาณิช อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการที่กรุณาดูแลเอาใจใส่ระหว่างการศึกษาดำเนินการมา

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริพันธุ์ สุวรรณมรรคา ซึ่งเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สุพิมพ์ ศรีพันธุ์วรสกุล กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้กรุณาให้คำแนะนำและตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบความเหมาะสมของเครื่องมือและเสนอแนะการสร้างเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลและข้อคิดเห็นอันเป็นแนวทางแก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้ปฏิบัติงานสอนทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณกัลยาณมิตรทุกท่าน ที่คอยเป็นกำลังใจ ให้คำปรึกษาและความช่วยเหลือ เสนอแนะแนวทางการวิจัย นิพิฐพร, พรพรรณาราย, กุลรตี, มณีรัตน์, ชลธิดา, พีกีฬ, พีแนน รวมทั้ง พี่น้อง และผองเพื่อน นิสิตภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่าน

ท้ายที่สุด งานวิจัยฉบับนี้ คงไม่อาจสำเร็จลุล่วงไปได้หากปราศจากเบื้องหลังแห่งความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่ของผู้วิจัย ซึ่งได้แก่ คุณพ่อ คุณแม่ ที่เป็นผู้ให้ชีวิต ให้การศึกษา นายประคอง มีรอด นางสมรัตน์ มีรอด และพี่สาวนางปริดาวรรณ พุ่มจำปา ผู้ให้การสนับสนุนทั้งด้านกำลังใจ ทรัพย์และกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา ความดีที่ได้รับจากงานวิจัยนี้ขอมอบให้แก่บุคคลที่เอื้อมาทั้งหมด ซึ่งล้วนเป็นผู้มีส่วนร่วมให้งานวิจัยนี้สำเร็จลงด้วยดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1. บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู.....	6
ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู.....	11
ตอนที่ 3 ผลกระทบของนโยบายการประกอบวิชาชีพครู.....	13
ตอนที่ 4 การวิจัยแบบผสม.....	22
ตอนที่ 5 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	24
3. วิธีดำเนินการวิจัย	
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ระดับการยอมรับและผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู.....	28
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	28
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	31
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
ตอนที่ 2 ศึกษาผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู.....	35

บทที่	หน้า
การเลือกกรณีศึกษา.....	36
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	37
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ตอนที่ 1 การยอมรับนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู.....	42
ตอนที่ 2 พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมตามที่คุรุสภากำหนด.....	57
ตอนที่ 3 ผลกระทบของนโยบายที่มีต่อครู.....	70
ตอนที่ 4 ผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพที่มีต่อนักเรียน...	94
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย.....	105
อภิปรายผล.....	107
ข้อเสนอแนะ.....	111
รายการอ้างอิง.....	112
ภาคผนวก.....	117
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย.....	118
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	120
ภาคผนวก ค ผลการพิจารณาคุณภาพของเครื่องมือ.....	130
ภาคผนวก ง รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง.....	135
ภาคผนวก จ ใบขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	141
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	147

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	หลักเกณฑ์การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูในประเทศไทย สหรัฐอเมริกา สก็อตแลนด์.....	11
2.2	แหล่งอ้างอิงในการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่างๆที่สนใจศึกษา.....	25
3.1	จำนวนโรงเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจำนวนครูและนักเรียนในกลุ่ม ตัวอย่าง	29
3.2	สรุปจำนวนกลุ่มผู้ตอบตามกรอบการสุ่มและอัตราตอบกลับ.....	30
3.3	โครงสร้างของเนื้อหาและจำนวนข้อของแบบสอบถาม ฉบับที่ 1.....	33
3.4	โครงสร้างของเนื้อหาและจำนวนข้อของแบบสอบถามฉบับที่2.....	34
3.5	แผนการศึกษาภาคสนาม.....	37
3.6	โครงสร้างแบบสัมภาษณ์สำหรับการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ.....	38
3.7	กิจกรรมการวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	39
4.1	การแจกแจงความถี่ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสังกัด โรงเรียน.....	43
4.2	ระดับการยอมรับในกิจกรรมที่ใช้ในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ครู.....	46
4.3	การยอมรับในกิจกรรมการขอต่อใบอนุญาตครูจำแนกตามอายุ.....	47
4.4	การยอมรับในกิจกรรมการขอต่อใบอนุญาตครูจำแนกตามสังกัด.....	50
4.5	การยอมรับในเกณฑ์และการดำเนินการของครูสภาที่ใช้ในการต่อใบอนุญาต.....	51
4.6	การยอมรับในเกณฑ์และการดำเนินการของครูสภาจำแนกตามอายุ.....	52
4.7	การยอมรับในเกณฑ์และการดำเนินการของครูสภาจำแนกตามสังกัด.....	54
4.8	การยอมรับในเกณฑ์และการดำเนินการของครูสภาจำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	56
4.9	ระดับพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมตามที่ครูสภากำหนด.....	57
4.10	การเปรียบเทียบพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของครูตามอายุ.....	59
4.11	การเปรียบเทียบพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของครูตามประสบการณ์.....	62
4.12	การเปรียบเทียบพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของครูตามขนาดโรงเรียน.....	65
4.13	การเปรียบเทียบพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของครูตามตำแหน่ง.....	68
4.14	ผลกระทบของนโยบายที่มีต่อครูด้านการปฏิบัติงานของครู.....	71
4.15	ผลกระทบของนโยบายที่มีต่อครูด้านการจัดการเรียนการสอน.....	72

ตารางที่	หน้า
4.16	ผลกระทบของนโยบายที่มีต่อครูด้านคุณภาพชีวิตของครู..... 73
4.17	ภูมิหลังของกรณีศึกษา..... 74
4.18	ผลการสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบด้านการปฏิบัติงานของครู..... 90
4.19	ผลการสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบด้านการจัดการเรียนการสอนของครู... 92
4.20	ผลการสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบด้านคุณภาพชีวิตของครู..... 94
4.21	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียน..... 95
4.22	ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนของครู..... 96
4.23	ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามนโยบายของครูกับพฤติกรรมการสอน.... 99
4.24	ระดับการพัฒนาตนกับพฤติกรรมครูตามการรับรู้ของนักเรียน..... 99
4.25	ผลการวิเคราะห์ระดับการพัฒนาตนกับพฤติกรรมครูตามการรับรู้ของนักเรียน.... 100
4.26	ผลการวิเคราะห์ระดับการพัฒนางานกับพฤติกรรมครูตามการรับรู้ของนักเรียน.... 101
4.27	ผลการวิเคราะห์ระดับการพัฒนาวิชาชีพกับพฤติกรรมการสอนตามการรับรู้ของ นักเรียน..... 102
4.28	ผลการวิจัย..... 102

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	26
3.1	ขั้นตอนวิธีดำเนินการวิจัยแบบผสม.....	27
4.1	เปรียบเทียบการยอมรับในกิจกรรมการขอต่อใบอนุญาตครูจำแนกตามอายุ.....	49
4.2	เปรียบเทียบการยอมรับในกิจกรรมการขอต่อใบอนุญาตครูจำแนกตามสังกัด....	51
4.3	เปรียบเทียบการยอมรับในเกณฑ์และการดำเนินการของครูสภาจำแนกตามอายุ.....	53
4.4	เปรียบเทียบการยอมรับในเกณฑ์และการดำเนินการของครูสภาจำแนกตามสังกัด.....	55
4.5	เปรียบเทียบการยอมรับในเกณฑ์และการดำเนินการของครูสภาจำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	56

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาวิจัย

วิชาชีพครูเป็นวิชาชีพที่มีความสำคัญในการพัฒนาชาติ พัฒนาคนให้เป็นผู้ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ เป็นผู้ถ่ายทอดวิชาความรู้ ความดีงาม เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน วิชาชีพครูได้รับการยกย่องจากคนในสังคม ครูเป็นผู้พร้อมด้วยความรู้และความดี ในการที่จะพัฒนาวิชาชีพครูให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นจึงมีข้อกำหนดที่จะพัฒนาวิชาชีพครูคือพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในหมวด 7 ครูและบุคลากรทางการศึกษา มาตรา 53 กำหนดให้มีองค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษา มีฐานะขององค์กรอิสระภายใต้การบริหารงานของสภาวิชาชีพในกำกับของกระทรวง มีอำนาจหน้าที่กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ ออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ กำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนาวิชาชีพครูและผู้บริหาร ให้ครูผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่นทั้งของรัฐและเอกชนต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามที่กฎหมายกำหนดและการจัดให้มีองค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารการศึกษาและการบริการทางการศึกษาอื่น คุณสมบัติหลักเกณฑ์ และวิธีการในการออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด และในมาตรา 52 ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการ ส่งเสริมให้มีระบบกระบวนการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง ด้วยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่ และการพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545)

มาตรฐานวิชาชีพครูเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับ คุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในการประกอบวิชาชีพครู โดยผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องนำมาตราฐานวิชาชีพเป็นหลักเกณฑ์ในการประกอบวิชาชีพ ครูสภาซึ่งเป็นองค์กรวิชาชีพครู ตาม พ.ร.บ. ครู พ.ศ. 2488 ได้กำหนดมาตรฐานวิชาชีพครู ไว้ 3 ด้าน กล่าวคือ (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคนอื่นๆ, 2542) (1) มาตรฐานด้านความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ (2) มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน (3) มาตรฐานด้านการปฏิบัติตน

เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูที่สภาวิชาชีพ ครูสภากำหนด ประกอบด้วย 12 เกณฑ์มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆโดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ที่เน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนาชุมชน มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสในการพัฒนาผู้เรียนได้ทุกสถานการณ์ มาตรฐานวิชาชีพครู จะเป็นหลักเกณฑ์สำคัญในการกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะมีสิทธิ ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู หรือการต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ โดยผู้ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพจะต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครูดังกล่าวข้างต้น (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2552)

จากเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนด 12 มาตรฐานนั้นนำมาสู่หลักเกณฑ์การต่ออายุใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู กำหนดไว้ตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ พ.ศ. 2547 ให้มีอายุได้คราวละ 5 ปี นับแต่วันออกใบอนุญาต ซึ่งจะต้องขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพก่อนวันหมดอายุใบอนุญาตไม่น้อยกว่า 180 วัน ตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ พ.ศ. 2547 โดยคุณสมบัติของผู้ประสงค์ขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ต้องมีกิจกรรมการพัฒนาในด้านต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน การจัดการเรียนรู้ การบริหารจัดการสถานศึกษา การบริหารจัดการหน่วยงาน รวมทั้งกิจกรรมที่ก่อประโยชน์ต่อการศึกษาโดยรวม ไม่น้อยกว่า 3 กิจกรรม ภายในเวลา 5 ปี โดยเป็นกิจกรรมที่ปฏิบัติตั้งแต่วันที่ออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษาจนถึงปัจจุบัน และกิจกรรมจะต้องไม่ซ้ำกันทั้ง 3 กิจกรรม

รายการกิจกรรมการพัฒนาที่คุรุสภากำหนดประกอบด้วย กิจกรรมที่ 1 การเข้ารับการศึกษาให้มีความรู้เพิ่มขึ้นในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา กิจกรรมที่ 2 การเข้ารับการอบรมและได้รับวุฒิบัตรแสดงความชำนาญการในการประกอบวิชาชีพจากคุรุสภา กิจกรรมที่ 3 การผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ กิจกรรมที่ 4 การผ่านการประเมินหรืออยู่ระหว่างการพิจารณาประเมินเพื่อให้มีหรือเลื่อนวิทยฐานะสูงขึ้น กิจกรรมที่ 5 การเป็นวิทยากรในเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ หรือที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา กิจกรรมที่ 6 การเขียนตำรา หรือบทความ หรือผลงานทางวิชาการในเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษา กิจกรรมที่ 7 การสร้างนวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ หรือที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา กิจกรรมที่ 8 การทำวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้และการจัดการศึกษา กิจกรรมที่ 9 การได้รับคัดเลือกให้ได้รับรางวัลคุรุสภา หรือของหน่วยงานทางการศึกษาอื่น กิจกรรมที่ 10 การเข้าฟังบรรยาย อภิปราย ประชุมปฏิบัติการ ประชุมสัมมนา หรือ อื่นๆโดยมีการลงทะเบียนและมีหลักฐานแสดงการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว กิจกรรมที่ 11 การศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพทางการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ และกิจกรรมที่ 12 การจัดทำผลงาน หรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2552)

ประเทศไทยเริ่มมีการใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเมื่อปี พ.ศ. 2547 ซึ่งทางคุรุสภาได้ออกข้อบังคับว่าด้วยใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู และบังคับให้ผู้ประกอบวิชาชีพครูทุกคนต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามที่กฎหมายกำหนด (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2542) ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูของประเทศไทยนั้น กำหนดให้ใบอนุญาตมีอายุคราวละ 5 ปี และเมื่อถึงกำหนดต้องมีการขอต่อใบอนุญาต ดังนั้นในปี 2552 ที่ผ่านมามีครูจำนวนมากที่ขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู การเลือกปฏิบัติ 3 กิจกรรมจาก 12 กิจกรรม ครูแต่ละคนเลือกปฏิบัติในกิจกรรมที่แตกต่างกันออกไป และผลสำรวจของสวนดุสิตโพล (มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, 2553) ได้สำรวจความคิดเห็นจากครูและผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาทั่วประเทศ จำนวน 1,252 คน ระหว่างวันที่ 6-10 กันยายน 2553 พบว่าปัญหาที่พบจากการประกอบวิชาชีพคือ ปัญหาในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพและเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพที่ครูและผู้ประกอบวิชาชีพต้องการรู้มากที่สุด อันดับ 1 คือ เรื่องการออกและต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาถึงความคิดเห็นของครูที่มีต่อนโยบายการต่ออายุใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานที่มีต่อ 12 กิจกรรม และพฤติกรรมของครูในการปฏิบัติงานตาม 12 กิจกรรม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ที่นำไปสู่การกำหนดรูปแบบการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูต่อไป

คำถามวิจัย

1. ครูยอมรับในนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูด้วยการกำหนดกิจกรรมที่ครูต้องเข้าร่วมอย่างไร
2. ครูมีพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมที่กำหนดโดยคุรุสภาอย่างไร และภูมิหลังของครูที่ต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการเข้าร่วมแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
3. นโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพส่งผลกระทบต่อครูในด้านอะไรบ้าง ได้แก่ ด้านการปฏิบัติงานของครู ด้านการจัดการเรียนการสอนของครู และด้านคุณภาพชีวิตของครู
4. นโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพส่งผลต่อความคิดเห็นของนักเรียนอย่างไรในด้านการเป็นครูที่ดี ด้านการจัดการเรียนการสอนที่ดี และด้านการใช้วิธีการสอนใหม่ๆ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ระดับการยอมรับในนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู
2. เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมตามที่คุรุสภากำหนด และเปรียบเทียบพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของครูที่มีภูมิหลังต่างกัน

3. เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพที่มีต่อครูด้านการปฏิบัติงานของครู ด้านการจัดการเรียนการสอนของครู และด้านคุณภาพชีวิตของครู
4. เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพที่มีต่อนักเรียนด้านการเป็นครูที่ดี ด้านการจัดการเรียนการสอนที่ดี และด้านการใช้วิธีการสอนใหม่ๆ

ขอบเขตของการวิจัย

เนื่องจากนโยบายการขอต่อใบอนุญาตเป็นนโยบายที่กำหนดใช้เหมือนกันทั่วประเทศ มุมมองและผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อผู้ใช้นโยบายจึงมีลักษณะเดียวกัน ดังนั้น ภาควิชาศึกษาศาสตร์หรือจังหวัดถือว่าไม่ใช่ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการนำนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูจึงศึกษาเพียงจังหวัดเดียวเท่านั้น คือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การวิเคราะห์ผลของนโยบายใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูที่มีต่อพฤติกรรมและผลกระทบที่เกิดขึ้นนี้ ผู้วิจัยศึกษาพฤติกรรมและผลกระทบที่เกิดขึ้นกับครูที่ปฏิบัติกิจกรรมทั้ง 12 กิจกรรมเพื่อขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

การวิจัยนี้ทำการศึกษาในพื้นที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา โดยการศึกษาครั้งนี้ จะศึกษาครูและนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา โดยจะศึกษาถึง ผลที่เกิดกับครู ได้แก่ ด้านการปฏิบัติงานของครู ด้านการจัดการเรียนการสอนของครู และด้านคุณภาพชีวิตของครู ผลที่เกิดกับนักเรียน ได้แก่ ด้านการเป็นครูที่ดี ด้านการจัดการเรียนการสอนที่ดี และด้านการใช้วิธีการสอนใหม่ๆ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1) **ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู** หมายถึง เอกสารที่ทางคุรุสภาออกให้แก่ครู ซึ่งประกอบวิชาชีพหลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ในสถานศึกษา ปฐมวัย ขั้นพื้นฐาน และอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาทั้งของรัฐและเอกชน ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นผู้ดำรงตำแหน่งครูอยู่ก่อนแล้วตามพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช 2488 ผู้ที่จะประกอบวิชาชีพครูตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546

2) **นโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู** หมายถึง ข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ซึ่งผู้ที่ประกอบวิชาชีพครูต้องปฏิบัติตามเกณฑ์ที่ทางคุรุสภากำหนด

3) **การยอมรับในกิจกรรมตามนโยบาย** หมายถึง ความรู้สึกคล้อยตามหรือเห็นด้วยกับข้อกำหนดที่ปรากฏในหลักเกณฑ์การต่ออายุใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

4) **พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม** หมายถึง การปฏิบัติตามนโยบายที่กำหนดในหลักเกณฑ์การขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

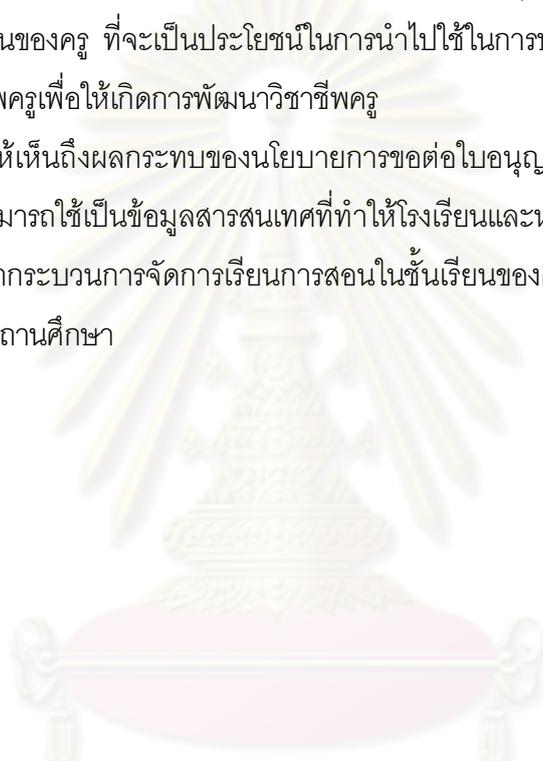
5) **ผลกระทบของนโยบายต่อครู** หมายถึง ผลที่ตามมาจากนโยบายการขอต่อใบอนุญาตครูที่มีต่อครูในด้านการปฏิบัติงานของครู ด้านการจัดการเรียนการสอนของครู และด้านคุณภาพชีวิตของครู

6) **ผลกระทบของนโยบายต่อนักเรียน** หมายถึง ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อครู ด้านการเป็นครูที่ดี ด้านการจัดการเรียนการสอนที่ดี และด้านการใช้วิธีการสอนใหม่ๆ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของครู ที่จะเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ในการปรับปรุงวิธีการการต่ออายุใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเพื่อให้เกิดการพัฒนาวิชาชีพครู

2. ผลการวิจัยชี้ให้เห็นถึงผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูที่มีต่อครูและนักเรียน และสามารถใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศที่ทำให้โรงเรียนและหน่วยงานทางการศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนของครู พัฒนาคุณภาพผู้เรียน และส่งเสริมคุณภาพของสถานศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้แบ่งออกเป็น 5 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ตอนที่ 3 ผลกระทบของนโยบายการประกอบวิชาชีพครู ตอนที่ 4 การวิจัยแบบผสม (mixed method research) และตอนที่ 5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

1.1 ความหมายของใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

วิมล มณีกันนธ์ (2545) ได้สรุปความหมายของใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู หมายถึง ใบรับรองที่เป็นหลักฐานรับรองความรู้ความสามารถ การมีมาตรฐานวิชาชีพ และการมีจรรยาบรรณของวิชาชีพของผู้มีสิทธิประกอบวิชาชีพครู

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2552) ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู หมายถึง ใบอนุญาตที่ออกให้แก่ครูซึ่งประกอบวิชาชีพหลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีต่างๆ ในสถานศึกษาปฐมวัย ขั้นพื้นฐาน และอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาทั้งของรัฐและเอกชน ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นผู้ดำรงตำแหน่งครูอยู่ก่อนแล้วตามพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช 2488 ผู้ที่เป็นครูหรือผู้ที่ประกอบวิชาชีพครูตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546

Cordova (2001) ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู หมายถึง เอกสารที่ทางรัฐบาลออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ประกอบวิชาชีพครู ซึ่งจะแตกต่างกันไปในแต่ละรัฐในประเทศอเมริกา

Goldhaber (2000) ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู หมายถึง ใบอนุญาตที่รัฐบาลรับรองให้กับผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมจะประกอบวิชาชีพครู

Hammond (2001) ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู หมายถึง ใบอนุญาตที่ออกให้แก่บุคคลที่ผ่านการประเมินผลการปฏิบัติขั้นสูงที่กำหนดโดยคณะกรรมการของรัฐ

จากที่กล่าวมาเกี่ยวกับความหมายใบประกอบวิชาชีพสรุปได้ว่า ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ หมายถึง ใบที่เป็นหลักฐานในการอนุญาตให้ผู้ประกอบวิชาชีพครูเป็นผู้มีสิทธิในการประกอบวิชาชีพครู ซึ่งเป็นวิชาชีพชั้นสูง

1.2 การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูของประเทศไทย

ผู้วิจัยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูของประเทศไทยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้ การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูของประเทศไทยในระยะแรกจัดตั้งกรมศึกษาธิการตั้งแต่ประมาณปี พ.ศ. 2430 เป็นต้นมา วิชาชีพครูได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในปี 2517 คณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษาได้เสนอหลักการและสาระสำคัญเรื่องการศึกษา โดยให้ความสำคัญกับบทบาทและฐานะของครู หลักการสำคัญในการปฏิรูปครั้งนี้คือรัฐต้องจัดหลักประกันให้แก่อาชีพครูให้ครูมีสถานภาพที่ดีพอที่จะรักษาบทบาทที่พึงประสงค์ไว้ได้ ให้ครูมีความมั่นคงและศรัทธาในอาชีพพร้อมที่จะดำรงเกียรติ มาตรฐาน และอุดมการณ์แห่งวิชาชีพครูไว้ได้ ดังนั้น ต้องมีการปรับปรุงองค์กวีวิชาชีพเพื่อพิทักษ์สิทธิและผลประโยชน์ของครู การสร้างจรรยาบรรณครูขึ้นเพื่อควบคุมความประพฤติครูและครูต้องมีใบอนุญาตประกอบ วิชาชีพครู (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ, 2542)

ในปี 2523 ครูสภาเริ่มมีมาตรการในการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างจริงจังโดยศึกษาแนวทางในการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูจากต่างประเทศ มีการจัดประชุมสัมมนาเพื่อระดมความคิดจากผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อรับฟังความคิดเห็น ประเมินความเป็นไปได้ ตลอดจนแนวทางในการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ, 2542)

พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในหมวด 7 ครูและบุคลากรทางการศึกษา มาตรา 53 ให้มีองค์กวีวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษา มีฐานะเป็นองค์กวีอิสระ ภายใต้การบริหารงานของสภาวิชาชีพในกำกับของกระทรวง มีอำนาจหน้าที่กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ ออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ กำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนาวิชาชีพครูผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาอื่นทั้งของรัฐและเอกชนต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามที่กฎหมายกำหนดและการจัดให้มีองค์กวีวิชาชีพครู ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2542) ในปี พ.ศ. 2547 ครูสภาได้ออกข้อบังคับว่าด้วยใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

หลักเกณฑ์วิธีการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูของประเทศไทย

ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษา เป็นหลักฐานการอนุญาตให้ผู้ประกอบวิชาชีพควบคุมตามมาตรา 43 ของพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546 เป็นผู้มีสิทธิในการประกอบวิชาชีพ ซึ่งได้แก่ผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น ทั้งนี้เป็นไปตามมาตรา 53 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่กำหนดให้ครูผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาอื่นทั้งของรัฐและเอกชนต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ยกเว้น ผู้มิได้ประกอบวิชาชีพหลักด้านการเรียนการสอน บุคลากรทางการศึกษาที่จัดการศึกษาตามอัธยาศัย การจัดการศึกษาในศูนย์การเรียน

ผู้บริหารการศึกษาระดับเหนือเขตพื้นที่การศึกษาและวิทยาการพิเศษทางการศึกษา รวมทั้งคณาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษาในระดับอุดมศึกษาระดับปริญญา (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2542)

ผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา หรือบุคลากรทางการศึกษาอื่น ซึ่งเป็นวิชาชีพควบคุมโดยที่ไม่ได้รับอนุญาตหากประกอบวิชาชีพจะต้องได้รับโทษตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546 ส่วนผู้ที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ได้แก่ ผู้ที่เข้ามาให้ความรู้เป็นครั้งคราวในฐานะวิทยาการพิเศษทางการศึกษา ผู้ที่ไม่ได้ประกอบวิชาชีพหลักทางด้านการเรียนการสอนแต่ในบางครั้งต้องทำหน้าที่สอนด้วย นักเรียน นักศึกษา หรือผู้รับการฝึกอบรม หรือผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติการสอน ซึ่งทำการฝึกหัด หรืออบรมในความควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาซึ่งเป็นผู้ให้การศึกษา หรือฝึกอบรม ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด ผู้จัดการศึกษาตามอัยยาศัย ผู้ที่ทำหน้าที่สอนในศูนย์การเรียนตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ หรือสถานที่เรียนที่หน่วยงานจัดการศึกษานอกระบบและตามอัยยาศัย คณาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษาในระดับอุดมศึกษาระดับปริญญาทั้งของรัฐและเอกชน ผู้บริหารการศึกษาระดับเหนือเขตพื้นที่การศึกษา พระภิกษุที่ทำหน้าที่สอนหรือบริหารการศึกษา ผู้สอนศาสนาที่ทำหน้าที่สอนในสถานศึกษา ผู้สอนตามโครงการแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศหรือองค์กรระหว่างประเทศ ข้าราชการตำรวจตระเวนชายแดนที่ทำหน้าที่สอนหรือบริหารโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน และข้าราชการสังกัดกระทรวงกลาโหม ผู้ทำหน้าที่สอนหรือบริหารโรงเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหมที่จัดการศึกษาปฐมวัย ชั้นพื้นฐาน และอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545)

1.3 การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูในประเทศสหรัฐอเมริกา

จากการค้นคว้าเอกสารของผู้วิจัยเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูของประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศสก็อตแลนด์ ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมไว้ รวมทั้งจะนำเสนอถึงความแตกต่างของหลักเกณฑ์การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูของประเทศไทยและต่างประเทศ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

หลักเกณฑ์การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูของประเทศสหรัฐอเมริกา

ประเทศสหรัฐอเมริกา ดำเนินการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู โดยมีหลักการว่า เพื่อเป็นหลักประกันคุณภาพการศึกษาของสาธารณชนที่จะได้รับจากสถาบันการศึกษา และเพื่อยกฐานะอาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง จึงใจผู้ที่มีฝีมือเข้าสู่อาชีพครูและขจัดผู้ที่ไม่ได้ฝึกวิชาชีพครู เป็นหลักการอย่างแท้จริงออกจากวงการครู และเพื่อคุ้มครองป้องกันอาชีพครู

การควบคุมและยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูในสหรัฐอเมริกานั้น มีสาระสำคัญพอสรุปได้ดังนี้ (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ, 2542)การออกใบอนุญาตประกอบอาชีพครู ผู้ที่จะได้รับอนุญาต

ต้องผ่านการทดสอบหรือผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่รับรองแล้วของสถาบันฝึกหัดครู การออกใบอนุญาตได้รับการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงมาเรื่อยๆ ตามความก้าวหน้าทางการศึกษา แต่ละรัฐมีอำนาจควบคุมออกใบอนุญาตเอง อำนาจการออกใบอนุญาตจะเริ่มจากท้องถิ่นแล้วโอนไปสู่อำนาจรัฐ อย่างไรก็ตามเมื่อแต่ละรัฐมีอิสระในการควบคุมการออกใบอนุญาตจึงเกิดปัญหาความแตกต่างในด้านประเภทรูปแบบ และมีสิทธิที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต เช่น บางรัฐให้ใบอนุญาตตลอดชีพ บางรัฐให้เฉพาะรายวิชา ตลอดทั้งมีการกำหนดเงื่อนไขให้ครูต้องศึกษาเพิ่มเติมอยู่เสมอ และบางรัฐไม่มีเงื่อนไขนี้ ทำให้เกิดปัญหาแก่ผู้ประกอบการวิชาชีพครู เนื่องจากออกใบอนุญาตเฉพาะกลุ่มวิชามีปัญหามาก จึงมีแนวโน้มไม่ไปใช้ใบอนุญาตทั่วไป โดยวางแนวข้อบังคับใบอนุญาตให้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครูที่ได้รับรองวิทยฐานะจากสมาคม และมีผลงานทางการศึกษาที่รับรองสมรรถภาพและให้ระบุไว้ในใบอนุญาต เกี่ยวกับความสามารถในการสอนตามพื้นฐานของครู และมีใบรับรองของสถาบันฝึกหัดครูเป็นหลักฐาน สำหรับการแก้ปัญหานี้มีผู้ให้ข้อเสนอแนะว่า การบรรจุครูที่จะให้ได้ครูดี ควรเป็นความรับผิดชอบหลายฝ่าย คือ (1) สถาบันฝึกหัดครู ต้องมีความรับผิดชอบที่จะเสนอแนะเกี่ยวกับผู้ขออนุญาตทำการสอนเฉพาะวิชาที่เขามีสมรรถภาพในด้านนั้นจริงๆ (2) ส่วนทางด้านการศึกษา ซึ่งเป็นผู้ใช้ครู ต้องบรรจุครูให้สอนตรงตามความสามารถ (3) หน่วยงานรับรองมาตรฐานวิชาชีพ และหน่วยงานการศึกษาของรัฐ ต้องประนีประนอม ถ้าสถาบันฝึกหัดครูรับรองผู้สมัครไม่ตรงตามความเป็นจริง และประนีประนอมต่อโรงเรียนที่ไม่มอบงานให้แก่ครูตรงกับความสามารถ (4) สมาคมวิชาชีพครู ต้องเอาใจใส่ระวังครูให้ทำงานตรงตามความสามารถและเงื่อนไขการจ้าง (5) ตัวครูเอง ต้องรับงานสอนที่ตนถนัด และแน่ใจว่าทำได้ดีที่สุด

การออกใบอนุญาตประกอบอาชีพครูของสหรัฐอเมริกา แบ่งเป็นระดับต่างๆ เช่น ใบอนุญาตสำหรับครูที่สอนโรงเรียนระดับก่อนการประถมศึกษา ครูประถมศึกษา ครูมัธยมศึกษา ครูโรงเรียนอาชีวศึกษา และมีใบอนุญาตมาตรฐานสำหรับผู้บริหาร และอาจารย์วิทยาลัย

การใช้โปรแกรมสถาบันเป็นหลักและการรับรองสถาบัน การควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครูแบบต่างๆ กันแบบที่หนึ่งที่ว่าเมื่อครูผ่านการอบรม หรือศึกษาจากโปรแกรมหรือสถาบันที่รับรองมาตรฐานแล้ว ก็สามารถรับใบอนุญาตประกอบอาชีพครูได้ โดยไม่ต้องทำการทดสอบอีก

การออกใบอนุญาตประกอบอาชีพครูในสหรัฐอเมริกา มีสถาบันผู้นำทางอาชีพ ได้แก่ สมาคมองค์กรต่างๆ ให้การสนับสนุน ตลอดทั้งจัดให้มีการประชุมทางวิชาการ การสัมมนา และการส่งเสริมการวิจัย การยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูจึงพัฒนาเรื่อยไป

กล่าวโดยสรุป การควบคุมมาตรฐานวิชาชีพ จะเริ่มจากการออกกฎหมายให้ผู้ที่ประกอบอาชีพต้องมีใบอนุญาตประกอบอาชีพครูประการแรก การออกใบอนุญาตจะมีการเปลี่ยนแปลง ในทาง การที่จะยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูให้สูงขึ้น พยายามควบคุมมาตรฐานและส่งเสริมครูเข้ารับการอบรมตลอดระยะเวลาที่เป็นครู และดูแลการใช้ครูให้ตรงตามความถนัด และมีการควบคุมการผลิตครู

ของสถาบันด้วย เพื่อให้ดำเนินการประสานงานกับหน่วยออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู และจัดทำโครงการออกใบอนุญาตประกอบอาชีพครูระหว่างรัฐขึ้น เพื่อให้ความสะดวกแก่ครูที่ต้องประกอบอาชีพในรัฐอื่น

จากข้อคิดและหลักการเหล่านี้จะเห็นได้ว่า การที่จะยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูหรือการเปลี่ยนแปลงใดๆ ทางการศึกษาของประเทศ ครูควรจะได้มีส่วนอย่างมากในการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะเห็นว่าในประเทศสหรัฐอเมริกา องค์การของครูมีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู

หลักเกณฑ์การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูของประเทศสกอตแลนด์

ในประเทศสกอตแลนด์ การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเป็นหน้าที่ของสภาครูแห่งสกอตแลนด์เป็นหน่วยงานรับผิดชอบการขึ้นทะเบียนครู ประเทศสกอตแลนด์มีการจัดตั้งสภาครูใน ค.ศ. 1966 มีกรรมการบริหารสภาครู 49 คน เป็นครูประจำการ 30 คน และตัวแทนจากมหาวิทยาลัย และสถาบันอุดมศึกษา 19 คน โดยมีการเลือกตั้งทุก 4 ปี วัตถุประสงค์ของสภาครูเพื่อต้องการให้ครูมีอำนาจในการควบคุมกิจกรรมของตนเอง

คุณสมบัติของครูที่มีสิทธิสมัครขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู คือคุณวุฒิระดับปริญญาตรีขึ้นไป และผ่านการอบรมเป็นครู หรือประกาศนียบัตรครู หรือได้รับปริญญาตรีทางการศึกษาหลักสูตร 4 ปี ประเภทของใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูมี 2 แบบคือ (1) แบบชั่วคราว (2) แบบถาวร

แนวคิดเกี่ยวกับการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูประเทศสหรัฐอเมริกา

แนวทางในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูในประเทศสหรัฐอเมริกาจำนวน 5 มลรัฐ คือ ฮาวาย อินเดียน่า อิลลินอยด์ เดลาแวร์ และเวอร์จิเนีย ในการขอต่อนั้นผู้ขอต่อต้อง (1) เข้ารับการศึกษากับวิทยาลัยในท้องถิ่น (2) วางแผนการพัฒนาการพัฒนาวิชาชีพซึ่งมุ่งเน้นเรื่องหลักสูตรการสอน การประเมินผล บรรยายภาค (3) เข้าร่วมพัฒนาทักษะและความรู้ที่ได้รับการอนุมัติโดยคณะกรรมการวิชาชีพ (4) การเป็นวิทยากรหรือนำเสนอผลงานเกี่ยวกับการสอน (5) ตีพิมพ์บทความหรือผลงานทางวิชาการในเอกสารทางการศึกษา (6) การจัดทำโครงการทางการศึกษาซึ่งเป็นผลงานการเขียนรายงานหรือผลงานลักษณะอื่นที่จับต้องได้ (7) ทำวิจัยทางการศึกษา (8) การเข้าประชุมเชิงวิชาการหรือปฏิบัติการที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา (9) การศึกษาดูงานโดยต้องมีหลักฐานการเดินทาง (10) การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพ (11) ได้รับการประเมินตามมาตรฐานวิชาชีพจาก NBPTS (National Board for Professional Teaching Standards) (12) การมีภาระงานที่ได้รับการอนุมัติจากเขตพื้นที่การศึกษา และมีเอกสารแสดงความเป็นมาตรฐาน (สุวิมล ว่องวานิช และคนอื่นๆ, 2553)

ความแตกต่างของหลักเกณฑ์การประเมินของประเทศไทยและต่างประเทศ

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูทั้งในประเทศและต่างประเทศพบว่ามี ความแตกต่างกัน ดังรายละเอียดในตารางที่ 2.1

ตาราง 2.1 หลักเกณฑ์การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูในประเทศไทย สหรัฐอเมริกา และ สก๊อตแลนด์

รายละเอียดของหลักเกณฑ์การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู	ประเทศไทย	ประเทศสหรัฐอเมริกา	ประเทศสก๊อตแลนด์
หน่วยงานที่ออกใบอนุญาต	คุรุสภา	คณะกรรมการควบคุมวิชาชีพ	สภาครูแห่งสก๊อตแลนด์
คุณสมบัติของครูที่มีสิทธิสมัครขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู	คุณวุฒิระดับปริญญาตรีขึ้นไป และผ่านการอบรมครูหรือประกาศนียบัตรครู หรือได้รับปริญญาตรีทางการศึกษา หลักสูตร 4 หรือ 5 ปี	1)คุณวุฒิระดับปริญญาตรีขึ้นไปและผ่านการอบรมเป็นครูหรือประกาศนียบัตรครูหรือได้รับปริญญาตรีทางการศึกษา หลักสูตร 4 ปี 2)ได้รับการรับรองความสามารถโดยสถาบันผลิตครู ผ่านการทดลองสอน 14 สัปดาห์ และศึกษาเพิ่มเติมตามปริมาณที่กำหนดของแต่ละรัฐการสรรหาครู และการทำสัญญาการจัดการศึกษาในสหรัฐอเมริกา เป็นแบบกระจายอำนาจ การสรรหาครูและการทำ สัญญาจึงเป็นหน้าที่ของหน่วยงานท้องถิ่นในแต่ละรัฐ ซึ่งจะมีกฎหมายหรือข้อกำหนดตามความต้องการของท้องถิ่น	คุณวุฒิระดับปริญญาตรีขึ้นไป และผ่านการอบรมเป็นครูหรือประกาศนียบัตรครู หรือได้รับปริญญาตรีทางการศึกษา หลักสูตร 4 ปี
ประเภทของใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู	ใบอนุญาตมีอายุ 5 ปี	1) แบบชั่วคราว 2) แบบถาวร 3) แบบวิชาชีพ 4) แบบเฉพาะกาล	1) แบบชั่วคราว 2) แบบถาวร

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษา เป็นหลักฐานการอนุญาตให้ผู้ประกอบวิชาชีพควบคุมตามมาตรา 43 ของพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 เป็นผู้มีสิทธิในการประกอบวิชาชีพ ซึ่งได้แก่ผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น ทั้งนี้เป็นไปตามมาตรา 53 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่กำหนดให้ครูผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการ

ศึกษาอื่นทั้งของรัฐและเอกชนต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ยกเว้น ผู้มิได้ประกอบวิชาชีพหลักด้านการเรียนการสอน บุคลากรทางการศึกษาที่จัดการศึกษาตามอัธยาศัย การจัดการศึกษาในศูนย์การเรียน ผู้บริหารการศึกษาระดับเหนือเขตพื้นที่การศึกษาและวิทยาการพิเศษทางการศึกษา รวมทั้งคณาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษาในระดับอุดมศึกษาระดับปริญญา

ผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา หรือบุคลากรทางการศึกษาอื่นซึ่งเป็นวิชาชีพควบคุมโดยที่ไม่ได้รับอนุญาตหากประกอบวิชาชีพจะต้องได้รับโทษตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 ส่วนผู้ที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ได้แก่ ผู้ที่เข้ามาให้ความรู้เป็นครั้งคราวในฐานะวิทยาการพิเศษทางการศึกษา ผู้ที่ไม่ได้ประกอบวิชาชีพหลักทางการเรียนการสอนแต่ในบางครั้งต้องทำหน้าที่สอนด้วย นักเรียน นักศึกษา หรือผู้รับการฝึกอบรม หรือผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติการสอน ซึ่งทำการฝึกหัด หรืออบรมในความควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาซึ่งเป็นผู้ให้การศึกษาหรือฝึกอบรม ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด ผู้จัดการศึกษาตามอัธยาศัย ผู้ที่ทำหน้าที่สอนในศูนย์การเรียนตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ หรือสถานที่เรียนที่หน่วยงานจัดการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย คณาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษาในระดับอุดมศึกษาระดับปริญญาทั้งของรัฐและเอกชน ผู้บริหารการศึกษาระดับเหนือเขตพื้นที่การศึกษา พระภิกษุที่ทำหน้าที่สอนหรือบริหารการศึกษา ผู้สอนศาสนาที่ทำหน้าที่สอนในสถานศึกษา ผู้สอนตามโครงการแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ ข้าราชการตำรวจตระเวนชายแดนที่ทำหน้าที่สอนหรือบริหารโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน และข้าราชการสังกัดกระทรวงกลาโหม ผู้ทำหน้าที่สอนหรือบริหารโรงเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหมที่จัดการศึกษาปฐมวัย ชั้นพื้นฐาน และอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญา

ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู กำหนดไว้ตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ พ.ศ. 2547 ให้มีอายุได้คราวละ 5 ปี นับแต่วันออกใบอนุญาต ซึ่งจะต้องขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพก่อนวันหมดอายุใบอนุญาตไม่น้อยกว่า 180 วัน ตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ พ.ศ. 2547 โดยคุณสมบัติของผู้ประสงค์ขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา หรือศึกษานิเทศก์ ต้องมีคุณสมบัติดังนี้ คือ มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 มีมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ และต้องมีผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน โดยมีการพัฒนาตนเอง หรือมีกิจกรรมการพัฒนาในด้านต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน การจัดการเรียนรู้ การบริหารจัดการสถานศึกษา การบริหารจัดการหน่วยงาน รวมทั้งกิจกรรมที่ก่อประโยชน์ต่อการศึกษาโดยรวม ไม่น้อยกว่า 3 กิจกรรม ภายในเวลา 5 ปี โดยเป็นกิจกรรมที่ปฏิบัติตั้งแต่วันที่ออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษาจนถึงปัจจุบัน และกิจกรรมจะต้อง

ไม่ซ้ำกันทั้ง 3 กิจกรรม ดังรายการกิจกรรมการพัฒนาต่อไปนี้ (1) การเข้ารับการศึกษามีวุฒิเพิ่มขึ้นในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา (2) การเข้ารับการอบรมและได้รับวุฒิบัตรแสดงความชำนาญการในการประกอบวิชาชีพจากครุสภา (3) การผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ (4) การผ่านการประเมินหรืออยู่ระหว่างการพิจารณาประเมินเพื่อให้มีหรือเลื่อนวิทยฐานะสูงขึ้น (5) การเป็นวิทยากรในเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา (6) การเขียนตำรา หรือบทความ หรือผลงานทางวิชาการในเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษา (7) การสร้างนวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ หรือที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา (8) การทำวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้และการจัดการศึกษา (9) การได้รับคัดเลือกให้ได้รับรางวัลครุสภา หรือของหน่วยงานทางการศึกษาอื่น (10) การเข้าฟังบรรยาย อภิปราย ประชุมปฏิบัติการ ประชุมสัมมนา หรืออื่นๆโดยมีการลงทะเบียนและมีหลักฐานแสดงการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว (11) การศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพทางการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ (12) การจัดทำผลงาน หรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษา

ตอนที่ 3 ผลกระทบของนโยบายการประกอบวิชาชีพครู

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในส่วนนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาในประเด็นของ (1) ความสำเร็จในวิชาชีพ (2) การพัฒนาตนเองของครู (3) กระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ และ(4)งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 ความสำเร็จในวิชาชีพ

นวลฉวี ประเสริฐสุข (2542) ให้ความหมายความสำเร็จในวิชาชีพ หมายถึง ผลทางบวกด้านจิตใจ ตลอดจนผลสัมฤทธิ์ ซึ่งบุคคลได้รับจากประสบการณ์การทำงานของตน

นภดล คำเต็ม (2545) ให้ความหมายความสำเร็จในวิชาชีพไว้ว่า หมายถึง การรับรู้ของบุคคลที่ส่งผลบวกด้านจิตใจ ตลอดจนความสำคัญของผลลัพธ์กับงานที่บุคคลรับรู้ได้จาก รางวัล ค่าตอบแทน ความก้าวหน้าที่ได้รับ ซึ่งส่งผลให้บุคคลมีความพึงพอใจในงาน มีความมั่นคงด้านจิตใจ การงาน และการเงิน

นฤมล บัณฑิต (2545) สรุปความสำเร็จในวิชาชีพว่า หมายถึง การรับรู้ของบุคคลที่ส่งผลต่อจิตใจในทางบวก ซึ่งเกิดจากการประกอบวิชาชีพ โดยรับรู้จากเงินเดือน การเลื่อนตำแหน่งในระดับสูงขึ้น และการได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน สิ่งเหล่านี้ที่จะส่งผลให้บุคคลเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของตน

สรุปได้ว่า ความสำเร็จในวิชาชีพ หมายถึง ผลทางบวกด้านจิตใจตามการรับรู้ของบุคคลเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลในการทำงาน บทบาทความสำคัญ และการได้รับการสนับสนุนในวิชาชีพ ซึ่งครูได้รับมาจากประสบการณ์ทำงานของตน

ความสำเร็จในวิชาชีพมีความเกี่ยวข้องกับปัจจัยหลายประการ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่กล่าวถึงความสำเร็จในวิชาชีพซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้ ความสำเร็จในวิชาชีพนั้นขึ้นอยู่กับ ประสบการณ์ในการทำงานและโอกาสของแต่ละบุคคล ขึ้นอยู่กับความสามารถ ค่านิยม และทัศนคติของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกัน (เปรมฤดี ปองมงคล, 2546) ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพของบุคคล แบ่งออกเป็น 4 ปัจจัย ได้แก่ (1) ปัจจัยส่วนบุคคล เช่น คุณลักษณะส่วนตัว การศึกษา ความทะเยอทะยาน แรงจูงใจ เป็นต้น (2) ปัจจัยด้านการทำงาน เช่น ประสบการณ์การทำงาน ลักษณะงานและชั่วโมงการทำงาน เป็นต้น (3) ปัจจัยด้านองค์การ เช่น นายจ้าง (4) ปัจจัยครอบครัว เช่น สถานภาพสมรส จำนวนบุตร สภาพแวดล้อมทางครอบครัว และการดำเนินชีวิต เป็นต้น (Sonnenfeld, 1982; Judge, 1995 ; Roberson, 1990) เกณฑ์ในการวัดความสำเร็จในวิชาชีพ สามารถวัดได้จากสิ่งที่สัมผัสได้ เช่น เงินเดือนที่ได้รับ จำนวนครั้งของการเลื่อนตำแหน่ง และที่เป็นนามธรรมที่ไม่สามารถวัดได้ หรือสัมผัสได้ เช่น ความพึงพอใจในงาน ความพึงพอใจในวิชาชีพ (Sonnenfeld, 1982; Roberson, 1990)

3.2 การพัฒนาตนเองของครู

การพัฒนาตนเองเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการปฏิบัติงานเป็นแนวทางในการปรับปรุงงานที่ทำให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพ การพัฒนาตนเองจึงเป็นหัวใจสำคัญของการประกอบวิชาชีพครู การพัฒนาตนเองขึ้นอยู่กับความพร้อมของแต่ละบุคคล และการพัฒนาตนเองเป็นการพัฒนาบุคลิกภาพ ในการทำงานให้มีคุณภาพ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่ง การปรับปรุงตนเองให้ทันต่อสภาพและการเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยหาทางเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการอยู่เสมอ ศึกษาหาความรู้ในการเปลี่ยนแปลงของสังคม การเมือง เศรษฐกิจ และภาวะแวดล้อม โดยการติดตามอ่าน ฟังข่าวสารประจำวัน

การพัฒนาตนเอง ศิริยา เพ็ชรแก้ว, 2540 ได้กล่าวไว้ว่าการพัฒนาตนเองจะก่อให้เกิดความสำเร็จในการปฏิบัติงาน คือ (1) มีความตั้งใจที่จะฝึกฝนตนเอง (2) แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด เป็นแบบกันเอง (3) ศึกษาหาความรู้จากเอกสารต่างๆ (4) ติดตามความเคลื่อนไหวของสื่อต่างๆอยู่เสมอ (5) เข้าร่วมประชุมสัมมนา หรือฝึกอบรมเมื่อมีโอกาส (6) เป็นสมาชิกของสมาคมทางวิชาการหรือองค์การที่น่าสนใจอื่นๆ (7) หาโอกาสศึกษา ทั้งในหรือนอกประเทศเป็นครั้งคราว สรุปได้ว่าการพัฒนาตนเองเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานของคุณให้สูงขึ้นนั้นเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพ และจากกิจกรรมทั้ง 12 กิจกรรมที่คุรุสภากำหนดในการขอต่อใบอนุญาตล้วนเป็นกิจกรรมที่มาจากแนวคิดในการพัฒนาตนเองของคุณเกือบทั้งสิ้น

3.3 กระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ เนื่องจากพฤติกรรมของครูที่แสดงออกมานั้นเป็นผลที่เกิดจากข้อบังคับครุสภาว่าด้วยการประกอบวิชาชีพ ที่ระบุไว้ว่าครูต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ดังนั้นครูจะต้องเป็นผู้นำหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้โดยนโยบายนี้ไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

กระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติมีขั้นตอนในการปฏิบัติดังนี้ (1) ผู้เสนอ ผู้ริเริ่ม ผู้ให้เงินสนับสนุนนโยบาย (2) ขั้นตอนของระบบราชการและการเมือง (3) ผู้บริหารระดับต้น (4) ผู้ให้บริการ (5) ผู้รับผลประโยชน์จากนโยบาย นโยบายที่จะประสบความสำเร็จก็ต่อเมื่อกลุ่มเป้าหมายได้รับประโยชน์และกลุ่มเป้าหมายเต็มใจที่จะรับ (Ripley, 1986; เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ, 2551) การที่ทำให้นโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูประสบความสำเร็จ ขึ้นอยู่กับปัจจัยในเรื่อง (1) ระบบการบริหารงานที่มีเอกภาพ (2) ช่องทางการสื่อสาร และกลไกการควบคุมองค์การ (Gunn, 1978) (3) การกระทำของผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ (4) ระบบความสัมพันธ์ขององค์กรต่างๆที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย (5) ผู้รับนโยบายจะต้องเห็นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นเมื่อทำการปฏิบัติตาม (Mazmanian, 1981; เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ, 2551)

การรับรู้ของของแต่ละบุคคลนั้นจะประกอบองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบด้วยกันคือ (1) ความสนใจ เพราะบุคคลจะเลือกรับรู้เฉพาะสิ่งที่สนใจเท่านั้น (2) ความคาดหวัง บุคคลจะมีการรับรู้ตามสิ่งที่คาดหวังไว้ และ (3) ความต้องการ ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้การเห็นคุณค่า การรับรู้ขึ้นอยู่กับการเห็นคุณค่าในสิ่งนั้น (มณฑา วิญญูโสภิต, 2547) Fullan (2001) ได้ศึกษาการรับรู้โดยพิจารณาจาก 4 ด้านด้วยกันคือ (1) ครูต้องทำความเข้าใจนโยบายใหม่ รวมถึงเห็นความสำคัญและยอมรับการเปลี่ยนแปลงในนโยบาย (2) ครูต้องมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ และวิธีการปฏิบัติตามนโยบายนั้น แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับความละเอียดชัดเจนของนโยบายด้วย (3) ความพยายามในการทำความเข้าใจและสนใจในความสามารถของตนเอง (ทักษะ ความรู้ เป็นต้น) หรือการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ต่างๆ ในการนำนโยบายนั้นไปปฏิบัติ และ (4) ความสอดคล้องระหว่างความเชื่อของครูว่านโยบายนั้นจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติ นั้นกับการเปลี่ยนแปลงซึ่งเป็นสิ่งสำคัญมาก

การนำนโยบายไปปฏิบัติจะประสบความสำเร็จและความล้มเหลว มาจากระดับของความร่วมมือที่ผู้รับนโยบายไปปฏิบัติมีต่อผู้ออกคำสั่งหรือผู้กำหนดนโยบาย การบรรลุผลการปฏิบัติตามนโยบายตามภาระหน้าที่ขององค์กรที่รับผิดชอบด้วยความราบรื่นและปราศจากปัญหา ความถูกต้องในการแปลงนโยบาย (วรเดช จันทรศร, 2552) นโยบายการขอต่อใบอนุญาตครูนั้น มีความเชื่อมโยงกับทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติคือเมื่อรัฐบาลได้ออกข้อบังคับครุสภาว่าด้วยใบอนุญาต โดยกำหนดให้

ครูต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพซึ่งมีอายุ 5 ปีและเมื่อครบกำหนดก็ต้องทำการขอต่อใบอนุญาต โดยได้กำหนดหลักเกณฑ์การขอต่อใบอนุญาตไว้เป็นแนวทางให้กับครู

3.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู พบว่า มีงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

เฉลิมชัย พันทวีศักดิ์ (2543) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับนโยบายการพัฒนาวิชาชีพครูตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการพัฒนาวิชาชีพครูเกี่ยวกับกระบวนการผลิต กระบวน การใช้ครู และการบริหารจัดการ วิเคราะห์นโยบายการพัฒนาวิชาชีพครูตามบทบาทใหม่ที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของข้าราชการครูตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และเสนอ แนวทางการพัฒนาวิชาชีพครูตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยใช้วิธีการ ศึกษาจากเอกสาร และผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและต่างประเทศ ผลการประชุมสัมมนา และการวิจัยเอกสาร สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลใช้รูปแบบเชิงพรรณนา สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการพัฒนาวิชาชีพครู พบว่ากระแสการเปลี่ยนแปลง ทั้งภายในและนอกประเทศ ล้วนส่งผลกระทบต่อระบบการผลิต การพัฒนา และวิถีชีวิตของครู สรุปประเด็น ปัญหาเกี่ยวกับวิชาชีพครูได้เป็น 3 กลุ่มใหญ่ ได้แก่ (1) ปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการผลิตครู ปัญหาเกี่ยวกับ กระบวนการใช้ครู และปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการ (2) ผลการวิเคราะห์นโยบายการพัฒนาวิชาชีพครูตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่สำคัญ คือ (1) กำหนดให้มีระบบการพัฒนาครู โดยการฝึกอบรม พัฒนาประสิทธิภาพการทำงานโดยผสมผสาน ความร่วมมือกับสถาบันผลิตครู (2) กำหนดให้มีระบบการประเมินครู โดยองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู (3) ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู มีบทบาทในการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานของวิชาชีพครู (4) เงินเดือนหรือค่าตอบแทน จะต้องมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาครูใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู และการประเมินคุณภาพครู (3) ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาวิชาชีพครูตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้แก่ (1) การพัฒนาครู จะต้องสร้างความพร้อมให้ครูให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็น วิชาชีพชั้นสูงได้ (2) การประเมินคุณภาพครู ต้องเน้นการประเมินเพื่อประกันคุณภาพตามมาตรฐานและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ (3) องค์กรวิชาชีพครูทำหน้าที่ควบคุมดูแลผู้ถือใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู และสภาวิชาชีพ ทำหน้าที่กำหนดมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพครู รวมทั้งรับรองหลักสูตร การศึกษาของสถาบันผลิต และพัฒนาครู (4) เงินเดือนและค่าตอบแทนอื่น ควรเป็นไปตามระดับคุณภาพที่ได้รับการประเมิน

ธัตถพล ศษสาร (2543) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูสังกัด กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู พบว่า (1) ความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครู สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก (2) ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ต่อ ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และ(3) ความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียนและครูสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5ต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเมื่อ จำแนกตามระดับการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นอกนั้นไม่พบความ แตกต่าง

เบญจวรรณ ศิริพรชัยกุล (2543) ได้ทำการศึกษาการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ผลการศึกษาพบว่า ครูส่วนใหญ่ปฏิบัติ ดังนี้

เกณฑ์มาตรฐานที่ 1 ศึกษาหาความรู้โดยการฝึกอบรม ประชุมสัมมนาวิชาการ มีบทบาทใน การพัฒนาวิชาชีพด้วยการเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งที่มีโอกาส การจัดทำผลงานทางวิชาการใช้วิธีการ สร้างสื่อการเรียนการสอนและเผยแพร่ด้วยการปฏิบัติจริง

เกณฑ์มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการพัฒนา ความสามารถของผู้เรียน เลือกจัดกิจกรรมเพื่อเสริมความรู้แก่ผู้เรียนและพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน โดยจัดกิจกรรมปฏิบัติอย่างหลากหลาย

เกณฑ์มาตรฐานที่ 3 พัฒนาผู้เรียนโดยการจัดสอนซ่อมเสริมในด้านที่ผู้เรียนมีความบกพร่อง ขมเขยและให้กำลังใจผู้เรียน พัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล

เกณฑ์มาตรฐานที่ 4 เลือกใช้แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ปรับปรุงแผนการสอนโดย เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง และสร้างแผนสอดคล้องกับความสามารถและศักยภาพของเด็ก

เกณฑ์มาตรฐานที่ 5 เลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้ บำรุงรักษาและผลิตสื่อการเรียนการสอนโดยใช้วัสดุที่หาได้ในท้องถิ่น

เกณฑ์มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยการส่งเสริม ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสค้นหาความรู้ด้วยตนเองและสรุปความคิดรวบยอดได้เองตามจุดประสงค์ การเรียนรู้

เกณฑ์มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยรายงานข้อมูลสภาพปัญหา ความต้องการ เป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียนเป็นภาพรวม และรายกลุ่มให้ข้อเสนอแนะที่เหมาะสม ต่อการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล

เกณฑ์มาตรฐานที่ 8 การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี โดยการแต่งกายสุภาพเรียบร้อยให้ข้อเสนอแนะที่เหมาะสมต่อการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล ปฏิบัติโดยสอดคล้องในกระบวนการเรียนการสอน และให้รางวัลคำชมเชยแก่ผู้เรียนในการประพฤติดี

เกณฑ์มาตรฐานที่ 9 ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นในสถานศึกษา โดยการรับฟังความคิดเห็นและให้ความร่วมมือ ร่วมปฏิบัติงานโดยยึดประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก และให้คำแนะนำแก้ปัญหาแก่ผู้ร่วมงาน

เกณฑ์มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชน โดยการยอมรับในความรู้ ความสามารถ รับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น ร่วมปฏิบัติงานโดยยึดประโยชน์ของชุมชนเป็นหลัก และให้คำแนะนำแก้ปัญหาแก่ผู้ร่วมงาน

เกณฑ์มาตรฐานที่ 11 แสวงหาข้อมูลข่าวสารโดยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษากារเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อมที่เป็นปัจจุบันในระดับท้องถิ่น ข่าวสารเกี่ยวกับวิชาชีพครู เทคนิค วิธีการ นวัตกรรมการเรียนการสอน และนำมาใช้พัฒนางานสอน

พัชราภรณ์ สงวนกล้าจิตต์ (2543) ได้ทำการศึกษาเรื่องความคิดเห็นของครูต่อการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู: กรณีศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิเห็นด้วยกับการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ในด้านเกณฑ์การประเมิน ด้านประโยชน์ของใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ด้านคุณสมบัติของครู ด้านปัญหาในการออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู และด้านการรับรู้เกี่ยวกับเรื่องใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ส่วนด้านการรับรู้ของตนเองมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอธิบายได้ว่าข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดชัยภูมิมีความเห็นว่าการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู เป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์เพราะทำให้ครูได้พัฒนาและปรับปรุงตนเองอย่างต่อเนื่อง ส่งผลต่อการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู นำไปสู่ความก้าวหน้าในด้านวิชาชีพ

วิมล มณีกันนธ์ (2545) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นต่อแนวทางการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อแนวทางการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู 3 ด้าน คือ ด้านคุณสมบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ ด้านหลักเกณฑ์การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และด้านการกำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพครู ของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครู และผู้บริหารเห็นด้วยต่อแนวทางการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

ครู โดยส่วนรวม และรายได้ 2 ด้าน คือ ด้านหลักเกณฑ์การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ด้านการกำกับดูแล และการปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพครู

อมรา สุวรรณมณีแดง (2546) ได้ทำการศึกษาเรื่องความคิดเห็นของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครู การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครู ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพอยู่ในระดับดี ยกเว้นด้านองค์การวิชาชีพที่รับผิดชอบการขึ้นทะเบียนอยู่ในระดับปานกลาง ในด้านอายุพบว่ามีความคิดที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะอายุน้อยกว่า 25 ปี กับอายุ 41ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นด้านความหมายของการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ กับด้านวิธีการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ กับด้านวิธีการขึ้นทะเบียนการประกอบวิชาชีพแตกต่างกัน

สุธีรา เขตวรรณ (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาความรู้กับเจตคติต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูของครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความรู้กับเจตคติต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ของครูมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความรู้เกี่ยวกับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูอยู่ในระดับดีมาก ครูที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน ต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูมีเจตคติต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู อยู่ในระดับดี ครูที่มีระดับการศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนต่างกัน มีเจตคติต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูที่มีเพศ อายุ ประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีเจตคติต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับเจตคติต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูของครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .137

สวนดุสิตโพล มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (2553) ได้ทำการศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาการออกและการต่ออายุใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษาของครูสภา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีต่อการออกและการต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษาของครูสภา เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาการออกและการต่ออายุใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษาของครูสภา และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการออกและการต่ออายุใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษาของครูสภา ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการออกและการต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการ

ศึกษา คือ (1) ความล่าช้าในกระบวนการในการขอออกและการต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษา (2) การขาดความรู้และความเข้าใจในการทำงานของกระบวนการและขั้นตอนต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการออกและการต่ออายุใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษา และ (3) ความสะดวกในการรับบริการเนื่องจากสถานที่ค่อนข้างคับแคบไม่เพียงพอต่อผู้ใช้บริการ ความคิดเห็นต่อการพัฒนาการออกและการต่ออายุใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษา คือ (1) ควรมีหน่วยงานของคุรุสภาประจำในแต่ละจังหวัด (2) เพิ่มช่องทางในการให้บริการ การนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการทำงาน (3) ควรเน้นการประชาสัมพันธ์ในเชิงรุกและมีช่องทางที่สื่อสารให้มีความหลากหลาย

สุวิมล ว่องวานิช และคณะ (2553) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาตัวบ่งชี้กิจกรรมการพัฒนาตามมาตรฐานการปฏิบัติงานเพื่อการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษาของคุรุสภาผลการวิจัยพบว่า ผลการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรายการกิจกรรมการพัฒนาตามมาตรฐานการปฏิบัติงานเพื่อการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษา จากการเทียบเคียงรายการกิจกรรมพบว่าแนวทางในการขอต่อใบอนุญาตระหว่างคุรุสภากับอเมริกามีความใกล้เคียงกันในหลายกิจกรรมยกเว้น กิจกรรมการผ่านการประเมิน หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาการประเมินเพื่อให้มีหรือเลื่อนวิทยฐานะที่สูงขึ้น การได้รับเลือกให้ได้รับรางวัลของคุรุสภา ที่ใช้เป็นเกณฑ์ขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู แต่ไม่ได้เป็นเกณฑ์ของประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่ารายการกิจกรรมที่ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาส่วนใหญ่มีการดำเนินงาน คือ การทำวิจัยในเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้และการจัดการศึกษา การเข้าฟังบรรยาย อภิปราย ประชุมปฏิบัติการ และการศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพทางการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ

Goldhaber (2000) ได้ทำการศึกษาถึงผลของใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยทำการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับ 12 ที่เรียนในรายวิชาวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ ระหว่างนักเรียนที่เรียนกับครูที่ได้รับใบอนุญาต ประเภท แบบชั่วคราว แบบเฉพาะกาลและแบบวิชาชีพ ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนที่เรียนในเกรด 12 วิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ภูมิภาคของโรงเรียน, ครู และห้องเรียน ผลการวิจัยพบว่า ภูมิภาคของครูปฏิบัติมีผลต่อคะแนนสอบของนักเรียนที่เรียนเกรด 12 ในรายวิชา คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ (นักเรียนที่มาจากครูปฏิบัติที่มีการศึกษาสูงและรายได้สูง คะแนนสอบจะอยู่ในระดับสูง) ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพมีผลต่อคะแนนสอบของนักเรียนคือ นักเรียนที่เรียนกับครูที่ได้รับใบอนุญาตแบบวิชาชีพมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าครูที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพแบบเฉพาะกาล

Cordova (2001) ได้ทำการศึกษาระบบใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู วัตถุประสงค์ของงานวิจัยเพื่อ (1)อธิบายแนวคิดเฉพาะของผลกระทบจากระบบใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู (2) รายงานฉบับนี้เพื่อศึกษาระบบใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูในรัฐ เทกซัส และ(3) ใช้การออกแบบงานวิจัยฉบับนี้ช่วยแนะนำการพัฒนากระบบใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูในรัฐเทกซัส งานวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเอกสารและการสัมภาษณ์ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ศึกษาเกี่ยวกับกฎหมายการศึกษาในรัฐเทกซัส และสัมภาษณ์บุคลากรในมหาวิทยาลัย และตัวแทน เพื่อได้ข้อมูลเพิ่มเติม กระบวนการต่ออายุใบอนุญาตครู ประกอบด้วย แผนการพัฒนาวิชาชีพ ตามที่ สังเกตกระบวนการตรวจสอบในการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบของใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูมีผลกระทบต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และส่งผลต่อพฤติกรรมของครูโดยครูที่มีใบอนุญาตแบบถาวรจะมีพฤติกรรมที่แตกต่างจากครูที่มีใบอนุญาตแบบชั่วคราว

Hammond (2001) ได้ศึกษาถึงคุณภาพของครูและผลสัมฤทธิ์ของการเรียนของนักเรียนอังกฤษพบว่า ปัจจัยที่สำคัญที่สุด ที่มีอิทธิพลต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเกือบร้อยละ 50 คือ ปัจจัยด้านครอบครัว ร้อยละ 43 คือ ปัจจัยคุณภาพครูโดยมีตัวบ่งชี้ คือ คะแนนจากการสอบเพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู การศึกษาและประสบการณ์ของครูมีอิทธิพลต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน และร้อยละ 8 คือ ปัจจัยด้านขนาดของชั้นเรียน ซึ่งปัจจุบันปัจจัยคุณภาพของครูนั้นมีอิทธิพลมากกว่าปัจจัยด้านขนาดชั้นเรียน

Meyer (2003) ได้ทำการศึกษาถึงรูปแบบในการพัฒนาการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยศึกษาจาก The Texas Regional Collaboratives for Excellence in Science Teaching (TRC) คือ รูปแบบการพัฒนาอาชีพอย่างยั่งยืนให้ครูมากกว่า 700 คนในเทกซัส ครูต้องได้รับการพัฒนาวิชาชีพ มากกว่า 105 ชั่วโมง ต่อปี วัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้เพื่อตรวจสอบบทบาทของ TRC รูปแบบการพัฒนาอาชีพอย่างยั่งยืน ในการพัฒนาครูวิทยาศาสตร์ การต่ออายุและการรักษา การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างมาจากการสุ่มอย่างเจาะจง สมาชิก TRC จำนวน 60 คนทั้งในอดีตและปัจจุบัน เพื่อพิจารณาผลกระทบของรูปแบบการต่ออายุครูวิทยาศาสตร์ โดยใช้การเก็บข้อมูลโดยวิธีสัมภาษณ์เพื่อตรวจสอบและอธิบายประสบการณ์ที่ได้จาก TRC โดยศึกษาจากผู้มีประสบการณ์การสอนเฉลี่ย 13.4 ปี และเข้าร่วมรูปแบบ TRC 3.3 ปี ผลการวิจัยพบว่าครูเข้าร่วมโครงการ TRC เพื่อเพิ่มศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนและออกจากโปรแกรมเนื่องจากเหตุผลครอบครัว ผลการวิจัยยังพบว่ามี 6 องค์ประกอบที่เป็นผลกระทบในการต่ออายุครูวิทยาศาสตร์ คือ การสร้างความมั่นใจในทักษะการสอน การสร้างสภาพแวดล้อมที่เป็นมืออาชีพ การให้สื่อการสอน การให้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันให้โอกาสเป็นผู้นำและการให้เครือข่ายปัจจัยเหล่านี้ส่งผลต่อการต่ออายุ

Podgursky (2004) ได้ทำการศึกษาถึงผลของใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูพบว่า คุณภาพของครูในสหรัฐอเมริกาขึ้นอยู่กับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ที่ได้มาจาก การสอบใบอนุญาต

ที่ค่อนข้างยาก ระยะเวลาในการเรียน ใบประกาศนียบัตรจาก NCATE อย่างไรก็ตามการมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเป็นสิ่งที่สำคัญของอาชีพครู งานวิจัยนี้พบว่า ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 4 การวิจัยแบบผสม (mixed method research)

การวิจัยแบบผสม หมายถึง แบบแผนการวิจัยที่ผสมผสานระหว่างกระบวนการเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ แต่หากพิจารณาในแง่ของวิธีวิจัย การวิจัยแบบผสม หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการผสมผสานระหว่างข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ (Creswell, 2007)

การออกแบบการวิจัยแบบผสม

Creswell and Clark (2007) ได้อธิบายการออกแบบการวิจัยแบบผสมไว้ 4 แบบ ดังนี้

1. การออกแบบแบบสามเส้า (The Triangulation Design) การออกแบบแบบสามเส้ามีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการข้อมูลที่มีความหลากหลายและมีความสมบูรณ์กับหัวข้อหรือประเด็นใดประเด็นหนึ่ง สามารถเข้าใจตอบปัญหาวิจัยได้ดีที่สุด

2. การออกแบบแบบฝังใน (Embedded Design) การออกแบบแบบฝังในนี้ เป็นการออกแบบสำหรับการวิจัยเชิงทดลองหรือการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ ข้อดีของการออกแบบแบบฝังในคือ เหมาะสำหรับผู้วิจัยที่มีเวลาน้อยหรือไม่เพียงพอ การออกแบบแบบฝังในคือการใช้กระบวนการเชิงปริมาณเป็นสับเซตย่อยอยู่ในเชิงคุณภาพ หรือใช้กระบวนการเชิงคุณภาพเป็นสับเซตย่อยอยู่ในเชิงปริมาณ

3. การออกแบบเชิงอธิบาย (The Explanatory Design) เป็นการออกแบบที่แบ่งออกเป็น 2 ช่วง การออกแบบรูปแบบนี้เน้นเชิงปริมาณ แล้วจึงใช้เชิงคุณภาพมาสนับสนุน

4. การออกแบบเชิงสำรวจ (Exploratory Design) การออกแบบเชิงสำรวจนี้จะแบ่งออกเป็น 2 ช่วง โดยผลในช่วงที่ 1 จะเป็นส่วนช่วยพัฒนาวิธีการสำหรับช่วงที่ 2 ซึ่งจะทำเชิงคุณภาพก่อน แล้วจึงทำเชิงปริมาณ โดยผู้วิจัยจะเน้นเชิงคุณภาพหรือปริมาณก็ได้

แบบแผนของการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research)

การวิจัยแบบผสม (Mixed Methods Research) ในปัจจุบันมีแบบแผนการวิจัย 2 แบบแผน คือ

1. **แบบแผนที่ 1** การออกแบบการวิจัยเป็นลำดับ (Sequential Designs) แบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

1.1 รูปแบบเชิงอธิบายเป็นลำดับ (Sequential Explanatory) การวิจัยรูปแบบนี้ผู้วิจัยจะแบ่งการวิจัยออกเป็นระยะ ๆ (Phases) ในระยะที่หนึ่ง ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

เชิงปริมาณ ในระยะที่สองดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์เชิงคุณภาพ เน้นข้อมูลเชิงปริมาณมากกว่าคุณภาพ การบูรณาการจะเกิดขึ้นในขั้นตอนของการตีความและการอภิปรายผล

1.2 รูปแบบเชิงสำรวจเป็นลำดับ (Sequential Exploratory) การวิจัยรูปแบบนี้ผู้วิจัยจะแบ่งการวิจัยออกเป็นระยะ ๆ (Phases) ดำเนินการในระยะที่หนึ่ง เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพก่อน แล้วดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์เชิงปริมาณในระยะที่สอง ผู้วิจัยข้อมูลเชิงคุณภาพมากกว่าปริมาณ ซึ่งข้อมูลเชิงปริมาณจะใช้เสริมหรือสนับสนุนข้อมูลเชิงคุณภาพ การบูรณาการจะเกิดขึ้นในขั้นตอนของการตีความและการอภิปรายผล

1.3 รูปแบบเชิงปริวรรตเป็นลำดับ (Sequential Transformative) การวิจัยรูปแบบนี้ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพหรือเชิงปริมาณก่อนในระยะที่หนึ่ง แล้วดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์เชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพในระยะที่สอง ผู้วิจัยอาจให้ความสำคัญกับข้อมูลเชิงคุณภาพมากกว่าเชิงปริมาณ หรือข้อมูลเชิงปริมาณมากกว่าข้อมูลเชิงคุณภาพ หรือให้ความสำคัญเท่า ๆ กัน ซึ่งข้อมูลจะใช้เสริมหรือสนับสนุนซึ่งกันและกัน การบูรณาการจะเกิดขึ้นในขั้นตอนของการตีความและการอภิปรายผล

2. **แบบแผนที่ 2** การออกแบบการวิจัยแบบเกิดพร้อมกัน (Concurrent Designs) แบ่งเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

2.1 รูปแบบเชิงสามเส้าแบบเกิดพร้อมกัน (Concurrent Triangulation) การวิจัยรูปแบบนี้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพพร้อมกัน ผู้วิจัยให้ความสำคัญกับข้อมูลทั้งสองประเภทเท่ากัน การวิเคราะห์ข้อมูลอาจจะแยกกันและการบูรณาการจะเกิดขึ้นในขั้นตอนของการตีความข้อมูล การตีความเป็นการอภิปรายว่าข้อมูลมาบรรจบกันมากน้อยเพียงใด การวิจัยประเภทนี้เหมาะที่ใช้เพื่อยืนยันความถูกต้องหรือตรวจสอบผลการวิจัยที่ได้จากแต่ละวิธี

2.2 รูปแบบเชิงฝังตัวแบบเกิดพร้อมกัน (Concurrent Embedded) การวิจัยรูปแบบนี้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพพร้อมกัน แต่ผู้วิจัยให้ความสำคัญกับข้อมูลทั้งสองประเภทไม่เท่ากัน ข้อมูลที่ฝังตัวอยู่ข้างในจะมีความสำคัญน้อยกว่า ซึ่งข้อมูลที่ฝังตัวจะใช้เพื่อตอบคำถามการวิจัยที่ต่างออกไป การวิเคราะห์ข้อมูลมักเป็นการแปรรูปข้อมูล การบูรณาการจะเกิดขึ้นในขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยประเภทนี้เหมาะที่ใช้เพื่อศึกษาหัวเรื่องใดหัวเรื่องหนึ่งในมุมกว้าง ๆ และในการศึกษากลุ่มหลายกลุ่มในงานวิจัยเรื่องหนึ่ง ๆ

2.3 รูปแบบเชิงปริวรรตแบบเกิดพร้อมกัน (concurrent Transformative) การวิจัยรูปแบบนี้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพพร้อมกัน ทั้งนี้ผู้วิจัยอาจให้ความสำคัญกับข้อมูลทั้งสองประเภทเท่ากันหรือไม่เท่ากันก็ได้ การวิเคราะห์ข้อมูลมักเกิดแยกกัน การบูรณาการจะเกิดขึ้นในขั้นตอนของการตีความข้อมูล

ข้อดีของการวิจัยแบบผสม คือ (1)เป็นการกำจัดจุดอ่อนของการวิจัยเชิงปริมาณ กล่าวคือ การวิจัยแบบผสมช่วยให้เข้าใจบริบทของกลุ่มตัวอย่างมากขึ้น (2) เป็นการกำจัดจุดอ่อนของการวิจัยเชิงคุณภาพ กล่าวคือ การวิจัยคุณภาพมีจุดอ่อนตรงที่ความมีอคติ หรือความลำเอียงของผู้วิจัย และไม่สามารถสรุปอ้างอิงไปยังประชากรได้เนื่องจากเป็นการวิจัยกับกลุ่มเล็กๆเท่านั้น (3) สามารถตอบคำถามปัญหาวิจัยได้มากกว่าการวิจัยเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพ แต่การวิจัยแบบผสมก็มีข้อจำกัดอยู่ที่ใช้เวลานาน และสิ้นเปลืองทรัพยากรในการเก็บข้อมูล และผู้วิจัยจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

ตอนที่ 5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาทบทวนแนวคิด ทฤษฎี รายงานวิจัย ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายที่จะศึกษากรอบความคิดของการวิจัยที่ศึกษาพฤติกรรมของครูที่มีต่อนโยบายการอายุใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู และศึกษาผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน 12 กิจกรรม ในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ต้องมีกิจกรรมการพัฒนาในด้านต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน การจัดการเรียนรู้ การบริหารจัดการสถานศึกษา การบริหารจัดการหน่วยงาน รวมทั้งกิจกรรมที่ก่อประโยชน์ต่อการศึกษาโดยรวม ไม่น้อยกว่า 3 กิจกรรม ภายในเวลา 5 ปี โดยเป็นกิจกรรมที่ปฏิบัติตั้งแต่วันที่ออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษาจนถึงปัจจุบัน และกิจกรรมจะต้องไม่ซ้ำกันทั้ง 3 กิจกรรม โดยสามารถสรุปเป็นตัวแปรสำคัญที่สนใจศึกษา ได้ดังต่อไปนี้

1. ภูมิหลังของครู ประกอบไปด้วย ระดับการศึกษาของครู ประสบการณ์ในการสอน ลักษณะของโรงเรียน โดยศึกษาจาก สุธีรา เขตสุวรรณ (2550), Goldhaber (2000), Podgursky (2004), Cordova (2001), Hammond (2001)

2. การยอมรับในกิจกรรมตามนโยบายการต่ออายุใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ได้แก่ ความรู้สึกเห็นคุณค่า การเห็นความสำคัญของการเข้ากิจกรรม โดยศึกษาจาก พัชรภรณ์ สงวนกล้าจิตต์ (2543), วิมล มณีกานนท์ (2545), อมรา สุวรรณมณีแดง(2546), สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคนอื่นๆ(2542), เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ(2551), วรเดช จันทรร (2552), สุธีรา เขตสุวรรณ (2550), สวนดุสิตโพล มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (2553), สุวิมล ว่องวาณิช และคนอื่นๆ (2553)

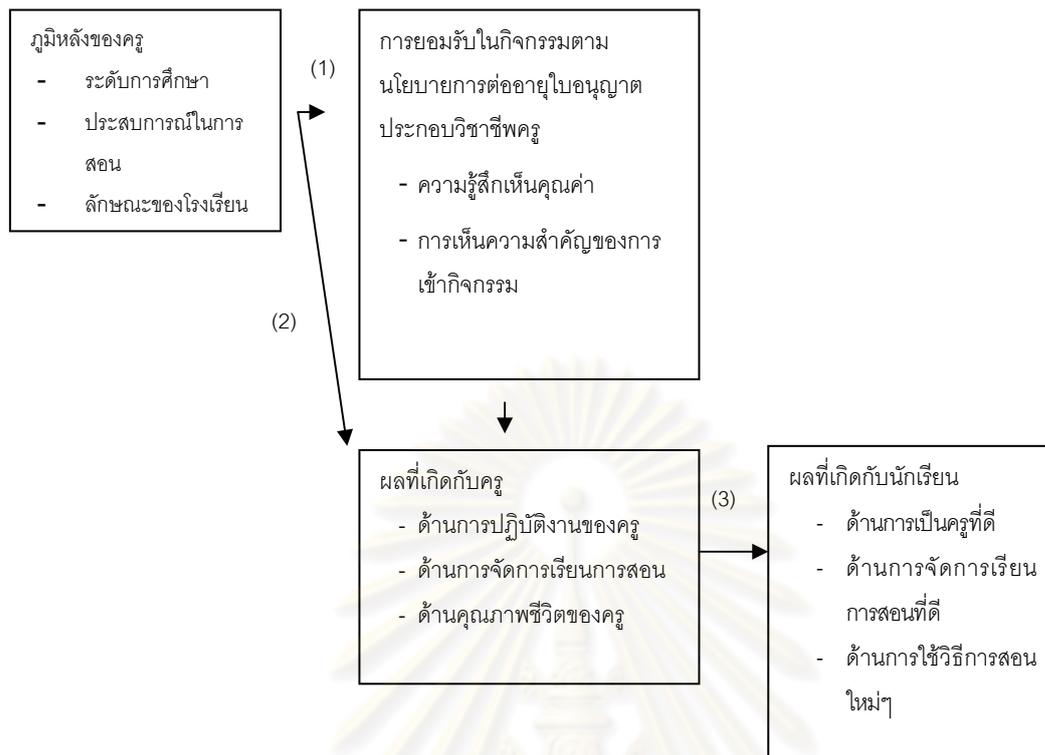
3. ผลที่เกิดกับครู ได้แก่ ด้านการปฏิบัติงานของครู ด้านการจัดการเรียนการสอน คุณภาพชีวิตครู โดยศึกษาจาก เบ็ญจวรรณ ศิริพรชัยกุล (2543), พัชรภรณ์ สงวนกล้าจิตต์ (2543), วิมล มณีกานนท์ (2545), อมรา สุวรรณมณีแดง(2546),เฉลิมชัย พันทวีศักดิ์ (2542), สุธีรา เขตสุวรรณ (2550), สวนดุสิตโพล มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (2553), สุวิมล ว่องวาณิช และคนอื่นๆ (2553) Goldhaber (2000), Podgursky (2004), Cordova (2001), Meyer (2003)

4. ผลที่เกิดกับนักเรียน ได้แก่ ด้านการเป็นครูที่ดี ด้านการจัดการเรียนการสอนที่ดี และด้านการใช้วิธีการสอนใหม่ๆ โดยศึกษาจาก Goldhaber (2000), Hammond (2001), Podgursky (2004), Cordova (2001), Meyer (2003)

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ผู้วิจัยได้สรุปรายละเอียดที่สนใจจะศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้ได้ดังตารางที่ 2.2 และตามภาพกรอบแนวคิดในการวิจัยดัง ภาพที่ 2.1 ดังต่อไปนี้

ตาราง 2.2 แหล่งอ้างอิงในการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ ที่สนใจจะศึกษา

ประเด็น	เดลินทรีย์ พันทีศักดิ์ (2542)	เบญจวรรณ ศิริพิชัยกุล (2543)	เชิงวิทย์ เกษสุวรรณ. (2551)	วราเดช จันทิศ (2552)	สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะอื่น ๆ. (2542)	พัชรภรณ์ สงวนเกล้าจิตต์ (2543).	รัตนา ศรีหรัญ. (2551)	วิมล มณีกันนท์ (2545)	อมรา สุวรรณเมณีแดง (2546)	สุธีรา เทสุวรรณ (2550)	สวนดุสิตโพล (2553)	สุวิมล วงศ์ภาณี และคณะอื่น ๆ (2553)	Goldhaber (2000)	Hammond(2001)	Podgursky, (2004)	Cordova (2001)	Meyer (2003)
ภูมิหลังของครู - ระดับการศึกษา - ประสบการณ์ในการสอน - ลักษณะของโรงเรียน										✓			✓		✓	✓	✓
การยอมรับในกิจกรรมตามนโยบายการต่ออายุใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู - ความรู้สึกเห็นคุณค่า - การเห็นความสำคัญของการเข้ากิจกรรม			✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓					
ผลที่เกิดกับครู - ด้านการปฏิบัติงานของครู - ด้านการจัดการเรียนการสอน - คุณภาพชีวิตครู	✓	✓				✓	✓	✓	✓			✓	✓		✓		✓
ผลที่เกิดกับนักเรียน - ด้านการเป็นครูที่ดี - ด้านการจัดการเรียนการสอนที่ดี - ด้านการใช้วิธีการสอนใหม่ๆ													✓	✓	✓	✓	✓

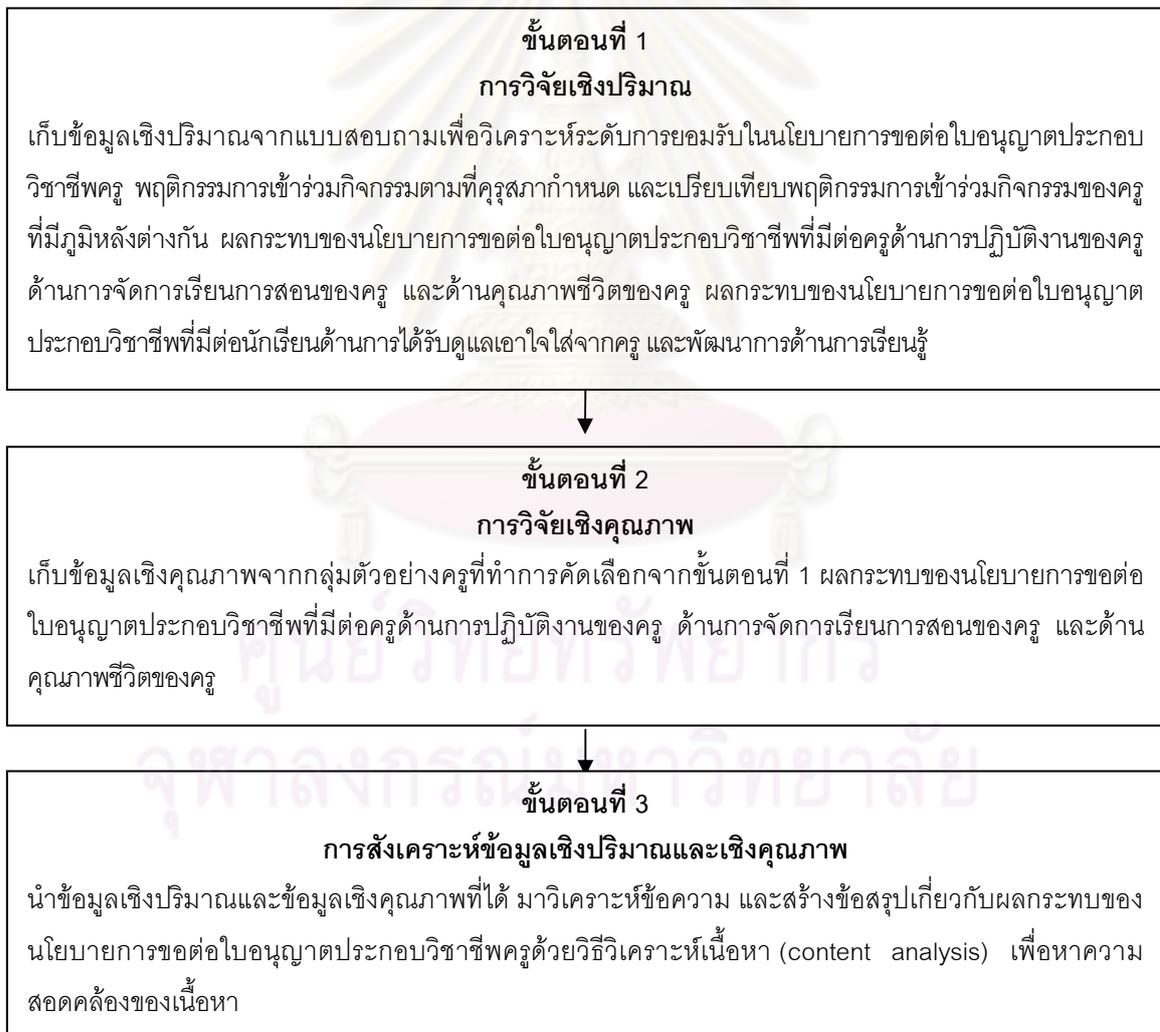
ภาพ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

หมายเหตุ แหล่งอ้างอิงต่างๆของกรอบแนวคิดในการวิจัย

- (1) = เบ็ญจวรรณ ศิริพรชัยกุล (2543), พัชราภรณ์ สงวนกล้าจิตต์ (2543), วิมล มณีกานนท์ (2545), อมรา สุวรรณมณีแดง(2546), สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคนอื่นๆ(2542), เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ(2551), วรเดช จันทรร (2552), สุธีรา เขตสุวรรณ (2550), สวนดุสิตโพล มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (2553), สุวิมล ว่องวาณิช และคนอื่นๆ (2553), Goldhaber (2000), Podgursky (2004), Cordova (2001), Meyer (2003)
- (2) = เบ็ญจวรรณ ศิริพรชัยกุล (2543), พัชราภรณ์ สงวนกล้าจิตต์ (2543), วิมล มณีกานนท์ (2545), อมรา สุวรรณมณีแดง(2546), เฉลิมชัย พันทวีศักดิ์ (2542), สุธีรา เขตสุวรรณ (2550), สวนดุสิตโพล มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (2553)สุวิมล ว่องวาณิช และคนอื่นๆ (2553), Goldhaber (2000), Podgursky (2004), Cordova (2001), Meyer (2003)
- (3) = Goldhaber (2000), Podgursky (2004), Cordova (2001), Meyer (2003)

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) วิเคราะห์ระดับการยอมรับในนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู (2) วิเคราะห์พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมตามที่คุรุสภากำหนด และเปรียบเทียบพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของครูที่มีภูมิลำเนาต่างกัน (3) วิเคราะห์ผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพที่มีต่อครูด้านการปฏิบัติงานของครู ด้านการจัดการเรียนการสอนของครู และด้านคุณภาพชีวิตของครู (4) วิเคราะห์ผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพที่มีต่อนักเรียน ด้านการเป็นครูที่ดี ด้านการจัดการเรียนการสอนที่ดี และด้านการใช้วิธีการสอนใหม่ๆ โดยผู้วิจัยใช้การวิจัยแบบผสม (Mix Methods Research) โดยใช้การออกแบบการวิจัยเป็นลำดับ (Sequential Designs) โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

ภาพ 3.1 ขั้นตอนวิธีดำเนินการวิจัยแบบผสม

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ระดับการยอมรับและผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

การวิจัยในขั้นตอนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ระดับการยอมรับและผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู จากกลุ่มตัวอย่างครู และนักเรียน เป็นการศึกษาค้นคว้าเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถาม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยครูและนักเรียนจากทุกโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวนทั้งสิ้น 425 โรงเรียน โดยผู้วิจัยศึกษาครูผู้สอน จำนวน 5,695 คน นักเรียนจำนวน 130,654คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2, 2553)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู และนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของครูและนักเรียน ตามวิธีการของ Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยให้มีความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มร้อยละ 5 (Yamane, 1967)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ	n	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
	N	แทน	จำนวนประชากร
	e	เท่ากับ	.05

จากการคำนวณตามสูตรดังกล่าวได้กลุ่มตัวอย่างของครู จำนวนอย่างน้อย 374 คน และนักเรียนอย่างน้อย 399 คน แต่จะเก็บเพิ่มเป็นครู 927 คน นักเรียน 648 คน เพื่อชดเชยในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามไม่ได้ครบถ้วนตามขนาดที่กำหนด

การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มแบบแบ่งหลายขั้นตอน (multi-stage random sampling) ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดพื้นที่ที่จะศึกษา คือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เก็บข้อมูลจากทุกอำเภอในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวนทั้งหมด 16 อำเภอ

ขั้นที่ 2 กำหนดจำนวนโรงเรียนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา โดยการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้โรงเรียนจำนวนร้อยละ 50 จากประชากรโรงเรียนทั้งหมดของแต่ละอำเภอ คิดเป็นจำนวนโรงเรียน ดังนี้ (1) อำเภอพระนครศรีอยุธยา 25 โรงเรียน (2) อำเภอบางบาล 14 โรงเรียน (3) อำเภอนครหลวง 11 โรงเรียน (4) อำเภอบางปะหัน 15 โรงเรียน (5) อำเภอบ้านแพรก 5 โรงเรียน (6) อำเภอมหาวิทยาลัย 8 โรงเรียน (7) อำเภอภาชี 11 โรงเรียน (8) อำเภอวังน้อย 16 โรงเรียน (9) อำเภออุทัย 15 โรงเรียน (10) อำเภอบางซ้าย 9 โรงเรียน (11) อำเภอบางไทร 14 โรงเรียน (12) อำเภอบางบาล 11 โรงเรียน (13) อำเภอบางปะอิน 17 โรงเรียน (14) อำเภอผักไห่ 11 โรงเรียน (15) อำเภอลาดบัวหลวง 13 โรงเรียน (16) อำเภอเสนา 21 โรงเรียน

ขั้นที่ 3 สุ่มครูในโรงเรียนที่ได้จากขั้นที่ 2 ทั้งหมด 216 โรงเรียน โรงเรียนละ 4 – 5 คน รวม 927 คน

ขั้นที่ 4 สุ่มนักเรียนในโรงเรียนที่ได้จากขั้นที่ 2 ทั้งหมด 216 โรงเรียน โรงเรียนละ 3 คน รวม 648 คน

ตาราง 3.1 จำนวนโรงเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจำนวนครูและนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

อำเภอ	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	โรงเรียน	ครู	นักเรียน	โรงเรียน	ครู	นักเรียน
1. อำเภอพระนครศรีอยุธยา	49	905	36,836	25	125	75
2. อำเภอบางบาล	28	282	6,719	14	56	42
3. อำเภอนครหลวง	21	248	4,918	11	44	33
4. อำเภอบางปะหัน	29	307	5,275	15	60	45
5. อำเภอบ้านแพรก	9	71	990	5	20	15
6. อำเภอมหาวิทยาลัย	14	229	2,100	8	32	24
7. อำเภอภาชี	22	154	5,276	11	44	33
8. อำเภอวังน้อย	32	467	12,253	16	64	48
9. อำเภออุทัย	30	268	3,194	15	60	45
10. อำเภอบางซ้าย	17	181	3,029	9	36	27
11. อำเภอบางไทร	27	405	8,015	14	56	42
12. อำเภอบางบาล	23	247	3,619	11	44	33
13. อำเภอบางปะอิน	32	669	14,907	17	85	51
14. อำเภอผักไห่	23	340	5,292	11	44	33
15. อำเภอลาดบัวหลวง	26	299	5,120	13	52	39
16. อำเภอเสนา	43	623	13,111	21	105	63
รวม	425	5695	130,654	216	927	648

ตาราง 3.2 สรุปจำนวนกลุ่มผู้ตอบตามกรอบการสุ่มและอัตราการตอบกลับ

ผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวนแบบสอบถามที่ส่ง	จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน	ร้อยละการตอบกลับ
1. ครู	927	560	60.41
2. นักเรียน	648	417	64.35
รวม	1,575	977	62.03

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรอิสระ (ภูมิหลังของครู)

- 1) **ระดับการศึกษาของครู** หมายถึง วุฒิทางการศึกษาของครู แบ่งออกเป็น วุฒิการศึกษา ระดับปริญญาตรี วุฒิการศึกษา ระดับปริญญาโท และวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาเอก
- 2) **ประสบการณ์ในการสอน** หมายถึง ระยะเวลาที่ปฏิบัติการสอนตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบัน แบ่งออกเป็น น้อยกว่า 6 ปี, 6 – 10 ปี, 11 – 15 ปี, 16 – 20 ปี และ 21 ปีขึ้นไป
- 3) **ลักษณะของโรงเรียน** หมายถึง สังกัดของโรงเรียน แบ่งออกเป็น โรงเรียนของรัฐ และเอกชน

ตัวแปรตาม

1. **การยอมรับในนโยบายฯ** หมายถึง ความรู้สึกเห็นคุณค่าและความสำคัญของการเข้าร่วมกิจกรรมตามที่คุรุสภากำหนด 12 กิจกรรม ตามที่กำหนดในหลักเกณฑ์การต่อใบอนุญาตตามที่คุรุสภา กำหนด

2. **ผลที่เกิดกับครู** หมายถึง ระดับของผลที่เกิดขึ้นตามมาและมีผลต่อการกระทำต่างๆ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกับครูหลังจากที่ปฏิบัติตามนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู จะพิจารณาพฤติกรรมในด้านการปฏิบัติงานของครู ด้านการจัดการเรียนการสอนของครู และด้านคุณภาพชีวิตของครู

2.1 **พฤติกรรมกรปฏิบัติงานของครู** หมายถึง การปฏิบัติตนของครูที่จะทำให้ผู้เรียน มีการพัฒนา ได้แก่ การพัฒนาตนเองของครู และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน

2.2 **พฤติกรรมด้านการจัดการเรียนการสอนของครู** หมายถึง การปฏิบัติตนของครู ในการจัดการเรียนการสอนที่เป็นผลมาจากกิจกรรมทั้ง 12 กิจกรรมในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

2.3 **คุณภาพชีวิตของครู** หมายถึง ระดับของคุณภาพในด้านสุขภาพ สังคม เศรษฐกิจ ของครูที่เป็นผลมาจากนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

3. ผลที่เกิดกับนักเรียน หมายถึง ระดับความรู้สึกรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อครูเกี่ยวกับการรับรู้ด้านการเป็นครูที่ดี การรับรู้ด้านการจัดการเรียนการสอนที่ดี และการรับรู้ด้านการใช้วิธีการสอนใหม่ๆ ที่เป็นผลมาจากนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) เกี่ยวกับระดับการยอมรับในนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมตามที่ครูสภา กำหนด และผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู สร้างขึ้นจากการศึกษา ข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จำนวน 2 ชุด ดังนี้ (1) มุมมองของครูต่อนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู (2) ผลที่เกิดกับนักเรียนจากการใช้นโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

แบบสอบถามชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับครู แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลทั่วไป เป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) เลือกตอบเพียงคำตอบเดียว มีทั้งหมด 10 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ประสบการณ์ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ระดับชั้นที่สอน สาระวิชาที่สอน จำนวนคาบที่สอน ขนาดของโรงเรียน และสังกัดของโรงเรียน ตอนที่ 2 การยอมรับในนโยบายของครู พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของครู พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครู และผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูที่มีต่อคุณลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) โดยมีประเด็นคำถาม ดังนี้ ครูเห็นด้วยกับกิจกรรมใดบ้างที่ใช้ในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูจาก 12 กิจกรรม กิจกรรมในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของครูในด้านใดบ้าง กิจกรรมในเรื่องการเข้ารับการอบรม ครูมีการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้หรือไม่ อย่างไรหลังจากที่ไปอบรม ครูได้รับประโยชน์ในการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างไรจากกิจกรรมทั้ง 12 กิจกรรม

แบบสอบถามชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามสำหรับนักเรียน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลทั่วไป เป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) เลือกตอบเพียงคำตอบเดียว มีทั้งหมด 5 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับชั้นที่ศึกษา โรงเรียน และเกรดเฉลี่ย ตอนที่ 2 ผลจากการปฏิบัติงานของครูในการขอต่ออายุใบอนุญาตที่เกิดกับนักเรียน ในด้านการเป็นครูที่ดี ด้านการจัดการเรียนการสอนที่ดี และด้านการใช้วิธีการสอนใหม่ๆ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale)

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาแนวคิด หลักการ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบของนโยบายการต่ออายุใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูที่มีต่อผู้เกี่ยวข้อง และสัมภาษณ์ครูที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการต่ออายุใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

2. สร้างข้อคำถาม โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. ร่างเครื่องมือโดยใช้กรอบแนวความคิดในการคิดข้อคำถามแล้วนำไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาจากนั้นนำไปปรับปรุงแก้ไข
4. นำแบบสอบถามที่จัดทำไปตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อความกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการวัด (item objective congruence: IOC) ความครอบคลุมของข้อคำถาม และความชัดเจนของภาษา เกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิที่ทำการตรวจสอบข้อมูล ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านวิจัยการศึกษาจำนวน 2 ท่าน และผู้ที่ทำงานหรือเกี่ยวข้องกับการศึกษาจำนวน 3 ท่าน (รายชื่อแสดงในภาคผนวก ก) โดยเกณฑ์การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิมีดังนี้

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิจัยการศึกษา เป็นผู้ที่มีคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท และเป็นผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานด้านวิจัยการศึกษาไม่ต่ำกว่า 5 ปี

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา เป็นผู้ที่มีคุณวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท มีประสบการณ์การทำงานด้านการศึกษาไม่ต่ำกว่า 10 ปี และเป็นผู้ที่มีความรู้หรือทำงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษา
5. ปรับปรุงเครื่องมือวิจัย ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ และนำไปทดลองใช้ (try out) กับผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ประกอบด้วย ครู 30 นักเรียน 30 คน เพื่อปรับปรุงสำนวนภาษา และตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามด้านความเที่ยง (reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตั้งแต่ 0.80 เป็นต้นไป ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ความเที่ยง โดยแบบสอบถามชุดที่ 1 ด้านการยอมรับนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูมีค่า เท่ากับ 0.91 ด้านพฤติกรรมกรเข้าร่วมนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูมีค่า เท่ากับ 0.89 ด้านผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูมีค่าเท่ากับ 0.94 แบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับนักเรียน ด้านการเป็นครูที่ดี มีค่าเท่ากับ 0.86 ด้านการจัดการเรียนการสอนที่ดี มีค่าเท่ากับ 0.82 และ ด้านการใช้วิธีสอนใหม่ๆมีค่าเท่ากับ 0.84
6. ปรับปรุงเครื่องมือวิจัยให้มีคุณภาพเหมาะสมต่อการเก็บรวบรวมข้อมูล จัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจริงจากกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย

ตาราง 3.3 โครงสร้างของเนื้อหาและจำนวนข้อของแบบสอบถาม ฉบับที่ 1

ประเด็นหลัก	จำนวนข้อ	ประเด็นย่อย	จำนวนข้อ	ข้อที่
ข้อมูลเบื้องต้นของครู	10	(1) เพศ	1	1
		(2) อายุ	1	2
		(3) ประสบการณ์การสอน	1	3
		(4) วุฒิทางการศึกษา	1	4
		(5) ตำแหน่ง	1	5
		(6) ระดับชั้นที่สอน	1	6
		(7) สาระวิชาที่สอน	1	7
		(8) จำนวนคาบที่สอน	1	8
		(9) ขนาดโรงเรียน	1	9
		(10) สังกัดโรงเรียน	1	10
การยอมรับในนโยบาย การขอต่อใบอนุญาตครู ในนโยบาย	18	(1) การยอมรับในกิจกรรมการ ขอต่อใบอนุญาตครูใน นโยบาย	12	1-12
		(2) การยอมรับในเกณฑ์การขอ ต่อใบอนุญาตประกอบ วิชาชีพครู	6	13-18
พฤติกรรมกรเข้าร่วม กิจกรรมตามที่คุรุสภา กำหนด	12	การเข้าร่วมกิจกรรมตามที่คุรุสภา กำหนด	12	1-12
ผลกระทบของนโยบายที่ มีต่อครู	34	(1) ด้านการปฏิบัติงานของครู	11	13-23
		(2) ด้านการจัดการเรียนการสอน	11	25-34
		(3) คุณภาพชีวิตของครู	12	35-46

ตาราง 3.4 โครงสร้างของเนื้อหาและจำนวนข้อของแบบสอบถาม ฉบับที่ 2

ประเด็นหลัก	จำนวนข้อ	ประเด็นย่อย	จำนวนข้อ	ข้อที่
ข้อมูลเบื้องต้นของนักเรียน	5	(1) เพศ	1	1
		(2) อายุ	1	2
		(3) ระดับชั้นที่ศึกษา	1	3
		(4) โรงเรียน	1	4
		(5) เกรตเฉลี่ย	1	5
ผลของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูที่มีต่อนักเรียน	17	การรับรู้ด้านการเป็นครูที่ดี	3	1-3
		การรับรู้ด้านการจัดการเรียนการสอนที่ดี	10	4-13
		การรับรู้ด้านการใช้วิธีการสอนใหม่ๆ	4	14-17

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้วิธีส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง ดำเนินการติดตามแบบสอบถามด้วยตนเองและใช้โทรศัพท์ติดตาม โดยดำเนินการดังนี้

1. ขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทำหนังสือขอความร่วมมือ เสนอไปยังโรงเรียน และครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครู และนักเรียน โดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์พร้อมทั้งแนบหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัยไปกับแบบสอบถามเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากทางโรงเรียนและส่งแบบสอบถามกลับคืนทางไปรษณีย์ ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล 4 สัปดาห์ ผู้วิจัยติดตามการตอบกลับโดยโทรศัพท์ติดตาม และเดินทางไปติดตามด้วยตนเองในบางโรงเรียน โดยเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลเมื่อวันที่ 20 ม.ค.54 ถึงวันที่ 20 ก.พ.54 รวมระยะเวลาที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้น 30 วัน ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนทั้งสิ้น จำนวน 977 ฉบับ (แบ่งเป็น ครู 560 ฉบับ และนักเรียน 417 ฉบับ) คิดเป็น 62.51 % ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

3. หลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูล ทำการตรวจสอบความครบถ้วนของแบบสอบ พร้อมทั้งนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน ทำการลงรหัส (coding) เพื่อเตรียมสำหรับใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์และหาค่าสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS FOR WINDOW ในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูล โดยตรวจสอบทุกรายการในแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูล
2. การวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ซึ่งทำการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของครอนบาคแอลฟา (Cronbach's alpha coefficient)
3. การวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบลักษณะของข้อมูลเบื้องต้น ประกอบด้วยค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
4. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาต วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) One Way Annova และค่าไคสแควร์ (Chi-Square)

เกณฑ์การให้คะแนนจากการวิเคราะห์แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้กำหนดระดับการวัดเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	ความคิดเห็นต่อข้อความนั้นในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ความคิดเห็นต่อข้อความนั้นในระดับมาก
3	หมายถึง	ความคิดเห็นต่อข้อความนั้นในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ความคิดเห็นต่อข้อความนั้นในระดับน้อย
1	หมายถึง	ความคิดเห็นต่อข้อความนั้นในระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยมีการกำหนดเกณฑ์ดังนี้

4.51-5.00	หมายถึง	ความคิดเห็นต่อข้อความนั้นในระดับมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	ความคิดเห็นต่อข้อความนั้นในระดับมาก
2.51-3.50	หมายถึง	ความคิดเห็นต่อข้อความนั้นในระดับปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	ความคิดเห็นต่อข้อความนั้นในระดับน้อย
1.00-1.50	หมายถึง	ความคิดเห็นต่อข้อความนั้นในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

การวิจัยในขั้นตอนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตใช้การศึกษาเชิงคุณภาพจากกลุ่มตัวอย่าง ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยเจาะจงครูที่ผ่านการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู และให้ความร่วมมือ

ในการสัมภาษณ์ จำนวน 15 คน ผู้วิจัยเข้าไปศึกษาภาคสนาม โดยใช้การศึกษาเอกสาร (documentary study) การสังเกต (observation) และการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal Interview) การดำเนินงานมีรายละเอียด ดังนี้

การเลือกกรณีศึกษา

ผู้วิจัยคัดเลือกครูกรณีศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยครูกลุ่มนี้จะต้องผ่านการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูมาก่อนโดยพิจารณาจากประสบการณ์ในการสอนต้องเป็นครูที่มีประสบการณ์มากกว่า 5 ปีขึ้นไป กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกดังนี้

1. เป็นครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาเชิงปริมาณ
2. เป็นครูที่มีประสบการณ์มากกว่า 5 ปีขึ้นไป
3. เป็นครูที่มีความแตกต่างในเรื่อง เพศ อายุ ประสบการณ์ กลุ่มสาระ และประเภทของโรงเรียน
4. เป็นครูที่มีความยินดีและให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์ โดยคัดเลือกครูจาก 15 โรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน จำนวนครูทั้งหมด 15 คน

การเตรียมตัวทำงานภาคสนาม

1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสารเกี่ยวกับบริบทโรงเรียนของครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเป็นการเข้าใจข้อมูลพื้นฐานซึ่งช่วยให้เห็นความสัมพันธ์ของการสร้างข้อคำถามกับข้อมูลที่ต้องการ
2. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามในการศึกษาเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาการรับรู้และพฤติกรรมต่อนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพของครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้เห็นภาพรวมต่อนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ
3. วางแผนการศึกษาภาคสนาม และเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมในภาคสนาม ได้แก่ แบบบันทึกผลการวิเคราะห์เอกสาร แนวทางการสังเกต ประเด็นคำถามสำหรับการสัมภาษณ์ รวมทั้งการจัดอุปกรณ์ที่จะใช้ในการบันทึก ได้แก่ สมุดบันทึก กล้องถ่ายรูป และเทปบันทึกเสียง

แผนการศึกษาภาคสนาม

ผู้วิจัยได้วางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูลและกำหนดช่วงระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล กิจกรรมที่ต้องดำเนินการและแหล่งข้อมูล ปรากฏดังตาราง 3.5

ตาราง 3.5 แผนการศึกษาภาคสนาม

ระยะเวลา	กิจกรรม
5 ก.พ. 54 – 21 ก.พ. 54	ติดต่อกับทางโรงเรียนของครุภรณ์ศึกษาเพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลและติดต่อกับครุภรณ์ศึกษาที่ 1 - 15 โดยตรง สร้างความเป็นกันเองและนัดหมายการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งที่ 1
11 ก.พ. 54 – 6 มี.ค. 54	เก็บรวบรวมข้อมูล ครั้งที่ 1 ของครุภรณ์ศึกษาที่ 1 - 15

การสร้างความสัมพันธ์ (rapport)

ในการสร้างความสัมพันธ์เพื่อให้เก็บข้อมูลเป็นไปอย่างราบรื่น และได้ข้อมูลที่มีคุณภาพ ผู้วิจัยให้ความสำคัญกับการแต่งกาย กิริยา วาจา ให้กลมกลืนกับบุคคลและสถานที่ในโรงเรียนที่ทำการศึกษา โดยอาศัยความจริงใจ ความอ่อนน้อมถ่อมตน ยิ้มแย้ม และการมีสัมมาคารวะต่อบุคคลในโรงเรียน การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้เปิดเผยสถานภาพจริง โดยเมื่อผู้วิจัยเข้าสู่โรงเรียนที่เป็นภรณ์ศึกษาต้องเข้าพบผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อขออนุญาตศึกษาข้อมูลเพื่อการวิจัย และต้องแนะนำตนเองกับครูที่เป็นภรณ์ศึกษา ขออนุญาตในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนนี้ เพื่อสัมภาษณ์เกี่ยวกับผลที่เกิดจากนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ผู้วิจัยเข้าไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองเป็นหลัก ตามวิธีวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อจะได้สัมผัสข้อมูลด้วยตนเอง และอาศัยเครื่องมือที่ช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. แบบสังเกต มีลักษณะเป็นแบบสำรวจสภาพทั่วไปของโรงเรียน การบันทึกพฤติกรรมและเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นจริง
2. แบบบันทึกข้อมูล เกี่ยวกับพฤติกรรมของครูที่เกิดขึ้น
3. แบบสัมภาษณ์ครูในประเด็นคำถามเกี่ยวกับผลกระทบจากใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู มีรายละเอียดของประเด็นการสัมภาษณ์ ดังรายละเอียดในตาราง 3.6
4. เทปบันทึกเสียง เพื่อช่วยในการบันทึกการสัมภาษณ์

ตาราง 3.6 โครงสร้างแบบสัมภาษณ์สำหรับการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ

ส่วนที่	ประเด็นการสัมภาษณ์	คำถามปลายเปิด
1	ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์	(1) ชื่อ-สกุล (2) อายุ (3) โรงเรียน (4) กลุ่มสาระการเรียนรู้ (5) ระดับการศึกษา (6) ประสบการณ์ทำงาน
2	ผลกระทบของนโยบาย	(1) ครูมีความคิดเห็นอย่างไรต่อนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู (2) คุณครูคิดว่า กิจกรรมและเกณฑ์ที่ทางคุรุสภากำหนดให้ใช้ในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร และคุณครูมีข้อเสนอแนะอย่างไรในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู (3) ตั้งแต่มีนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู คุณครูคิดว่านโยบายนี้ส่งผลกระทบต่อการทำงานและการจัดการเรียนการสอนของคุณครูอย่างไร (4) นโยบายการขอต่อใบอนุญาตมีผลกระทบด้านคุณภาพชีวิตของคุณครูอย่างไร (5) คุณครูคิดว่านโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูมีผลกระทบกับนักเรียนอย่างไร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยสัมภาษณ์ครู ที่ได้จากการคัดเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ ครูที่ผ่านการต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู และให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์ จำนวน 15 คน ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลถึงครูที่เป็นกรณีศึกษา ในการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้ติดต่อนัดหมายล่วงหน้าก่อนวันสัมภาษณ์ หนึ่งสัปดาห์ เมื่อถึงวันนัดหมายผู้วิจัยได้เดินทางไปพบเพื่อดำเนินการสัมภาษณ์ โดยกำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ระหว่างวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2554 ถึง 6 มีนาคม 2554 ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. แนะนำตนเองกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล
2. ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์และขอให้ผู้ให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ รวมทั้งขออนุญาตฉบับที่คำสัมภาษณ์

3. สัมภาษณ์พร้อมทั้งขออนุญาตบันทึกเทปในระหว่างการสัมภาษณ์ และจัดบันทึกคำสัมภาษณ์โดยละเอียด
4. ทำการสังเกต สัมภาษณ์
5. ถอดเทปสัมภาษณ์ และสังเคราะห์เนื้อหาด้วยการสรุปตามประเด็นการสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้

ตาราง 3.7 กิจกรรมการวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ครู กรณีศึกษา คนที่	วัน เดือน ปี	เวลา	กิจกรรมการวิจัย	ผู้ให้ข้อมูลและแหล่งข้อมูล
1	11 ก.พ. 54	10.00-12.00 น.	สังเกตบรรยากาศ ทั่วไป	- เข้าพบผู้บริหารโรงเรียน เพื่อขอ ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
	16 ก.พ. 54	14.00-17.00 น.	สัมภาษณ์	- สัมภาษณ์ครูกรณีศึกษา
2	11 ก.พ. 54	14.00-16.00 น.	สังเกตบรรยากาศ ทั่วไป	- เข้าพบผู้บริหารโรงเรียน เพื่อขอ ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
	17 ก.พ. 54	14.00-17.00 น.	สัมภาษณ์	- สัมภาษณ์ครูกรณีศึกษา
3	13 ก.พ. 54	11.00-14.00 น.	สังเกตบรรยากาศ ทั่วไป	- เข้าพบผู้บริหารโรงเรียน เพื่อขอ ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
	18 ก.พ. 54	13.00-15.00 น.	สัมภาษณ์	- สัมภาษณ์ครูกรณีศึกษา
4	13 ก.พ. 54	14.00-16.00 น.	สังเกตบรรยากาศ ทั่วไป	- เข้าพบผู้บริหารโรงเรียน เพื่อขอ ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
	18 ก.พ. 54	10.00-12.00 น.	สัมภาษณ์	- สัมภาษณ์ครูกรณีศึกษา
5	14 ก.พ. 54	09.00-10.00 น.	สังเกตบรรยากาศ ทั่วไป	- เข้าพบผู้บริหารโรงเรียน เพื่อขอ ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
	21 ก.พ. 54	13.00-14.00 น.	สัมภาษณ์	- สัมภาษณ์ครูกรณีศึกษา
6	14 ก.พ. 54	11.00-12.00 น.	สังเกตบรรยากาศ ทั่วไป	- เข้าพบผู้บริหารโรงเรียน เพื่อขอ ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
	21 ก.พ. 54	14.00-17.00 น.	สัมภาษณ์	- สัมภาษณ์ครูกรณีศึกษา
7	15 ก.พ. 54	09.00-10.00 น.	สังเกตบรรยากาศ ทั่วไป	- เข้าพบผู้บริหารโรงเรียน เพื่อขอ ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
	22 ก.พ. 54	13.00-14.00 น.	สัมภาษณ์	- สัมภาษณ์ครูกรณีศึกษา
8	15 ก.พ. 54	14.00-16.00 น.	สังเกตบรรยากาศ ทั่วไป	- เข้าพบผู้บริหารโรงเรียน เพื่อขอ ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
	22 ก.พ. 54	14.00-17.00 น.	สัมภาษณ์	- สัมภาษณ์ครูกรณีศึกษา

ครู กรณีศึกษา คนที่	วัน เดือน ปี	เวลา	กิจกรรมการวิจัย	ผู้ให้ข้อมูลและแหล่งข้อมูล
9	23 ก.พ. 54	09.00-10.00 น.	สังเกตบรรยากาศ ทั่วไป	- เข้าพบผู้บริหารโรงเรียน เพื่อขอ ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
	1 มี.ค. 54	13.00-14.00 น.	สัมภาษณ์	- สัมภาษณ์ครูกรณีศึกษา
10	23 ก.พ. 54	14.00-16.00 น.	สังเกตบรรยากาศ ทั่วไป	- เข้าพบผู้บริหารโรงเรียน เพื่อขอ ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
	1 มี.ค. 54	14.00-17.00 น.	สัมภาษณ์	- สัมภาษณ์ครูกรณีศึกษา
11	24 ก.พ. 54	09.00-10.00 น.	สังเกตบรรยากาศ ทั่วไป	- เข้าพบผู้บริหารโรงเรียน เพื่อขอ ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
	2 มี.ค. 54	13.00-14.00 น.	สัมภาษณ์	- สัมภาษณ์ครูกรณีศึกษา
12	24 ก.พ. 54	14.00-16.00 น.	สังเกตบรรยากาศ ทั่วไป	- เข้าพบผู้บริหารโรงเรียน เพื่อขอ ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
	2 มี.ค. 54	14.00-17.00 น.	สัมภาษณ์	- สัมภาษณ์ครูกรณีศึกษา
13	25 ก.พ. 54	12.00-14.00 น.	สังเกตบรรยากาศ ทั่วไป	- เข้าพบผู้บริหารโรงเรียน เพื่อขอ ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
	4 มี.ค. 54	13.00-14.00 น.	สัมภาษณ์	- สัมภาษณ์ครูกรณีศึกษา
14	25 ก.พ. 54	14.00-16.00 น.	สังเกตบรรยากาศ ทั่วไป	- เข้าพบผู้บริหารโรงเรียน เพื่อขอ ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
	4 มี.ค.54	14.00-17.00 น.	สัมภาษณ์	- สัมภาษณ์ครูกรณีศึกษา
15	28 ก.พ. 54	14.00-16.00 น.	สังเกตบรรยากาศ ทั่วไป	- เข้าพบผู้บริหารโรงเรียน เพื่อขอ ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
	6 มี.ค. 54	14.00-17.00 น.	สัมภาษณ์	- สัมภาษณ์ครูกรณีศึกษา

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การศึกษาเอกสาร (documentary study) การสังเกต (observation) และการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structured Interview) อุปกรณ์ช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ สมุดบันทึก กล้องถ่ายรูป และเทปบันทึกเสียง โดยดำเนินการดังนี้

1. การศึกษาเอกสาร (documentary analysis) เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์และแนวคิดเกี่ยวกับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู
2. การสังเกต (observation) ใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วม

3. การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal Interview) โดยใช้การสัมภาษณ์แบบเปิดกว้าง (open interview) และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (indepth interview)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ด้วยวิธีการศึกษาจากเอกสาร การสังเกต และการสัมภาษณ์ โดยมีการบันทึกเทปในระหว่างการสัมภาษณ์ จากนั้นผู้วิจัยได้ถอดเทปบันทึกการสนทนา พร้อมทั้งนำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) และสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (analytic induction) ด้วยการสรุปความตามประเด็นสำคัญ ซึ่งได้นำเสนอข้อมูลแบบความเรียง

ขั้นตอนที่ 3 การสังเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

นำข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้ มาวิเคราะห์ข้อความ และสร้างข้อสรุปเกี่ยวกับผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู โดยทำการสังเคราะห์ด้วยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) เพื่อหาความสอดคล้องของเนื้อหา ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลจาก 2 ทาง
  - 1.1 ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม
  - 1.2 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ครู
2. กำหนดประเด็น และตัวแปรที่จะใช้สังเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัย
3. การแปลผลข้อมูล ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) เพื่อสรุปประเด็นผลกระทบของนโยบายที่มีต่อครู
4. การตรวจสอบความเชื่อถือได้ของผลการสังเคราะห์ข้อมูล ด้วยวิธีการตรวจสอบข้อมูลจาก 2 แหล่ง ได้แก่ ข้อมูลจากผลการวิเคราะห์แบบสอบถาม และข้อมูลจากการสัมภาษณ์
5. นำเสนอผลการวิจัย โดยใช้วิธีการบรรยาย

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) วิเคราะห์ระดับการยอมรับในนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู (2) วิเคราะห์พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมตามที่ครูกำหนด และเปรียบเทียบพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของครูที่มีภูมิลำเนาต่างกัน (3) วิเคราะห์ผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพที่มีต่อครูด้านการปฏิบัติงานของครู ด้านการจัดการเรียนการสอนของครู และด้านคุณภาพชีวิตของครู (4) วิเคราะห์ผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพที่มีต่อนักเรียน ด้านการเป็นครูที่ดี ด้านการจัดการเรียนการสอนที่ดี และด้านการใช้วิธีการสอนใหม่ๆ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามวัตถุประสงค์การวิจัย มี 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 การยอมรับในนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ตอนที่ 2 พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมตามที่ครูกำหนด ตอนที่ 3 ผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพที่มีต่อครู และตอนที่ 4 ผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพที่มีต่อนักเรียน

ตอนที่ 1 การยอมรับในนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

การวิเคราะห์การยอมรับของครูต่อนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ทำการศึกษาใน 2 ประเด็น คือ (1) การยอมรับในนโยบายเกี่ยวกับกิจกรรมทั้ง 12 กิจกรรมที่ใช้ในการขอต่อใบอนุญาต และ (2) การยอมรับในเกณฑ์และการดำเนินการของครูกำหนดที่ใช้ในการต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ทั้งนี้จะมีการเปรียบเทียบระดับการยอมรับนโยบายครูตามภูมิลำเนาของครูด้วย

ภูมิลำเนาของกลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูล

ผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูครั้งนี้มีจำนวน 560 คน ในตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 65.00) มีอายุอยู่ในช่วง 50 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 30.89) มีประสบการณ์ในการสอน 21 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 40.18) จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 86.61) ส่วนใหญ่สอนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ร้อยละ 33.04) ครูส่วนใหญ่เป็นครู ค.ศ. 3 (ร้อยละ 28.00) สอนนักเรียนในวิชาคณิตศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วิชาภาษาไทย วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาสุขศึกษา วิชาศิลปะ และวิชาภาษาต่างประเทศ (ร้อยละ 30.54 , 30.00, 27.50, 26.07, 24.29, 21.43, 17.86 และ 14.64 ตามลำดับ) จำนวนคาบที่สอน 16 – 20 (ร้อยละ 55.36) ครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สอนอยู่ในโรงเรียนขนาดกลางที่มีนักเรียนจำนวน 301 - 1,499 คน (ร้อยละ 58.16) และครูสังกัดสำนัก

บริหารงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สอนอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีนักเรียนตั้งแต่ 1,500 คนขึ้นไป (ร้อยละ92.80)

เมื่อจำแนกตามสังกัดของโรงเรียน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูลในแต่ละสังกัดส่วนใหญ่ เป็นแพทยัง และสอนอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สอนในวิชาคณิตศาสตร์ วิชาภาษาไทย วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วิชาวิทยาศาสตร์ และวิชาภาษาต่างประเทศ

ครูสังกัดรัฐ ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 50 ปีขึ้นไป มีประสบการณ์ในการสอน 21 ปีขึ้นไป จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สอนอยู่ในโรงเรียนขนาดกลางที่มีนักเรียนจำนวน 301 – 1,499 คน

ครูสังกัดเอกชน ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี มีประสบการณ์ในการสอน 6-10 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สอนอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีนักเรียนตั้งแต่ 1,500 คนขึ้นไป

ตาราง 4.1 การแจกแจงความถี่ ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสังกัดโรงเรียน

ข้อมูลพื้นฐาน	รัฐ		เอกชน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ						
ชาย	134	30.80	62	49.60	196	35.00
หญิง	301	69.20	63	50.40	364	65.00
รวม	435	100.00	125	100.00	560	100.00
อายุ						
21-30	68	15.63	25	20.00	93	16.61
31-40	72	16.55	56	44.80	128	22.86
41-50	126	28.97	40	32.00	166	29.64
50 ขึ้นไป	169	38.85	4	3.20	173	30.89
รวม	435	100.00	125	100.00	560	100.00
ประสบการณ์การสอน						
น้อยกว่า 6 ปี	83	19.08	13	10.40	96	17.14
6-10 ปี	46	10.57	69	55.20	115	20.54
11-15 ปี	37	8.51	40	32.00	77	13.75
16-20 ปี	44	10.11	3	2.40	47	8.39
21 ปี ขึ้นไป	225	51.72	0	0.00	225	40.18
รวม	435	100.00	125	100.00	560	100.00

ข้อมูลพื้นฐาน	รัฐ		เอกชน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา						
ต่ำกว่าปริญญาตรี	7	1.61	0	0	7	1.25
ปริญญาตรี	366	84.14	119	95.20	485	86.61
ปริญญาโท	61	14.02	6	4.80	67	11.96
ปริญญาเอก	1	0.23	0	0.00	1	0.18
รวม	435	100.00	125	100.00	560	100.00
ระดับชั้นที่สอน						
ป.1	46	10.57	1	0.80	47	8.39
ป.2	58	13.33	14	11.20	72	12.86
ป.3	58	13.33	18	14.40	76	13.57
ป.4	80	18.39	32	25.60	112	20.00
ป.5	79	18.16	35	28.00	114	20.36
ป.6	79	18.16	37	29.60	116	20.71
ม.1	140	32.18	45	36.00	185	33.04
ม.2	141	32.41	43	34.40	184	32.86
ม.3	143	32.87	41	32.80	184	32.86
ม.4	109	25.06	22	17.60	131	23.39
ม.5	95	21.84	16	12.80	111	19.82
ม.6	81	18.62	17	13.60	47	8.39
รวม	1109	100.00	321	100.00	*1230	100.00
ตำแหน่ง						
ครูอัตราจ้าง	37	8.50	125	100	162	28.90
ครูผู้ช่วย	48	11.00			48	8.60
ครู ค.ศ. 1	60	13.80			60	10.70
ครู ค.ศ. 2	133	30.60			133	23.80
ครู ค.ศ. 3	157	36.10			157	28.00
วิชาที่สอน						
ภาษาไทย	124	28.51	30	24.00	154	27.50
คณิตศาสตร์	144	33.10	27	21.60	171	30.54

ข้อมูลพื้นฐาน	รัฐ		เอกชน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
วิทยาศาสตร์	111	25.52	25	20.00	136	24.29
สังคมศึกษา	138	31.72	30	24.00	168	30.00
สุขศึกษา	95	21.84	25	20.00	120	21.43
ศิลปะ	79	18.16	21	16.80	100	17.86
การงานอาชีพ	119	27.36	27	21.60	146	26.07
ภาษาอังกฤษ	68	15.63	14	11.20	82	14.64
รวม	878	100.00	199	100.00	*1077	100.00
จำนวนคาบที่สอน						
1-5 คาบ	8	1.80			8	1.43
6 – 10 คาบ	12	2.80	1	0.80	13	2.32
11 – 15 คาบ	27	6.20	8	6.40	35	6.25
16 – 20 คาบ	208	47.80	102	81.60	310	55.36
มากกว่า 20 คาบ	180	41.40	14	11.20	194	34.64
รวม	435	100.00	125	100.00	560	100.00
ขนาดโรงเรียน						
ขนาดเล็ก (1-300 คน)	105	24.14	0	0	105	18.75
ขนาดกลาง (301-1,499)	253	58.16	9	7.20	262	46.79
ขนาดใหญ่(1,500 ขึ้นไป)	77	17.70	116	92.80	193	34.46
รวม	435	100.00	125	100.00	560	100.00

หมายเหตุ * จำนวนครู 560 คน แต่เนื่องจากมีครูที่สอนมากกว่า 1 ระดับ และ 1 สาระ จำนวนรวมจึงเป็น 1230 และ 1077 คน

1.1 การยอมรับในกิจกรรมที่ใช้ในการขอต่อใบอนุญาต

ตารางที่ 4.2 แสดงความคิดเห็นของครูที่มีต่อกิจกรรมการต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูของคุรุสภา โดยกิจกรรมที่ครูเห็นด้วยมากที่สุด คือ (1) ผ่านการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ (ร้อยละ 79.46) (2) เข้าฟังการบรรยาย อภิปราย ประชุมปฏิบัติการ ประชุมสัมมนา หรืออื่นๆ โดยมีการลงทะเบียนและมีหลักฐานแสดงการเข้าร่วมกิจกรรม (ร้อยละ 70.54) (3) ศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพ (ร้อยละ 62.50) (4) มีวุฒิเพิ่มขึ้นในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา (ร้อยละ 53.57)

ตาราง 4.2 ระดับการยอมรับในกิจกรรมที่ใช้ในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

กิจกรรม	รายละเอียด	ไม่ใช่		ใช่	
		n	%	n	%
1	ผ่านการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในหน้าที่	115	20.54	445	79.46
2	เข้าฟังการบรรยาย อภิปราย ประชุมปฏิบัติการ ประชุมสัมมนา หรืออื่น ๆ โดยมีการลงทะเบียนและมีหลักฐานแสดงการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว	165	29.46	395	70.54
3	ศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพ	210	37.50	350	62.50
4	มีวุฒิเพิ่มขึ้นในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา	248	46.43	360	53.57
5	จัดทำผลงานหรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษา	295	52.68	265	47.32
6	เป็นวิทยากรที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษา	300	53.57	260	46.43
7	เข้ารับการอบรมและได้รับวุฒิบัตรแสดงความชำนาญการในการประกอบวิชาชีพจากคุรุสภา	310	55.36	250	44.64
8	ได้รับรางวัลจากคุรุสภาหรือของหน่วยงานทางการศึกษาอื่น	315	56.25	245	43.75
9	ทำวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้และการจัดการศึกษา	323	57.68	237	42.32
10	การเลื่อนวิทยฐานะ	325	58.04	215	41.96
11	เขียนตำรา หรือบทความ หรือผลงานทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษา	269	69.64	291	30.36
12	สร้างนวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้หรือที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา	390	69.64	170	30.36

หมายเหตุ จำนวนครูที่ให้ข้อมูล 560 คน

1.1.1 การเปรียบเทียบระดับการยอมรับนโยบายของครูตามอายุ

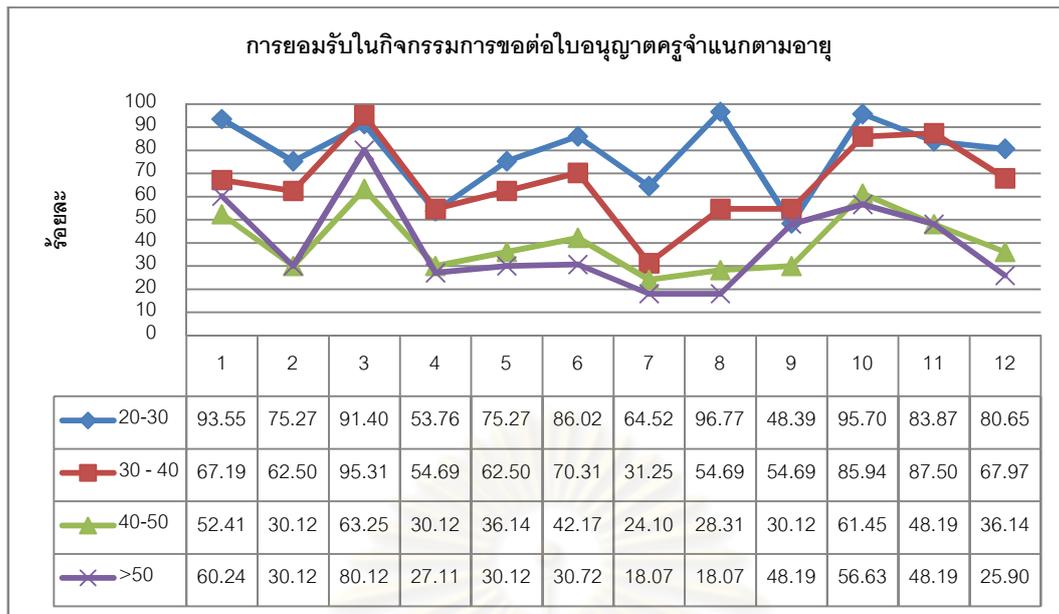
การยอมรับต่อเกณฑ์การต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูของคุรุสภาจำแนกตามอายุในตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่า ครูที่อยู่ในช่วงอายุ 20 – 30ปี ส่วนใหญ่ยอมรับนโยบาย เรื่องการทำวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้และการจัดการศึกษา (ร้อยละ 96.77) เข้าฟังการบรรยาย อภิปราย ประชุมปฏิบัติการ ประชุมสัมมนา หรืออื่น ๆ โดยมีการลงทะเบียนและมีหลักฐานแสดงการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว (ร้อยละ 95.70) และมีวุฒิเพิ่มขึ้นในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา(ร้อยละ 93.55) ครูที่อยู่ในช่วงอายุ 31– 40 ปี ส่วนใหญ่

ยอมรับในนโยบาย เรื่องผ่านการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ (ร้อยละ 95.31) ศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพ (ร้อยละ 87.50) และเข้าฟังการบรรยาย อภิปราย ประชุมปฏิบัติการ ประชุมสัมมนา หรืออื่น ๆ โดยมีการลงทะเบียนและมีหลักฐานแสดงการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว (ร้อยละ 85.94) ครูที่อยู่ในช่วงอายุ 41– 50 ปี ส่วนใหญ่ยอมรับในนโยบายเรื่อง ผ่านการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ (ร้อยละ 63.25) การเข้าฟังบรรยาย อภิปราย ประชุมปฏิบัติการ ประชุมสัมมนาหรืออื่น ๆ โดยมีการลงทะเบียนและมีหลักฐานแสดงการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว (ร้อยละ 61.45) และมีวุฒิเพิ่มขึ้นในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา (ร้อยละ 52.41) ครูที่อยู่ในช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่ยอมรับในนโยบายเรื่อง ผ่านการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ (ร้อยละ 79.46) เข้าฟังการบรรยาย อภิปราย ประชุมปฏิบัติการ ประชุมสัมมนา หรืออื่น ๆ โดยมีการลงทะเบียนและมีหลักฐานแสดงการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว (ร้อยละ 70.54) และมีวุฒิเพิ่มขึ้นในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา (ร้อยละ 64.29) ผลการทดสอบด้วยสถิติทดสอบไคสแควร์ พบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับในกิจกรรมการขอต่อใบอนุญาตกับอายุของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกิจกรรม (1) ผ่านการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ (2) เขียนตำรา หรือบทความ หรือผลงานทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษา สร้างนวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้หรือที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา (3) เข้าฟังการบรรยาย อภิปราย ประชุมปฏิบัติการ ประชุมสัมมนา หรืออื่น ๆ โดยมีการลงทะเบียนและมีหลักฐานแสดงการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว (4) จัดทำผลงานหรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษา

ตาราง 4.3 การยอมรับในกิจกรรมการขอต่อใบอนุญาตครูจำแนกตามอายุ

กิจกรรม	รายละเอียด	20-30 ปี (93 คน)		31-40 ปี (128 คน)		41-50 ปี (166 คน)		50 ปีขึ้นไป (166 คน)		รวม (560 คน)		Chi - Square
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
1	มีวุฒิเพิ่มขึ้นในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา	87	93.55	86	67.19	87	52.41	100	60.24	360	64.29	Chi-square= 48.52 df = 3, P = 0.06
2	เข้ารับการอบรมและได้รับวุฒิบัตรแสดงความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพจากคุรุสภา	70	75.27	80	62.50	50	30.12	50	30.12	250	44.64	Chi-square= 83.33 df = 3, P = 0.11
3	ผ่านการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในหน้าที่	85	91.40	122	95.31	105	63.25	133	80.12	445	79.46	Chi-square= 55.26 df = 3, P = 0.00

กิจกรรม	รายละเอียด	20-30 ปี (93 คน)		31-40 ปี (128 คน)		41-50 ปี (166 คน)		50 ปีขึ้นไป (166 คน)		รวม (560 คน)		Chi - Square
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
4	การเลื่อนวิทยฐานะ	50	53.76	70	54.69	50	30.12	45	27.11	215	38.39	Chi-square= 39.67 df = 3, P = 0.21
5	เป็นวิทยากรที่เป็น ประโยชน์ต่อการ จัดการเรียนรู้หรือการ จัดการศึกษา	70	75.27	80	62.50	60	36.14	50	30.12	260	46.43	Chi-square= 72.82 df = 3, P = 0.91
6	เขียนตำรา หรือ บทความ หรือผลงาน ทางวิชาการที่เป็น ประโยชน์ต่อการ จัดการเรียนรู้หรือการ จัดการศึกษา	80	86.02	90	70.31	70	42.17	51	30.72	291	51.96	Chi-square= 28.52 df = 3, P = 0.04
7	สร้างนวัตกรรมที่ใช้ใน การจัดการเรียนรู้หรือ ที่เป็นประโยชน์ต่อ การศึกษา	60	64.52	40	31.25	40	24.10	30	18.07	170	30.36	Chi-square= 68.32 df = 3, P = 0.02
8	ทำวิจัยที่เป็น ประโยชน์ต่อการ จัดการเรียนรู้และการ จัดการศึกษา	90	96.77	70	54.69	47	28.31	30	18.07	237	42.32	Chi-square= 78.55 df = 3, P = 0.10
9	ได้รับรางวัลจากคุรุ สภาหรือของ หน่วยงานทาง การศึกษาอื่น	45	48.39	70	54.69	50	30.12	80	48.19	245	43.75	Chi-square= 20.00 df = 3, P = 0.14
10	เข้าฟังการบรรยาย อภิปราย ประชุม ปฏิบัติการ ประชุมสัมมนา หรือ อื่น ๆ โดยมี ลงทะเบียนและมี หลักฐานแสดงการเข้า ร่วมกิจกรรมดังกล่าว	89	95.70	110	85.94	102	61.45	94	56.63	395	70.54	Chi-square= 71.39 df = 3, P = 0.03
11	ศึกษาดูงานที่ เกี่ยวข้องกับการ ประกอบวิชาชีพ	78	83.87	112	87.50	80	48.19	80	48.19	350	62.50	Chi-square= 86.27 df = 3, P = 0.26
12	จัดทำผลงานหรือ กิจกรรมที่เป็น ประโยชน์ต่อการ จัดการเรียนรู้หรือการ จัดการศึกษา	75	80.65	87	67.97	60	36.14	43	25.90	265	47.32	Chi-square= 18.66 df = 3, P = 0.05

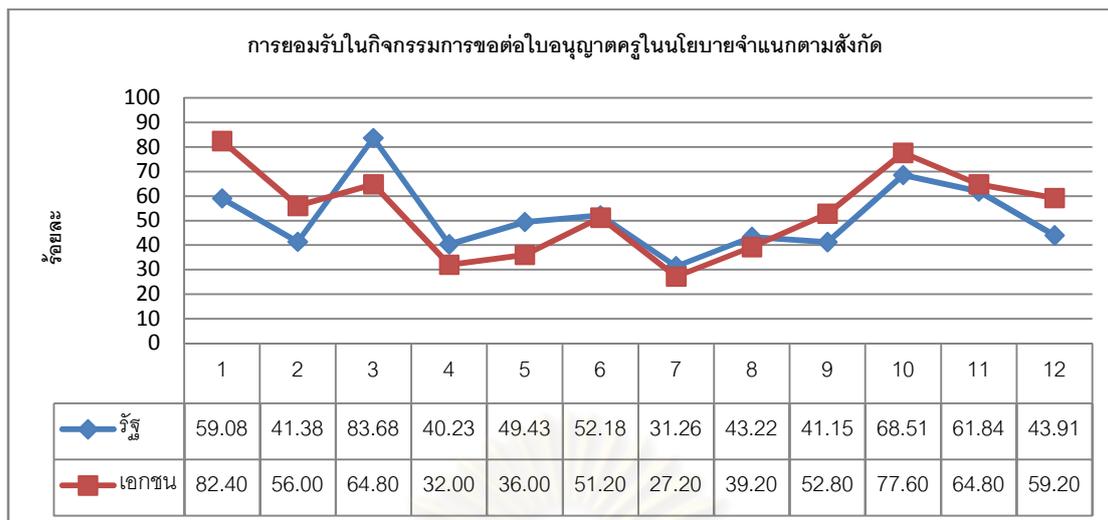
ภาพ 4.1 เปรียบเทียบการยอมรับในกิจกรรมการขอต่อใบอนุญาตครูจำแนกตามอายุ

1.1.2 การเปรียบเทียบระดับการยอมรับนโยบายของครูตามสังกัด

การยอมรับต่อกิจกรรมการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูของครูสภาจำแนกตามสังกัด ในตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่า ครูที่อยู่ในสังกัดของรัฐ ส่วนใหญ่ยอมรับนโยบาย เรื่อง การผ่านการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับปฏิบัติงานในหน้าที่ (ร้อยละ 83.68) เข้าฟังการบรรยาย อภิปราย ประชุมปฏิบัติการ ประชุมสัมมนา หรืออื่น ๆ โดยมีการลงทะเบียนและมีหลักฐานแสดงการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว (ร้อยละ 68.51) และ ศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพ (ร้อยละ 61.84) ครูที่อยู่ในสังกัดเอกชน ส่วนใหญ่ยอมรับนโยบาย เรื่อง มีวุฒิเพิ่มขึ้นในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา (ร้อยละ 82.40) เข้าฟังการบรรยาย อภิปราย ประชุมปฏิบัติการ ประชุมสัมมนา หรืออื่น ๆ โดยมีการลงทะเบียนและมีหลักฐานแสดงการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว (ร้อยละ 77.60) และผ่านการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในหน้าที่และศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพ (ร้อยละ 64.80) ผลการทดสอบด้วยสถิติทดสอบไคสแควร์ พบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับในกิจกรรมการขอต่อใบอนุญาตกับ สังกัดของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกิจกรรมเรื่อง (1) ผ่านการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ (2) การจัดทำผลงานหรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษา (3) ได้รับรางวัลจากครูสภาหรือของหน่วยงานทางการศึกษาอื่นโดยครูสังกัดเอกชนยอมรับสูงกว่า

ตาราง 4.4 การยอมรับในกิจกรรมการขอต่อใบอนุญาตครูจำแนกตามสังกัด

กิจกรรม	รายละเอียด	รัฐ (435 คน)		เอกชน (125 คน)		รวม (560 คน)		Chi - Square
		n	%	n	%	n	%	
1	มีวุฒิเพิ่มขึ้นในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา	257	59.08	103	82.40	360	64.29	Chi-square= 22.99 df = 1, P = 0.12
2	เข้ารับการอบรมและได้รับวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพจากคุรุสภา	180	41.38	70	56.00	250	44.64	Chi-square= 8.40 df = 1, P = 0.11
3	ผ่านการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในหน้าที่	364	83.68	81	64.80	445	79.46	Chi-square= 21.20 df = 1, P = 0.03
4	การเลื่อนวิทยฐานะ	175	40.23	40	32.00	215	38.39	Chi-square= 2.78 df = 1, P = 0.11
5	เป็นวิทยากรที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษา	215	49.43	45	36.00	260	46.43	Chi-square= 7.04 df = 1, P = 0.08
6	เขียนตำรา หรือบทความ หรือผลงานทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษา	227	52.18	64	51.20	291	51.96	Chi-square= 0.04 df = 1, P = 0.46
7	สร้างนวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้หรือที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา	136	31.26	34	27.20	170	30.36	Chi-square= 0.76 df = 1, P = 0.22
8	ทำวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้และการจัดการศึกษา	188	43.22	49	39.20	237	42.32	Chi-square= 0.64 df = 1, P = 0.42
9	ได้รับรางวัลจากคุรุสภาหรือของหน่วยงานทางการศึกษาอื่น	179	41.15	66	52.80	245	43.75	Chi-square= 5.37 df = 1, P = 0.02
10	เข้าฟังการบรรยาย อภิปราย ประชุมปฏิบัติการ ประชุมสัมมนา หรืออื่น ๆ โดยมีการลงทะเบียนและมีหลักฐานแสดงการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว	298	68.51	97	77.60	395	70.54	Chi-square= 3.86 df = 1, P = 0.06
11	ศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพ	269	61.84	81	64.80	350	62.50	Chi-square= 0.63 df = 1, P = 0.31
12	จัดทำผลงานหรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษา	191	43.91	74	59.20	265	47.32	Chi-square= 9.11 df = 1, P = 0.03

ภาพ 4.2 เปรียบเทียบการยอมรับในกิจกรรมการขอต่อใบอนุญาตครูจำแนกตามสังกัด

1.2 การยอมรับในเกณฑ์และการดำเนินการของครูสภาที่ใช้ในการต่อใบอนุญาต

ตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นว่า ครูส่วนใหญ่ยอมรับในเกณฑ์การต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู 3 อันดับ คือ ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเป็นเรื่องสำคัญสำหรับการปฏิบัติงานของครู (ร้อยละ 83.39) รองลงมา ครูสภาประชาสัมพันธ์ให้ครูเข้าใจเกณฑ์การต่อใบอนุญาตทั่วถึง (ร้อยละ 81.61) และการกำหนดให้การประพฤติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพเป็นเกณฑ์การต่อใบอนุญาตด้วย (ร้อยละ 73.21)

ตาราง 4.5 การยอมรับในเกณฑ์และการดำเนินการของครูสภาที่ใช้ในการต่อใบอนุญาต

เกณฑ์และการดำเนินการที่ครูสภากำหนด	ไม่ใช่		ใช่	
	n	%	n	%
1. ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเป็นเรื่องสำคัญสำหรับการปฏิบัติงานของครู	93	16.61	467	83.39
2. ครูสภาประชาสัมพันธ์ให้ครูเข้าใจเกณฑ์การต่อใบอนุญาตทั่วถึง	103	18.39	457	81.61
3. การกำหนดให้การประพฤติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพเป็นเกณฑ์การต่อใบอนุญาตด้วย	150	26.79	410	73.21
4. การกำหนดให้เลือกกิจกรรมตามมาตรฐานการปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 3 กิจกรรม	170	30.36	390	69.64
5. ค่าใช้จ่ายในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเหมาะสม	170	30.36	390	69.64
6. ระยะเวลาในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเหมาะสม	310	55.36	250	44.64

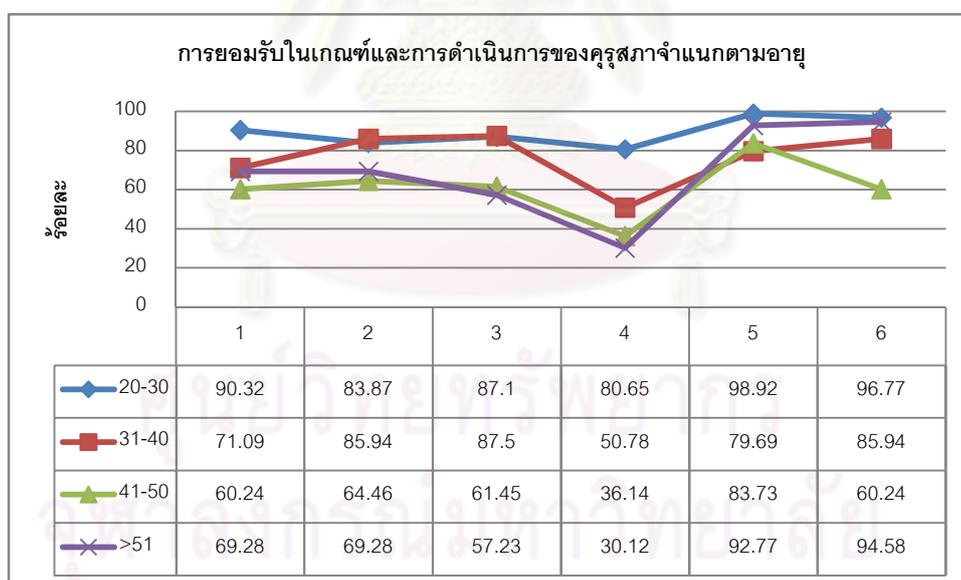
1.2.1 การเปรียบเทียบระดับการยอมรับเกณฑ์และการดำเนินการของครูสภาตามอายุ

ข้อมูลที่น่าสนใจมาจากกลุ่มตัวอย่างครูจำนวน 560 คน ในตารางที่ 4.6 แสดงให้เห็นการยอมรับในเกณฑ์ของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู จำแนกตามอายุ คือ ครูที่มีอายุระหว่าง 20 – 30 ปี ส่วนใหญ่ยอมรับในเกณฑ์ ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเป็นเรื่องสำคัญสำหรับการปฏิบัติงานของครู (ร้อยละ 98.92) ครูสภาประชาสัมพันธ์ให้ครูเข้าใจเกณฑ์การต่อใบอนุญาตทั่วถึง (ร้อยละ 76.77) ครูที่อยู่ในช่วงอายุ 31 – 40 ปี ส่วนใหญ่ยอมรับในเกณฑ์ ค่าใช้จ่ายในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเหมาะสม (ร้อยละ 87.50) การกำหนดให้การประพฤติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพเป็นเกณฑ์การต่อใบอนุญาตด้วย (ร้อยละ 85.94) และครูสภาประชาสัมพันธ์ให้ครูเข้าใจเกณฑ์การต่อใบอนุญาตทั่วถึง (ร้อยละ 85.94) ครูที่อยู่ในช่วงอายุ 41 – 50 ปี ส่วนใหญ่ยอมรับในเกณฑ์ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเป็นเรื่องสำคัญสำหรับการปฏิบัติงาน (ร้อยละ 83.73) การกำหนดให้การประพฤติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพเป็นเกณฑ์การต่อใบอนุญาตด้วย (ร้อยละ 64.46) และค่าใช้จ่ายในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเหมาะสม (ร้อยละ 61.45) ครูที่อยู่ในช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่ยอมรับในเกณฑ์ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเป็นเรื่องสำคัญสำหรับการปฏิบัติงาน (ร้อยละ 86.96) และครูสภาประชาสัมพันธ์ให้ครูเข้าใจเกณฑ์การต่อใบอนุญาตทั่วถึง (ร้อยละ 81.61) ผลการทดสอบด้วยสถิติทดสอบไคสแควร์ พบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับในเกณฑ์และการดำเนินการของครูสภากับอายุของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเกณฑ์และการดำเนินการเรื่องระยะเวลาในการขอต่อใบประกอบวิชาชีพครูเหมาะสม โดยครูกลุ่มที่มีอายุ 20 – 30 ปีจะยอมรับสูงกว่า

ตาราง 4.6 การยอมรับในเกณฑ์และการดำเนินการของครูสภาจำแนกตามอายุ

ที่	รายละเอียด	20-30 ปี (93 คน)		31-40 ปี (128 คน)		41-50 ปี (166 คน)		50 ปีขึ้นไป (166 คน)		รวม (560 คน)		Chi - Square
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
1	การกำหนดให้เลือกกิจกรรมตามมาตรฐานการปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 3 กิจกรรม	84	90.32	91	71.09	100	60.24	115	69.28	390	69.64	Chi-square=26.70 df = 3, P = 0.54
2	การกำหนดให้การประพฤติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพเป็นเกณฑ์การต่อใบอนุญาต	78	83.87	110	85.94	107	64.46	115	69.28	410	73.21	Chi-square=26.44 df = 3, P = 0.11

ที่	รายละเอียด	20-30 ปี (93 คน)		31-40 ปี (128 คน)		41-50 ปี (166 คน)		50 ปีขึ้นไป (166 คน)		รวม (560 คน)		Chi - Square
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
3	ค่าใช้จ่ายในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเหมาะสม	81	87.10	112	87.50	102	61.45	95	57.23	390	69.64	Chi-square=55.73 df = 3, P = 0.06
4	ระยะเวลาในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเหมาะสม	75	80.65	65	50.78	60	36.14	50	30.12	250	44.64	Chi-square= 4.68 df = 3, P = 0.03
5	ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเป็นเรื่องสำคัญสำหรับการปฏิบัติงานของครู	92	98.92	102	79.69	139	83.73	154	92.77	487	86.96	Chi-square=19.88 df = 3, P = 0.27
6	ครูสภาประชาสัมพันธ์ให้ครูเข้าใจเกณฑ์การต่อใบอนุญาตทั่วถึง	90	96.77	110	85.94	100	60.24	157	94.58	457	81.61	Chi-square= 7.97 df = 3, P = 0.07

ภาพ 4.3 เปรียบเทียบการยอมรับในเกณฑ์และการดำเนินการของครูสภาจำแนกตามอายุ

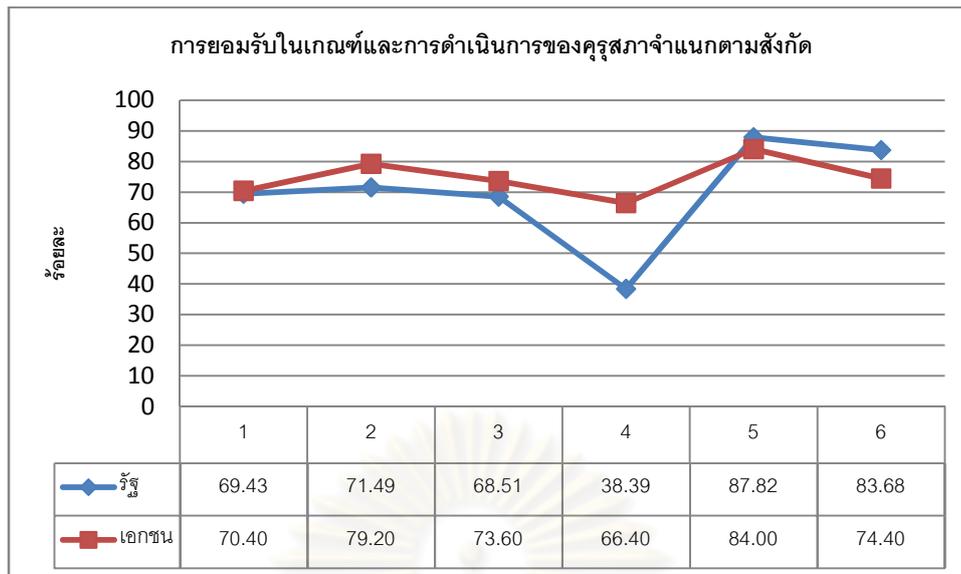
1.2.2 การเปรียบเทียบระดับการยอมรับเกณฑ์และการดำเนินการของครูสภาตามสังกัด

ตารางที่ 4.7 แสดงให้เห็นการยอมรับในเกณฑ์ของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู จำแนกตามสังกัด คือ ครูสังกัด ของรัฐส่วนใหญ่ยอมรับในเกณฑ์ ใบอนุญาตประกอบ

วิชาชีพครูเป็นเรื่องสำคัญสำหรับการปฏิบัติงานของครู (ร้อยละ 87.82) ครูสภาประชาสัมพันธุ์ให้ครูเข้าใจเกณฑ์การต่อใบอนุญาตทั่วถึง (ร้อยละ 83.68) และ การกำหนดให้การประพฤตินตามจรรยาบรรณของวิชาชีพเป็นเกณฑ์การต่อใบอนุญาตด้วย (ร้อยละ 71.49) ส่วนครูเอกชนส่วนใหญ่ยอมรับในเกณฑ์ ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเป็นเรื่องสำคัญสำหรับการปฏิบัติงานของครู (ร้อยละ 84)การกำหนดให้การประพฤตินตามจรรยาบรรณของวิชาชีพเป็นเกณฑ์การต่อใบอนุญาตด้วย (ร้อยละ 79.20) และ ครูสภาประชาสัมพันธุ์ให้ครูเข้าใจเกณฑ์การต่อใบอนุญาตทั่วถึง (ร้อยละ 74.40) ผลการทดสอบด้วยสถิติทดสอบไคสแควร์ พบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับในเกณฑ์และการดำเนินการของครูสภากับสังกัดของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเกณฑ์และการดำเนินการของครูสภาเรื่อง (1) ระยะเวลาในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู (2) ครูสภาประชาสัมพันธุ์ให้ครูเข้าใจเกณฑ์การต่อใบอนุญาตทั่วถึง

ตาราง 4.7 การยอมรับในเกณฑ์และการดำเนินการของครูสภาจำแนกตามสังกัด

ที่	รายละเอียด	รัฐ		เอกชน		รวม		Chi - Square
		n	%	n	%	n	%	
1	การกำหนดให้เลือกกิจกรรมตามมาตรฐานการปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 3 กิจกรรม	302	69.43	88	70.40	390	69.64	Chi-square= 0.04 df = 1, P = 0.46
2	การกำหนดให้การประพฤตินตามจรรยาบรรณของวิชาชีพเป็นเกณฑ์การต่อใบอนุญาตด้วย	311	71.49	99	79.20	410	73.21	Chi-square= 2.94 df = 1, P = 0.10
3	ค่าใช้จ่ายในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเหมาะสม	298	68.51	92	73.60	390	69.64	Chi-square= 1.19 df = 1, P = 0.32
4	ระยะเวลาในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเหมาะสม	167	38.39	83	66.40	250	44.64	Chi-square= 30.82 df = 1, P = 0.02
5	ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเป็นเรื่องสำคัญสำหรับการปฏิบัติงานของครู	382	87.82	105	84.00	487	86.96	Chi-square= 1.25 df = 1, P = 0.16
6	ครูสภาประชาสัมพันธุ์ให้ครูเข้าใจเกณฑ์การต่อใบอนุญาตทั่วถึง	364	83.68	93	74.40	457	81.61	Chi-square= 5.57 df = 1, P = 0.02

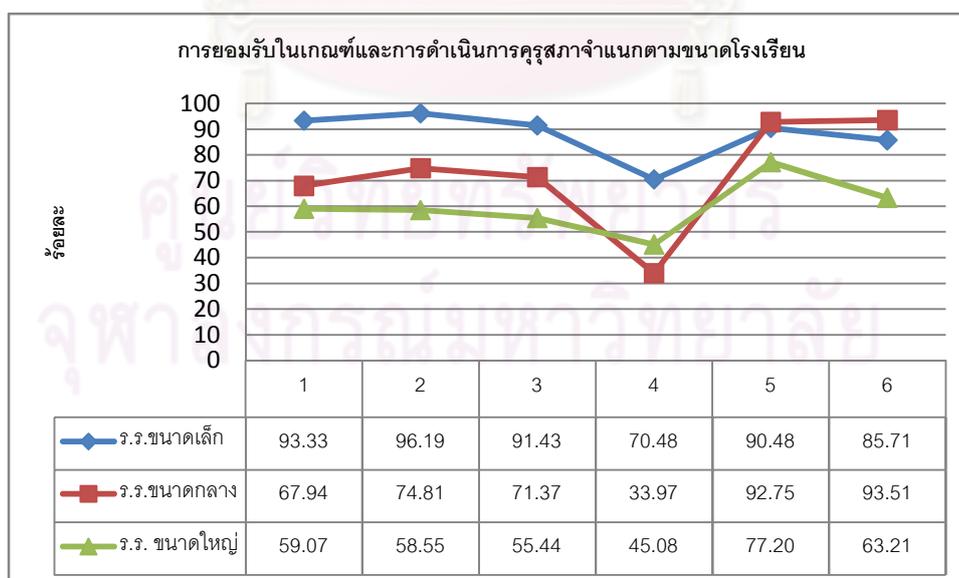
ภาพ 4.4 เปรียบเทียบการยอมรับในเกณฑ์และการดำเนินการของครูสภาจำแนกตามสังกัด

1.2.3 การเปรียบเทียบระดับการยอมรับในเกณฑ์และการดำเนินการของครูสภาจำแนกตามขนาดโรงเรียน

ตารางที่ 4.8 แสดงให้เห็นการยอมรับในเกณฑ์ของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน คือ ครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่ยอมรับในเรื่องใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเป็นเรื่องสำคัญสำหรับการปฏิบัติงานของครู (ร้อยละ 77.20) ครูสภาประชาสัมพันธุ์ให้ครูเข้าใจเกณฑ์การต่อใบอนุญาตทั่วถึง (ร้อยละ 63.20) และกำหนดให้เลือกกิจกรรมตามมาตรฐานการปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 3 กิจกรรม (ร้อยละ 59.07) ครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลางส่วนใหญ่ยอมรับในเรื่อง ครูสภาประชาสัมพันธุ์ให้ครูเข้าใจเกณฑ์การต่อใบอนุญาตทั่วถึง (ร้อยละ 93.51) ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเป็นเรื่องสำคัญสำหรับการปฏิบัติงานของครู (ร้อยละ 92.75) และกำหนดให้การประพฤติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพเป็นเกณฑ์การต่อใบอนุญาต (ร้อยละ 74.81) ครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก ส่วนใหญ่ยอมรับในเรื่อง การกำหนดให้การประพฤติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพเป็นเกณฑ์การต่อใบอนุญาต (ร้อยละ 96.19) การกำหนดให้เลือกกิจกรรมตามมาตรฐานการปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 3 กิจกรรม (ร้อยละ 93.33) และค่าใช้จ่ายในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเหมาะสม (ร้อยละ 91.43) ผลการทดสอบด้วยสถิติทดสอบไคสแควร์ พบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับในเกณฑ์และการดำเนินการของครูสภากับขนาดของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเกณฑ์เรื่อง การกำหนดให้การประพฤติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพเป็นเกณฑ์การต่อใบอนุญาต โดยครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กยอมรับสูงกว่า

ตาราง 4.8 การยอมรับในเกณฑ์และการดำเนินการของครูสภาจำแนกตามขนาดโรงเรียน

ที่	รายละเอียด	ขนาดเล็ก (105 คน)		ขนาดกลาง (262 คน)		ขนาดใหญ่ (193 คน)		รวม (560 คน)		Chi – Square
		n	%	n	%	n	%	n	%	
1	การกำหนดให้เลือกกิจกรรมตามมาตรฐานการปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 3 กิจกรรม	98	93.33	178	67.94	114	59.07	390	69.64	Chi-square= 38.44 df = 2, P = 0.11
2	การกำหนดให้การประพฤติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพเป็นเกณฑ์การต่อใบอนุญาตด้วย	101	96.19	196	74.81	113	58.55	410	73.21	Chi-square= 49.77 df = 2, P = 0.02
3	ค่าใช้จ่ายในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเหมาะสม	96	91.43	187	71.37	107	55.44	390	69.64	Chi-square= 32.60 df = 2, P = 0.34
4	ระยะเวลาในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเหมาะสม	74	70.48	89	33.97	87	45.08	250	44.64	Chi-square= 16.80 df = 2, P = 0.21
5	ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเป็นเรื่องสำคัญสำหรับการปฏิบัติงานของครู	95	90.48	243	92.75	149	77.20	487	86.96	Chi-square= 25.10 df = 2, P = 0.54
6	ครูสภาประชาสัมพันธ์ให้ครูเข้าใจเกณฑ์การต่อใบอนุญาตทั่วถึง	90	85.71	245	93.51	122	63.21	457	100	Chi-square= 11.20 df = 2, P = 0.57

ภาพ 4.5 เปรียบเทียบการยอมรับในเกณฑ์และการดำเนินการของครูสภาจำแนกตามขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมตามที่ครุสภากำหนด

ผลการวิจัยตอนนี้เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมตามที่ครุสภากำหนด และเปรียบเทียบพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของครูที่มีภูมิหลังต่างกัน การวิเคราะห์โดยจำแนกเสนอเป็น 2 ส่วน คือ (1) ระดับพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมตามที่ครุสภากำหนด และ(2) เปรียบเทียบพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของครูที่มีภูมิหลังต่างกัน

2.1 ระดับการเข้าร่วมกิจกรรมตามที่ครุสภากำหนด

ในตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นที่มีต่อมุมมองนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ในส่วนของความคิดเห็นเรื่องเกณฑ์การต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพของครุสภาที่ใช้ในปัจจุบัน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) เมื่อพิจารณารายข้อทั้ง 18 ข้อพบว่า อันดับแรกได้แก่ การเข้ารับการอบรมและได้รับวุฒิบัตรแสดงความชำนาญการในการประกอบวิชาชีพครุสภา ($\bar{X} = 4.00$) การจัดทำผลงานหรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือจัดการศึกษา ($\bar{X} = 3.85$) ผ่านการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ ($\bar{X} = 3.78$) เขียนตำรา หรือบทความ หรือผลงานวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 3.71$) เข้าฟังการบรรยาย อภิปราย ประชุมปฏิบัติการ ประชุมสัมมนา หรืออื่น ๆ โดยมีการลงทะเบียนและมีหลักฐานแสดงการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว ($\bar{X} = 3.65$) สร้างนวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้หรือที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 3.59$) ทำวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้และการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 3.51$)

ตาราง 4.9 ระดับพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมตามที่ครุสภากำหนด

กิจกรรม	รายละเอียด	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม	Mean	SD.	ระดับพฤติกรรม
2	เข้ารับการอบรมและได้รับวุฒิบัตรแสดงความชำนาญการในการประกอบวิชาชีพครุสภา	0 (0.00)	30 (5.36)	135 (24.11)	202 (36.07)	193 (34.46)	560 (100.00)	4.00	0.90	มาก
12	จัดทำผลงานหรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือจัดการศึกษา	0 (0.00)	30 (5.36)	177 (31.61)	197 (35.18)	126 (22.50)	560 (100.00)	3.85	0.88	มาก
3	ผ่านการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในหน้าที่	0 (0.00)	32 (5.71)	188 (33.57)	210 (37.50)	130 (23.21)	560 (100.00)	3.78	0.87	มาก
6	เขียนตำรา หรือบทความ หรือผลงานวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา	0 (0.00)	48 (8.57)	164 (29.29)	223 (39.82)	125 (22.32)	560 (100.00)	3.76	0.90	มาก

กิจกรรม	รายละเอียด	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม	Mean	SD.	ระดับพฤติกรรม
10	เข้าฟังการบรรยาย อภิปราย ประชุม ปฏิบัติการ ประชุมสัมมนา หรืออื่น ๆ โดยมีการ ลงทะเบียนและมีหลักฐาน แสดงการเข้าร่วมกิจกรรม ดังกล่าว	0 (0.00)	47 (8.39)	205 (36.61)	206 (36.79)	102 (18.21)	560 (100.00)	3.65	0.87	มาก
7	สร้างนวัตกรรมที่ใช้ในการ จัดการเรียนรู้หรือที่เป็น ประโยชน์ต่อการศึกษา	0 (0.00)	56 (10.00)	211 (37.68)	202 (36.07)	91 (16.25)	560 (100.00)	3.59	0.88	มาก
8	ทำวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อ การจัดการเรียนรู้และการ จัดการศึกษา	0 (0.00)	77 (13.75)	206 (30.18)	194 (34.64)	83 (14.82)	560 (100.00)	3.51	0.91	มาก
11	ศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับ การประกอบวิชาชีพ	21 (3.75)	65 (11.65)	167 (29.82)	230 (41.07)	77 (13.75)	560 (100.00)	3.49	0.99	ปานกลาง
4	การเลื่อนวิทยฐานะ	22 (3.93)	60 (10.71)	222 (39.64)	183 (32.68)	73 (13.04)	560 (100.00)	3.40	0.98	ปานกลาง
1	มีวุฒิเพิ่มขึ้นในสาขาที่ เกี่ยวข้องกับการประกอบ วิชาชีพทางการศึกษา	6 (1.07)	105 (18.75)	218 (38.39)	149 (26.61)	82 (14.64)	560 (100.00)	3.35	0.98	ปานกลาง
9	ได้รับรางวัลจากครูสภา หรือของหน่วยงานทาง การศึกษาอื่น	7 (1.25)	117 (20.89)	209 (37.32)	166 (29.64)	61 (10.89)	560 (100.00)	3.28	0.96	ปานกลาง
5	เป็นวิทยากรที่เป็นประโยชน์ ต่อการจัดการเรียนรู้หรือ การจัดการศึกษา	36 (6.43)	77 (13.75)	239 (42.68)	160 (28.57)	48 (8.57)	560 (100.00)	3.19	0.99	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม								3.84	0.92	มาก

2.2 การเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมตามภูมิหลังของครู

2.2.1 อายุ

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมตามที่ครูสภากำหนดจำแนกตามอายุของครู ในตารางที่ 4.10 แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมในเรื่องเป็นวิทยากรที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ หรือการจัดการศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($F = 6.42$, $P=0.00$) โดยการทดสอบภายหลัง (post – hoc analysis) พบว่า ครูที่อยู่ในช่วงอายุ 31 – 40 ปี มีพฤติกรรมในเรื่องเป็นวิทยากรที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษามากกว่า ครูในช่วงอายุ 41 – 50 ปี และ 50 ปีขึ้นไป และพฤติกรรมในเรื่องการเข้าฟังการบรรยาย อภิปราย ประชุมปฏิบัติการ ประชุมสัมมนาหรืออื่น ๆ โดยมีการลงทะเบียนและมีหลักฐานแสดงการเข้าร่วม

กิจกรรมดังกล่าว มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F=2.69$, $P = 0.05$) โดยการทดสอบภายหลัง (post - hoc analysis) ไม่พบรายคู่ใดที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4.10 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของครูตามอายุ

พฤติกรรม	N	Mean	SD	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P	ทดสอบรายคู่
1 มีวุฒิเพิ่มขึ้นในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา										
1) 20-30	93	3.52	0.94	Bet gr	5.81	3	1.94	2.03	0.11	-
2) 31-40	128	3.43	1.00	W/n gr	531.59	556	0.96			
3) 41-50	166	3.31	0.98	รวม	537.40	559				
4) > 50	173	3.24	0.97							
รวม	560	3.35	0.98	Levene's test $F = 0.33$ $df_1 = 3$ $df_2 = 556$ $P = 0.81$						
2 เข้ารับการอบรมและได้รับวุฒิบัตรแสดงความชำนาญการในการประกอบวิชาชีพครูสภา										
1) 20-30	93	3.94	0.85	Bet gr	2.04	3	0.68	0.85	0.47	-
2) 31-40	128	3.94	0.99	W/n gr	445.96	556	0.80			
3) 41-50	166	3.99	0.83	รวม	447.99	559				
4) > 50	173	4.08	0.91							
รวม	560	4.00	0.90	Levene's test $F = 5.41$ $df_1 = 3$ $df_2 = 556$ $P = 0.00$						
3 ผ่านการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในหน้าที่										
1) 20-30	93	3.86	0.87	Bet gr	1.06	3	0.35	0.47	0.71	-
2) 31-40	128	3.74	0.87	W/n gr	418.37	556	0.75			
3) 41-50	166	3.75	0.87	รวม	419.42	559				
4) > 50	173	3.80	0.86							
รวม	560	3.78	0.87	Levene's test $F = 0.30$ $df_1 = 3$ $df_2 = 556$ $P = 0.82$						
4 การเลื่อนวิทยฐานะ										
1) 20-30	93	3.31	1.05	Bet gr	4.40	3	1.47	1.54	0.20	-
2) 31-40	128	3.35	0.97	W/n gr	528.20	556	0.95			
3) 41-50	166	3.54	0.94	รวม	532.60	559				
4) > 50	173	3.36	0.97							
รวม	560	3.40	0.98	Levene's test $F = 0.26$ $df_1 = 3$ $df_2 = 556$ $P = 0.85$						

พฤติกรรม	N	Mean	SD	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P	ทดสอบรายคู่
5 เป็นวิทยากรที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษา										
1) 20-30	93	3.27	0.89	Bet gr	18.51	3	6.17	6.42	0.00	2 > 3,4
2) 31-40	128	3.49	1.08	W/n gr	534.05	556	0.96			
3) 41-50	166	3.08	0.89	รวม	552.56	559				
4) > 50	173	3.04	1.03							
รวม	560	3.19	0.99	Levene's test F=4.08 df1= 3 df2=556 P=0.01						
6 เขียนตำรา หรือบทความ หรือผลงานวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา										
1) 20-30	93	3.75	0.89	Bet gr	1.25	3	0.42	0.52	0.67	-
2) 31-40	128	3.80	0.86	W/n gr	447.21	556	0.80			
3) 41-50	166	3.81	0.89	รวม	448.46	559				
4) > 50	173	3.69	0.94							
รวม	560	3.76	0.90	Levene's test F = 1.45 df1= 3 df2=556 P=0.23						
7 สร้างนวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้หรือที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา										
1) 20-30	93	3.58	0.80	Bet gr	0.11	3	0.04	0.05	0.99	-
2) 31-40	128	3.56	0.85	W/n gr	429.78	556	0.77			
3) 41-50	166	3.60	0.90	รวม	429.89	559				
4) > 50	173	3.60	0.92							
รวม	560	3.59	0.88	Levene's test F = 1.19 df1= 3 df2=556 P=0.31						
8 ทำวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้และการจัดการศึกษา										
1) 20-30	93	3.42	0.81	Bet gr	0.96	3	0.32	0.39	0.76	-
2) 31-40	128	3.54	0.85	W/n gr	459.03	556	0.83			
3) 41-50	166	3.50	0.97	รวม	459.98	559				
4) > 50	173	3.53	0.94							
รวม	560	3.51	0.91	Levene's test F = 2.78 df1= 3 df2=556 P=0.04						
9 ได้รับรางวัลจากครูสภาหรือของหน่วยงานทางการศึกษาอื่น										
1) 20-30	93	3.12	0.98	Bet gr	3.50	3	1.17	1.28	0.28	-
2) 31-40	128	3.36	0.91	W/n gr	507.48	556	0.91			
3) 41-50	166	3.27	0.95	รวม	510.98	559				
4) > 50	173	3.32	0.98							
รวม	560	3.28	0.96	Levene's test F= 0.46 df1= 3 df2=556 P=0.71						

พฤติกรรม	N	Mean	SD	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P	ทดสอบรายคู่
10 เข้าฟังการบรรยาย อภิปราย ประชุมปฏิบัติการ ประชุมสัมมนาหรืออื่น ๆ โดยมีการลงทะเบียนและมีหลักฐานแสดงการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว										
1) 20-30	93	3.68	0.84	Bet gr	6.09	3	2.03	2.69	0.05	-
2) 31-40	128	3.46	0.89	W/n gr	419.61	556	0.76			
3) 41-50	166	3.69	0.88	รวม	425.70	559				
4) > 50	173	3.73	0.86							
รวม	560	3.65	0.87	Levene's test = F 0.32 df1= 3 df2=556 P=0.81						
11 ศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพ										
1) 20-30	93	3.54	0.96	Bet gr	0.67	3	0.22	0.23	0.88	-
2) 31-40	128	3.45	0.97	W/n gr	549.32	556	0.99			
3) 41-50	166	3.52	0.97	รวม	549.98	559				
4) > 50	173	3.48	1.05							
รวม	560	3.50	0.99	Levene's test F = 0.58 df1= 3 df2=556 P=0.63						
12 จัดทำผลงานหรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือจัดการศึกษา										
1) 20-30	93	3.72	0.86	Bet gr	1.96	3	0.65	0.84	0.48	-
2) 31-40	128	3.90	0.84	W/n gr	435.44	556	0.78			
3) 41-50	166	3.87	0.91	รวม	437.40	559				
4) > 50	173	3.87	0.91							
รวม	560	3.85	0.89	Levene's test F = 0.61 df1= 3 df2=556 P=0.61						

2.2.2 ประสพการณ์

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมตามที่คุรุสภากำหนด จำแนกตามประสพการณ์ของครู ในตารางที่ 4.11 แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมในเรื่องมีวุฒิเพิ่มขึ้นในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพทางการศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 2.45$, $P = 0.05$) โดยการทดสอบภายหลัง (post – hoc analysis) ไม่พบรายคู่ใดที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พฤติกรรมในเรื่องการเลื่อนวิทยฐานะมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 4.38$, $P = 0.00$) โดยการทดสอบภายหลัง (post – hoc analysis) พบว่า ครูที่มีประสพการณ์ระหว่าง 16 – 20 ปี มีพฤติกรรมในเรื่องการเลื่อนวิทยฐานะมากกว่าครูที่มีประสพการณ์น้อยกว่า 6 ปี, 11 – 15 ปี และ 21 ปีขึ้นไป พฤติกรรมในเรื่องการเป็นวิทยากรที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($F = 9.74$, $P = 0.00$) โดยการทดสอบภายหลัง (post – hoc analysis) พบว่า ครูที่มีประสพการณ์ 21 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรม

ในเรื่องเป็นวิทยากรที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษามากกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 6 ปี, 6 – 10 ปี, 11 – 15 ปี และ 16 – 20 ปี

ตาราง 4.11 การเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของครูตามประสบการณ์

พฤติกรรม	N	Mean	SD	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P	ทดสอบรายคู่
1 มีวุฒิเพิ่มขึ้นในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา										
1)น้อยกว่า6 ปี	96	3.39	0.96	Bet gr	9.31	4	2.33	2.45	0.05	-
2)6-10	115	3.58	0.97	W/n gr	528.09	555	0.95			
3)11-15	77	3.30	0.84	รวม	537.40	559				
4)16-20	47	3.32	1.05							
5)21ปีขึ้นไป	225	3.24	1.01							
รวม	560	3.35	0.98	Levene's test F=1.36 df1= 4 df2= 555 P=0.25						
2 เข้ารับการอบรมและได้รับวุฒิบัตรแสดงความชำนาญการในการประกอบวิชาชีพครูสภา										
1)น้อยกว่า6 ปี	96	3.96	0.87	Bet gr	5.93	4	1.48	1.86	0.12	-
2)6-10	115	3.90	0.96	W/n gr	442.07	555	0.80			
3)11-15	77	3.84	0.96	รวม	447.99	559				
4)16-20	47	4.04	0.75							
5)21ปีขึ้นไป	225	4.11	0.87							
รวม	560	4.00	0.90	Levene's test F=3.23 df1= 4 df2= 555 P=0.01						
3 ผ่านการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในหน้าที่										
1)น้อยกว่า6 ปี	96	3.76	0.87	Bet gr	2.26	4	0.57	0.75	0.56	-
2)6-10	115	3.80	0.88	W/n gr	417.16	555	0.75			
3)11-15	77	3.64	0.84	รวม	419.42	559				
4)16-20	47	3.79	0.88							
5)21ปีขึ้นไป	225	3.83	0.87							
รวม	560	3.78	0.87	Levene's test F=0.15 df1= 4 df2= 555 P=0.97						
4 การเลื่อนวิทยฐานะ										
1)น้อยกว่า6 ปี	96	3.20	0.99	Bet gr	16.31	4	4.08	4.38	0.00	4>1,3,5
2)6-10	115	3.46	1.03	W/n gr	516.29	555	0.93			
3)11-15	77	3.33	0.97	รวม	532.60	559				
4)16-20	47	3.89	0.89							
5)21ปีขึ้นไป	225	3.38	0.93							
รวม	560	3.40	0.98	Levene's test F=1.20 df1= 4 df2= 555 P=0.31						

พฤติกรรม	N	Mean	SD	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P	ทดสอบรายคู่
5 เป็นวิทยากรที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษา										
1)น้อยกว่า6 ปี	96	3.13	0.89	Bet gr	36.26	4	9.07	9.74	0.00	3>5
2)6-10	115	3.61	0.98	W/n gr	516.30	555	0.93			
3)11-15	77	3.34	0.95	รวม	552.56	559				
4)16-20	47	3.26	0.71							
5)21ปีขึ้นไป	225	2.94	1.04							
รวม	560	3.19	0.99	Levene's test F= 1.97 df1= 4 df2= 555 P=0.10						
6 เขียนตำรา หรือบทความ หรือผลงานวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา										
1)น้อยกว่า6 ปี	96	3.76	0.86	Bet gr	0.49	4	0.12	0.15	0.96	-
2)6-10	115	3.80	0.89	W/n gr	447.96	555	0.81			
3)11-15	77	3.79	0.88	รวม	448.46	559				
4)16-20	47	3.75	0.90							
5)21ปีขึ้นไป	225	3.73	0.93							
รวม	560	3.76	0.90	Levene's test F= 0.87 df1= 4 df2= 555 P=0.48						
7 สร้างนวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้หรือที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา										
1)น้อยกว่า6 ปี	96	3.51	0.78	Bet gr	2.28	4	0.57	0.74	0.56	-
2)6-10	115	3.66	0.89	W/n gr	427.60	555	0.77			
3)11-15	77	3.48	0.85	รวม	429.89	559				
4)16-20	47	3.57	0.90							
5)21ปีขึ้นไป	225	3.62	0.91							
รวม	560	3.59	0.88	Levene's test F=1.08 df1= 4 df2= 555 P=0.37						
8 ทำวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้และการจัดการศึกษา										
1)น้อยกว่า6 ปี	96	3.46	0.82	Bet gr	1.83	4	0.46	0.55	0.70	-
2)6-10	115	3.58	0.87	W/n gr	458.16	555	0.83			
3)11-15	77	3.46	0.82	รวม	459.98	559				
4)16-20	47	3.62	1.03							
5)21ปีขึ้นไป	225	3.48	0.96							
รวม	560	3.51	0.91	Levene's test F=3.16 df1= 4 df2= 555 P=0.01						
9 ได้รับรางวัลจากครูสภาหรือของหน่วยงานทางการศึกษาอื่น										
1)น้อยกว่า6 ปี	96	3.14	1.01	Bet gr	7.20	4	1.80	1.98	0.10	-
2)6-10	115	3.39	0.90	W/n gr	503.79	555	0.91			
3)11-15	77	3.18	0.90	รวม	510.98	559				
4)16-20	47	3.53	0.95							
5)21ปีขึ้นไป	225	3.27	0.97							
รวม	560	3.28	0.96	Levene's test F=0.85 df1= 4 df2= 555 P=0.49						

พฤติกรรม	N	Mean	SD	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P	ทดสอบรายคู่
10 เข้าฟังการบรรยาย อภิปราย ประชุมปฏิบัติการ ประชุมสัมมนาหรืออื่น ๆ โดยมีการลงทะเบียนและมีหลักฐานแสดงการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว										
1)น้อยกว่า6 ปี	96	3.66	0.84	Bet gr	3.14	4	0.79	1.03	0.39	-
2)6-10	115	3.58	0.93	W/n gr	422.56	555	0.76			
3)11-15	77	3.52	0.88	รวม	425.70	559				
4)16-20	47	3.79	0.83							
5)21ปีขึ้นไป	225	3.69	0.86							
รวม	560	3.65	0.87	Levene's test F=0.77 df1= 4 df2= 555 P=0.54						
11 ศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพ										
1)น้อยกว่า6 ปี	96	3.48	0.97	Bet gr	2.81	4	0.70	0.71	0.58	-
2)6-10	115	3.40	0.97	W/n gr	547.17	555	0.99			
3)11-15	77	3.61	0.93	รวม	549.98	559				
4)16-20	47	3.62	0.90							
5)21ปีขึ้นไป	225	3.48	1.05							
รวม	560	3.50	0.99	Levene's test F=1.03 df1= 4 df2= 555 P=0.39						
12 จัดทำผลงานหรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือจัดการศึกษา										
1)น้อยกว่า6 ปี	96	3.79	0.86	Bet gr	0.66	4	0.16	0.21	0.93	-
2)6-10	115	3.84	0.91	W/n gr	436.74	555	0.79			
3)11-15	77	3.83	0.77	รวม	437.40	559				
4)16-20	47	3.92	0.93							
5)21ปีขึ้นไป	225	3.87	0.91							
รวม	560	3.85	0.89	Levene's test F=1.38 df1= 4 df2= 555 P=0.24						

2.2.3 ขนาดโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์การวิเคราะห์พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมตามที่ครูสุภากำหนด จำแนกตามขนาดโรงเรียน ในตารางที่ 4.12 แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมในเรื่องเข้ารับการอบรมและได้รับวุฒิบัตรแสดงความชำนาญการในการประกอบวิชาชีพครูสุภา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 10.38$, $P = 0.00$) โดยการทดสอบภายหลัง (post – hoc analysis) พบว่า ครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กมีพฤติกรรมในเรื่องเข้ารับการอบรมและได้รับวุฒิบัตรแสดงความชำนาญการในการประกอบวิชาชีพครูสุภา มากกว่าครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ พฤติกรรมในเรื่องเป็นวิทยากรที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($F = 7.26$, $P = 0.00$) โดยการทดสอบภายหลัง (post – hoc analysis) พบว่า ครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีพฤติกรรมในเป็นวิทยากร

ที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษามากกว่าครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดเล็ก และพฤติกรรมในเรื่องจัดทำผลงานหรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือจัดการศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($F = 4.28, P = 0.01$) โดยการทดสอบภายหลัง (post – hoc analysis) พบว่า ครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กมีพฤติกรรมในเรื่องจัดทำผลงานหรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือจัดการศึกษามากกว่าครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง

ตาราง 4.12 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของครูตามขนาดโรงเรียน

พฤติกรรม	N	Mean	SD	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P	ทดสอบรายคู่
1 มีวุฒิเพิ่มขึ้นในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา										
1)ขนาดเล็ก	105	3.39	0.99	Bet gr	0.31	2	0.15	0.16	0.85	-
2)ขนาดกลาง	262	3.33	0.96	W/n gr	537.09	557	0.96			
3)ขนาดใหญ่	193	3.36	1.01	รวม	537.40	559				
รวม	560	3.35	0.98	Levene's test $F=0.18$ $df1= 2$ $df2= 557$ $P=0.84$						
2 เข้าร่วมการอบรมและได้รับวุฒิบัตรแสดงความชำนาญการในการประกอบวิชาชีพครูสภา										
1)ขนาดเล็ก	105	4.31	0.75	Bet gr	16.10	2	8.05	10.38	0.00	1>2,3
2)ขนาดกลาง	262	4.00	0.87	W/n gr	431.90	557	0.78			
3)ขนาดใหญ่	193	3.82	0.96	รวม	447.99	559				
รวม	560	4.00	0.90	Levene's test $F= 6.69$ $df1= 2$ $df2= 557$ $P=0.00$						
3 ผ่านการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในหน้าที่										
1)ขนาดเล็ก	105	3.90	0.81	Bet gr	1.79	2	0.90	1.19	0.30	-
2)ขนาดกลาง	262	3.77	0.87	W/n gr	417.63	557	0.75			
3)ขนาดใหญ่	193	3.74	0.89	รวม	419.42	559				
รวม	560	3.78	0.87	Levene's test $F=3.17$ $df1= 2$ $df2= 557$ $P=0.04$						
4 การเลื่อนวิทยฐานะ										
1)ขนาดเล็ก	105	3.49	0.92	Bet gr	1.96	2	0.98	1.03	0.36	-
2)ขนาดกลาง	262	3.42	0.96	W/n gr	530.64	557	0.95			
3)ขนาดใหญ่	193	3.33	1.03	รวม	532.60	559				
รวม	560	3.40	0.98	Levene's test $F=1.02$ $df1= 2$ $df2= 557$ $P=0.36$						
5 เป็นวิทยากรที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษา										
1)ขนาดเล็ก	105	3.08	0.92	Bet gr	14.03	2	7.01	7.26	0.00	3>1,2
2)ขนาดกลาง	262	3.08	0.98	W/n gr	538.53	557	0.97			
3)ขนาดใหญ่	193	3.41	1.02	รวม	552.56	559				
รวม	560	3.19	0.99	Levene's test $F= 3.30$ $df1= 2$ $df2= 557$ $P=0.04$						

พฤติกรรม	N	Mean	SD	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P	ทดสอบรายคู่
6 เขียนตำรา หรือบทความ หรือผลงานวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา										
1)ขนาดเล็ก	105	3.88	0.93	Bet gr	1.87	2	0.94	1.17	0.31	-
2)ขนาดกลาง	262	3.74	0.92	W/n gr	446.58	557	0.80			
3)ขนาดใหญ่	193	3.72	0.85	รวม	448.46	559				
รวม	560	3.76	0.90	Levene's test F=1.61 df1= 2 df2= 557 P=0.20						
7 สร้างนวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้หรือที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา										
1)ขนาดเล็ก	105	3.63	0.87	Bet gr	3.20	2	1.60	2.09	0.13	-
2)ขนาดกลาง	262	3.65	0.87	W/n gr	426.69	557	0.77			
3)ขนาดใหญ่	193	3.48	0.89	รวม	429.89	559				
รวม	560	3.59	0.88	Levene's test F=0.20 df1= 2 df2= 557 P=0.82						
8 ทำวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้และการจัดการศึกษา										
1)ขนาดเล็ก	105	3.59	0.97	Bet gr	1.71	2	0.85	1.04	0.36	-
2)ขนาดกลาง	262	3.45	0.92	W/n gr	458.28	557	0.82			
3)ขนาดใหญ่	193	3.53	0.85	รวม	459.98	559				
รวม	560	3.51	0.91	Levene's test F=1.81 df1= 2 df2= 557 P=0.16						
9 ได้รับรางวัลจากครูสภาหรือของหน่วยงานทางการศึกษาอื่น										
1)ขนาดเล็ก	105	3.30	0.91	Bet gr	0.14	2	0.07	0.08	0.93	-
2)ขนาดกลาง	262	3.26	0.97	W/n gr	510.84	557	0.92			
3)ขนาดใหญ่	193	3.30	0.97	รวม	510.98	559				
รวม	560	3.28	0.96	Levene's test F=0.27 df1= 2 df2= 557 P=0.76						
10 เข้าฟังการบรรยาย อภิปราย ประชุมปฏิบัติการ ประชุมสัมมนาหรืออื่น ๆ โดยมีการลงทะเบียนและมีหลักฐานแสดง										
1)ขนาดเล็ก	105	3.70	0.86	Bet gr	1.19	2	0.59	0.78	0.46	-
2)ขนาดกลาง	262	3.68	0.85	W/n gr	424.51	557	0.76			
3)ขนาดใหญ่	193	3.59	0.91	รวม	425.70	559				
รวม	560	3.65	0.87	Levene's test F=1.93 df1= 2 df2= 557 P=0.15						
11 ศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพ										
1)ขนาดเล็ก	105	3.59	1.08	Bet gr	1.19	2	0.60	0.61	0.55	-
2)ขนาดกลาง	262	3.47	1.02	W/n gr	548.79	557	0.99			
3)ขนาดใหญ่	193	3.48	0.90	รวม	549.98	559				
รวม	560	3.50	0.99	Levene's test F=3.48 df1= 2 df2= 557 P=0.03						
12 จัดทำผลงานหรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือจัดการศึกษา										
1)ขนาดเล็ก	105	4.05	0.94	Bet gr	6.63	2	3.31	4.28	0.01	1>2
2)ขนาดกลาง	262	3.86	0.88	W/n gr	430.77	557	0.77			
3)ขนาดใหญ่	193	3.74	0.84	รวม	437.40	559				
รวม	560	3.85	0.89	Levene's test F=0.67 df1= 2 df2= 557 P=0.51						

2.2.4 ตำแหน่ง

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมตามที่คณบดีกำหนด จำแนกตามตำแหน่งของครู ในตารางที่ 4.13 แสดงให้เห็นว่า ครูมีพฤติกรรมในเรื่องเข้ารับการอบรมและได้รับวุฒิบัตร แสดงความชำนาญการในการประกอบวิชาชีพครูสภามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($F = 5.94, P = 0.00$) โดยการทดสอบภายหลัง (post – hoc analysis) พบว่า ครูค.ศ. 2 และครู ค.ศ. 3 มีพฤติกรรมในเรื่องเข้ารับการอบรมและได้รับวุฒิบัตรแสดงความชำนาญการในการประกอบวิชาชีพครูสภามากกว่าครูอัตราจ้าง พฤติกรรมในเรื่องเป็นวิทยากรที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($F = 8.30, P=0.00$)โดยการทดสอบภายหลัง (post – hoc analysis) พบว่าครูอัตราจ้าง มีพฤติกรรมในเรื่องการเป็นวิทยากรที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษามากกว่าครูค.ศ. 2 และครู ค.ศ.3 พฤติกรรมในเรื่องการทำวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้และการจัดการศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F=2.48, P=0.04$)โดยการทดสอบภายหลัง (post – hoc analysis) ไม่พบรายคู่ใดที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พฤติกรรมในเรื่องได้รับรางวัลจากครูสภาหรือของหน่วยงานทางการศึกษาอื่นมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.0 ($F = 4.46, P = 0.00$)โดยการทดสอบภายหลัง (post – hoc analysis) พบว่า ครู ค.ศ. 1 มีพฤติกรรมในเรื่องได้รับรางวัลจากครูสภาหรือของหน่วยงานทางการศึกษาอื่นมากกว่าครูอัตราจ้าง พฤติกรรมในเรื่องเข้าฟังการบรรยาย อภิปราย ประชุมปฏิบัติการ ประชุมสัมมนาหรืออื่น ๆ โดยมีการลงทะเบียนและมีหลักฐานแสดงการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($F = 3.21, P = 0.01$)โดยการทดสอบภายหลัง (post – hoc analysis) ไม่พบรายคู่ใดที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พฤติกรรมในเรื่องการศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ0.05 ($F = 3.03, P = 0.02$)โดยการทดสอบภายหลัง (post – hoc analysis) ไม่พบรายคู่ใดที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4.13 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของครูตามตำแหน่ง

พฤติกรรม	N	Mean	SD	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P	ทดสอบรายคู่
1 มีวุฒิเพิ่มขึ้นในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา										
1)ครูอัตราจ้าง	162	3.46	0.96	Bet gr	6.23	4	1.56	1.63	0.17	-
2)ครูผู้ช่วย	48	3.21	0.90	W/n gr	531.18	555	0.96			
3)ครูค.ศ.1	60	3.45	0.98	รวม	537.40	559				
4)ครูค.ศ. 2	133	3.21	0.98							
5)ครูค.ศ.3	157	3.36	1.02							
รวม	560	3.35	0.98	Levene's test F=1.11 df1= 4 df2= 555 P=0.35						
2 เข้ารับการอบรมและได้รับวุฒิบัตรแสดงความชำนาญการในการประกอบวิชาชีพครูสภา										
1)ครูอัตราจ้าง	162	3.72	0.92	Bet gr	18.39	4	4.60	5.94	0.00	4>1,5>1
2)ครูผู้ช่วย	48	4.04	0.94	W/n gr	429.60	555	0.77			
3)ครูค.ศ.1	60	4.07	0.95	รวม	447.99	559				
4)ครูค.ศ. 2	133	4.14	0.80							
5)ครูค.ศ.3	157	4.13	0.85							
รวม	560	4.00	0.90	Levene's test F= 3.08 df1= 4 df2= 555 P=0.02						
3 ผ่านการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในหน้าที่										
1)ครูอัตราจ้าง	162	3.74	0.89	Bet gr	5.17	4	1.29	1.73	0.14	-
2)ครูผู้ช่วย	48	3.52	0.83	W/n gr	414.25	555	0.75			
3)ครูค.ศ.1	60	3.80	0.84	รวม	419.42	559				
4)ครูค.ศ. 2	133	3.88	0.83							
5)ครูค.ศ.3	157	3.82	0.89							
รวม	560	3.78	0.87	Levene's test F= 0.64 df1= 4 df2= 555 P=0.63						
4 การเลื่อนวิทยฐานะ										
1)ครูอัตราจ้าง	162	3.31	1.04	Bet gr	6.31	4	1.58	1.66	0.16	-
2)ครูผู้ช่วย	48	3.21	1.01	W/n gr	526.29	555	0.95			
3)ครูค.ศ.1	60	3.40	1.00	รวม	532.60	559				
4)ครูค.ศ. 2	133	3.42	0.86							
5)ครูค.ศ.3	157	3.54	0.98							
รวม	560	3.40	0.98	Levene's test F= 1.30 df1= 4 df2= 555 P=0.27						
5 เป็นวิทยากรที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษา										
1)ครูอัตราจ้าง	162	3.54	0.96	Bet gr	31.20	4	7.80	8.30	0.00	1>4,5
2)ครูผู้ช่วย	48	3.08	0.87	W/n gr	521.36	555	0.94			
3)ครูค.ศ.1	60	3.18	0.81	รวม	552.56	559				
4)ครูค.ศ. 2	133	3.09	1.00							
5)ครูค.ศ.3	157	2.95	1.04							
รวม	560	3.19	0.99	Levene's test F= 1.21 df1= 4 df2= 555 P=0.31						

พฤติกรรม	N	Mean	SD	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P	ทดสอบรายคู่
6 เขียนตำรา หรือบทความ หรือผลงานวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา										
1)ครูอัตราจ้าง	162	3.76	0.92	Bet gr	1.93	4	0.48	0.60	0.66	-
2)ครูผู้ช่วย	48	3.73	0.89	W/n gr	446.52	555	0.81			
3)ครูค.ศ.1	60	3.77	0.77	รวม	448.46	559				
4)ครูค.ศ. 2	133	3.85	0.88							
5)ครูค.ศ.3	157	3.69	0.93							
รวม	560	3.76	0.90	Levene's test F=2.23 df1= 4 df2= 555 P=0.06						
7 สร้างนวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้หรือที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา										
1)ครูอัตราจ้าง	162	3.54	0.89	Bet gr	6.80	4	1.70	2.23	0.06	-
2)ครูผู้ช่วย	48	3.42	0.65	W/n gr	423.08	555	0.76			
3)ครูค.ศ.1	60	3.78	0.85	รวม	429.89	559				
4)ครูค.ศ. 2	133	3.50	0.88							
5)ครูค.ศ.3	157	3.69	0.91							
รวม	560	3.59	0.88	Levene's test F= 2.47 df1= 4 df2= 555 P=0.04						
8 ทำวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้และการจัดการศึกษา										
1)ครูอัตราจ้าง	162	3.56	0.82	Bet gr	8.06	4	2.02	2.48	0.04	-
2)ครูผู้ช่วย	48	3.23	0.75	W/n gr	451.92	555	0.81			
3)ครูค.ศ.1	60	3.72	0.89	รวม	459.98	559				
4)ครูค.ศ. 2	133	3.41	0.96							
5)ครูค.ศ.3	157	3.53	0.98							
รวม	560	3.51	0.91	Levene's test F= 4.47 df1= 4 df2= 555 P=0.00						
9 ได้รับรางวัลจากครูสภาหรือของหน่วยงานทางการศึกษาอื่น										
1)ครูอัตราจ้าง	162	3.14	0.85	Bet gr	15.92	4	3.98	4.46	0.00	3>1
2)ครูผู้ช่วย	48	3.17	1.10	W/n gr	495.06	555	0.89			
3)ครูค.ศ.1	60	3.62	0.89	รวม	510.98	559				
4)ครูค.ศ. 2	133	3.45	1.00							
5)ครูค.ศ.3	157	3.19	0.96							
รวม	560	3.28	0.96	Levene's test F= 3.53 df1= 4 df2= 555 P=0.01						
10 เข้าฟังการบรรยาย อภิปราย ประชุมปฏิบัติการ ประชุมสัมมนาหรืออื่น ๆ โดยมีการลงทะเบียนและมีหลักฐานแสดงการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว										
1)ครูอัตราจ้าง	162	3.48	0.89	Bet gr	9.63	4	2.41	3.21	0.01	-
2)ครูผู้ช่วย	48	3.65	0.76	W/n gr	416.06	555	0.75			
3)ครูค.ศ.1	60	3.90	0.86	รวม	425.70	559				
4)ครูค.ศ. 2	133	3.63	0.87							
5)ครูค.ศ.3	157	3.74	0.87							
รวม	560	3.65	0.87	Levene's test F= 0.76 df1= 4 df2= 555 P=0.55						

พฤติกรรม	N	Mean	SD	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P	ทดสอบรายคู่
11 ศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพ										
1)ครูอัตราจ้าง	162	3.33	0.96	Bet gr	11.73	4	2.93	3.03	0.02	-
2)ครูผู้ช่วย	48	3.35	0.93	W/n gr	538.25	555	0.97			
3)ครูค.ศ.1	60	3.78	0.83	รวม	549.98	559				
4)ครูค.ศ. 2	133	3.59	0.99							
5)ครูค.ศ.3	157	3.52	1.07							
รวม	560	3.50	0.99	Levene's test F= 2.11 df1= 4 df2= 555 P=0.80						
12 จัดทำผลงานหรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือจัดการศึกษา										
1)ครูอัตราจ้าง	162	3.75	0.85	Bet gr	5.61	4	1.40	1.80	0.13	-
2)ครูผู้ช่วย	48	3.69	0.85	W/n gr	431.79	555	0.78			
3)ครูค.ศ.1	60	3.98	0.85	รวม	437.40	559				
4)ครูค.ศ. 2	133	3.84	0.92							
5)ครูค.ศ.3	157	3.96	0.90							
รวม	560	3.85	0.89	Levene's test F= 0.59 df1= 4 df2= 555 P=0.67						

ตอนที่ 3 ผลกระทบของนโยบายที่มีต่อครู

การวิจัยนี้ได้สำรวจผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูต่อครู โดยจำแนกเป็นผลกระทบเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติงานของครู ด้านการจัดการเรียนการสอน และคุณภาพชีวิตของครู

3.1 ด้านการปฏิบัติงานของครู

ตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นที่มีต่อผลกระทบของนโยบายที่มีต่อครูด้านการปฏิบัติงานของครู เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่านโยบายการขอใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับมาก (3.80) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ครูมีความเห็นว่านโยบายการขอใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูทำให้ครูมีความก้าวหน้าด้านวิชาชีพมากที่สุด (4.20) รองลงมาคือทำให้ครูได้พัฒนาการเรียนการสอนของตน (4.04) ทำให้ครูภาคภูมิใจในวิชาชีพ (3.91) ทำให้ครูได้ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพอยู่เสมอ และส่งผลต่อครูน้อยที่สุดในการทำให้ครูร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ (3.53)

ตารางที่ 4. 14 ผลกระทบของนโยบายที่มีต่อครูด้านการปฏิบัติงานของครู

ข้อ	รายละเอียด	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม	Mean	SD.	ระดับพฤติกรรม
1.	ทำให้ครูก้าวหน้าในด้านวิชาชีพ	0 (0.00)	10 (1.79)	102 (18.21)	212 (37.86)	236 (42.14)	560 (100.00)	4.20	0.80	มาก
2.	ทำให้ครูได้พัฒนาการสอนของตน	0 (0.00)	21 (3.75)	131 (23.39)	209 (37.32)	199 (35.54)	560 (100.00)	4.04	0.86	มาก
3.	ทำให้ครูภาคภูมิใจในวิชาชีพ	2 (0.04)	21 (3.80)	140 (25.00)	258 (46.10)	139 (24.80)	560 (100.00)	3.91	0.82	มาก
4.	ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู อยู่เสมอ	0 (0.00)	13 (2.30)	188 (33.60)	233 (41.60)	126 (22.50)	560 (100.00)	3.84	0.79	มาก
5.	มีความศรัทธาต่อวิชาชีพ	1 (0.20)	27 (4.80)	154 (27.50)	313 (55.90)	65 (11.60)	560 (100.00)	3.83	0.77	มาก
6.	แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา	0 (0.00)	28 (5.00)	136 (24.30)	328 (58.60)	68 (12.10)	560 (100.00)	3.78	0.72	มาก
7.	ทำให้ครูปฏิบัติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ	0 (0.00)	34 (6.10)	196 (35.00)	241 (43.00)	89 (15.90)	560 (100.00)	3.69	0.81	มาก
8.	ทำให้ประเทศชาติกำหนดนโยบายการพัฒนาการศึกษาได้เหมาะสม	0 (0.00)	68 (12.14)	169 (30.18)	197 (35.18)	126 (22.50)	560 (100.00)	3.68	0.95	มาก
9.	ทำให้ครูมีภาระงานเพิ่มขึ้น	0 (0.00)	62 (11.07)	186 (33.21)	192 (34.29)	120 (21.43)	560 (100.00)	3.66	0.94	มาก
10.	ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์	1 (0.20)	38 (6.80)	218 (38.90)	231 (41.30)	72 (12.90)	560 (100.00)	3.60	0.80	มาก
11.	ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์	1 (0.20)	60 (10.70)	206 (36.80)	230 (41.10)	63 (11.30)	560 (100.00)	3.53	0.84	มาก
เฉลี่ยรวม								3.80	0.83	มาก

3.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน

ตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นที่มีต่อผลกระทบของนโยบายการต่อไปประกอบวิชาชีพที่มีต่อครู ด้านการจัดการเรียนการสอนของครู เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า นโยบายการต่อไปประกอบวิชาชีพครูส่งผลกระทบต่อครูด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า นโยบายการต่อไปประกอบวิชาชีพครูทำให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ($\bar{X} = 3.92$) รองลงมา คือ ครูเข้าร่วมอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.87$) ทำให้ครูพัฒนาสื่ออยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.87$) ครูต้องทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพของเด็กไทย ($\bar{X} = 3.84$) และส่งผลกระทบต่อครูน้อยที่สุดในเรื่องการทำให้ครูพัฒนาตนเองในการจัดการเรียน การสอนอยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.74$)

ตารางที่ 4.15 ผลกระทบของนโยบายที่มีต่อครูด้านการจัดการเรียนการสอน

ข้อ	รายละเอียด	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม	Mean	SD.	ระดับพฤติกรรม
1.	ทำให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ	0 (0.00)	38 (6.79)	164 (29.29)	163 (29.11)	195 (34.82)	560 (100.00)	3.92	0.95	มาก
2.	เข้าร่วมอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ	0 (0.00)	18 (3.20)	107 (19.10)	367 (65.50)	68 (12.10)	560 (100.00)	3.87	0.65	มาก
3.	พัฒนาสื่ออยู่เสมอ	3 (0.50)	24 (4.30)	108 (19.30)	335 (59.80)	90 (16.10)	560 (100.00)	3.87	0.75	มาก
4.	ทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพของเด็กไทย	0 (0.00)	24 (4.30)	102 (18.20)	373 (66.60)	61 (10.90)	560 (100.00)	3.84	0.66	มาก
5.	สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์	0 (0.00)	34 (6.10)	115 (20.50)	335 (59.80)	76 (13.60)	560 (100.00)	3.81	0.66	มาก
6.	สร้างหลักประกันคุณภาพในการจัดการศึกษา	0 (0.00)	53 (9.46)	145 (25.89)	215 (38.39)	147 (26.25)	560 (100.00)	3.81	0.93	มาก
7.	มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ	2 (0.40)	23 (4.10)	123 (22.00)	358 (63.90)	54 (9.60)	560 (100.00)	3.78	0.68	มาก
8.	พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติเกิดผลจริง	0 (0.00)	39 (7.00)	107 (19.10)	350 (62.50)	64 (11.40)	560 (100.00)	3.78	0.68	มาก
9.	ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน	0 (0.00)	35 (6.30)	108 (19.30)	364 (65.00)	53 (9.50)	560 (100.00)	3.78	0.70	มาก
10.	ช่วยพัฒนาคุณภาพของเด็กไทย	0 (0.00)	63 (11.25)	157 (28.04)	198 (35.36)	142 (25.36)	560 (100.00)	3.75	0.96	มาก
11.	ทำให้ครูพัฒนาตนเองในการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ	1 (0.20)	27 (4.80)	154 (27.50)	313 (55.90)	35 (11.60)	560 (100.00)	3.74	0.73	มาก
เฉลี่ยรวม								3.81	0.76	มาก

3.3 ด้านคุณภาพชีวิต

ตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นที่มีต่อผลกระทบของนโยบายที่มีต่อครู ด้านคุณภาพชีวิตของครู เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่านโยบายการต่อไปประกอบวิชาชีพครูส่งผลต่อคุณภาพชีวิตครูอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า นโยบายการต่อไปประกอบวิชาชีพครูทำให้ครูเบื่อหน่ายต่อเกณฑ์การประเมิน ($\bar{X} = 3.94$) รองลงมา คือ ครูมีความเครียด ($\bar{X} = 3.85$) ความอ่อนเพลีย เมื่อยล้าหลังจากเลิกงาน ($\bar{X} = 3.80$) การมีเวลาอยู่กับครอบครัว ($\bar{X} = 3.68$) ความแข็งแรงด้านสุขภาพ ($\bar{X} = 3.67$) ทำให้ครูมีภาระงานเพิ่มขึ้น ($\bar{X} = 3.66$) และส่งผลต่อครูน้อยที่สุดในเรื่องการนอนหลับและพักผ่อนเพียงพอ ($\bar{X} = 3.52$)

ตารางที่ 4.16 ผลกระทบของนโยบายที่มีต่อครูด้านคุณภาพชีวิตของครู

ข้อ	รายละเอียด	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม	Mean	SD.	ระดับพฤติกรรม
1.	เบื่อนายต่อเกณฑ์การประเมิน	0 (0.00)	43 (7.70)	142 (25.40)	230 (41.10)	145 (25.90)	560 (100.00)	3.94	0.70	มาก
2.	เบื่อนายกับระบบการจัดการศึกษา	1 (0.20)	36 (6.40)	184 (32.90)	265 (47.30)	74 (13.20)	560 (100.00)	3.87	0.75	มาก
3.	มีความเครียด	5 (0.90)	65 (11.60)	188 (33.60)	178 (31.80)	124 (22.10)	560 (100.00)	3.85	0.89	มาก
4.	ความอ่อนเพลีย เมื่อยล้าหลังจากเลิกงาน	3 (0.50)	51 (9.10)	253 (45.20)	154 (27.50)	99 (17.70)	560 (100.00)	3.80	0.82	มาก
5.	การมีเวลาอยู่กับครอบครัว	2 (0.40)	49 (8.80)	198 (35.40)	208 (37.10)	103 (18.40)	560 (100.00)	3.68	1.05	มาก
6.	ความแข็งแรงด้านสุขภาพ	6 (1.10)	79 (14.10)	154 (27.50)	169 (30.20)	152 (27.10)	560 (100.00)	3.67	0.79	มาก
7.	ทำให้ครูมีภาระงานเพิ่มขึ้น	0 (0.00)	62 (11.07)	186 (33.21)	192 (34.29)	120 (21.43)	560 (100.00)	3.66	0.94	มาก
8.	การมีเวลาออกกำลังกาย	3 (0.50)	62 (11.10)	253 (45.20)	156 (27.90)	86 (15.40)	560 (100.00)	3.64	0.89	มาก
9.	การมีเวลาในการพักผ่อนหย่อนใจ	2 (0.40)	23 (4.10)	173 (30.90)	248 (44.30)	114 (20.40)	560 (100.00)	3.63	0.83	มาก
10.	ทำให้ครูมีภาระค่าใช้จ่ายสูง	1 (0.20)	48 (8.60)	184 (32.90)	249 (44.50)	78 (13.90)	560 (100.00)	3.62	0.98	มาก
11.	การมีเวลาในการทำงานอดิเรก	1 (0.20)	48 (8.60)	184 (32.90)	249 (44.50)	78 (13.90)	560 (100.00)	3.62	0.98	มาก
12.	การนอนหลับและพักผ่อนเพียงพอ	4 (0.70)	77 (13.80)	236 (42.10)	169 (30.20)	74 (13.20)	560 (100.00)	3.52	0.90	มาก
เฉลี่ยรวม								3.81	0.76	มาก

ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิจัยในตอนนี้ใช้การสัมภาษณ์ครูที่เป็นกรณีศึกษาเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นจากการใช้นโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูโดยการนำเสนอแบ่งเป็น ตอนที่ 1 ภูมิหลังของกรณีศึกษา ตอนที่ 2 ผลกระทบที่เกิดจากนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

ตอนที่ 1 ภูมิหลังของผู้ตอบ

กรณีศึกษาเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นจากการใช้นโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูจำนวน 15 คน ในตารางที่ 4.17 แสดงให้เห็นว่ากรณีศึกษาที่ให้ข้อมูลเป็นเพศหญิงจำนวน 8 คน และเพศชายจำนวน 7 คน อายุตั้งแต่ 26 – 59 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 8 คน

ปริญญาโทจำนวน 7 คน มีประสบการณ์ในการสอน 5 – 33 ปี สอนอยู่ในโรงเรียนประถมจำนวน 5 โรงเรียน โรงเรียนมัธยมจำนวน 7 โรงเรียน และโรงเรียนขยายโอกาสจำนวน 3 โรงเรียน

ตาราง 4.17 ภูมิหลังของกรณีศึกษา

ที่	อายุ	เพศ	กลุ่มสาระการเรียนรู้	ระดับการศึกษา	ประสบการณ์	ประเภทโรงเรียน	อำเภอ
1	54	ชาย	ทุกกลุ่มสาระ	ปริญญาตรี	30	ประถม	ภาชี
2	59	ชาย	ทุกกลุ่มสาระ	ปริญญาตรี	32	ประถม	บางปะหัน
3	29	หญิง	ทุกกลุ่มสาระ	ปริญญาโท	6	ประถม	คูทัย
4	35	หญิง	คณิตศาสตร์	ปริญญาตรี	12	ขยายโอกาส	บางไทร
5	48	ชาย	วิทยาศาสตร์	ปริญญาโท	25	ขยายโอกาส	นครหลวง
6	27	ชาย	สุขศึกษาและพลศึกษา	ปริญญาตรี	5	มัธยม	บางปะหัน
7	53	หญิง	การงานอาชีพ	ปริญญาโท	31	มัธยม	บางปะอิน
8	58	ชาย	สังคมศึกษา	ปริญญาโท	33	มัธยม	บางบาล
9	44	หญิง	ภาษาไทย	ปริญญาโท	17	มัธยม	บางซ้าย
10	34	หญิง	ทุกกลุ่มสาระ	ปริญญาตรี	7	ประถม	ผักไห่
11	43	หญิง	ทุกกลุ่มสาระ	ปริญญาตรี	16	ประถม	ผักไห่
12	49	ชาย	เกษตร	ปริญญาตรี	27	มัธยม	วังน้อย
13	55	ชาย	สุขศึกษา	ปริญญาโท	31	มัธยม	พระนครศรีอยุธยา
14	50	หญิง	วิทยาศาสตร์	ปริญญาโท	29	ขยายโอกาส	มหาราช
15	30	หญิง	ภาษาอังกฤษ	ปริญญาตรี	7	มัธยม	ท่าเรือ

ผลการสังเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูจำนวน 15 คน เกี่ยวข้องกับระดับการยอมรับในนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู สามารถสรุปได้เป็นประเด็นดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ 1 คือ ระดับการยอมรับในนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

ระดับการยอมรับในนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูคือ จากการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณพบว่า ครูส่วนใหญ่ยอมรับและปฏิบัติตามนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู โดยครูส่วนใหญ่เห็นความสำคัญในการขอต่อใบอนุญาต แต่จากการสัมภาษณ์พบว่าครูบางท่านมีมุมมองที่แตกต่างออกไป คือ ทำตามนโยบายแต่ไม่ยอมรับในนโยบายคิดว่านโยบายไม่มีความสำคัญต่อวิชาชีพครู นโยบายไม่ได้ช่วยพัฒนาวิชาชีพครูแต่เป็นการเพิ่มภาระให้กับครู ซึ่งครูส่วนใหญ่ที่อยู่ในช่วงอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป จากการสัมภาษณ์พบว่า ครูกลุ่มนี้จะยอมรับในนโยบาย ปฏิบัติตามนโยบาย แต่ไม่เห็นความสำคัญของนโยบาย ส่วนครูที่อยู่ในช่วงอายุ 30 – 45 ปี เห็นความสำคัญของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู มีความคิดเห็นว่าการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูจะช่วยพัฒนาครูให้มีความก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป

“...ทางครูสุภามีนโยบายเกี่ยวกับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูออกมา พวกครูที่สอนมานานส่วนมากก็รีบไปทำเรื่องขอมีใบอนุญาตเขามีนโยบายอะไรเราก็ทำตาม...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 1

“...เขาให้ทำอะไรเราก็ทำตาม นโยบายเขามีกมาให้ครูต้องมีใบประกอบวิชาชีพครู ผมก็ทำ ...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 2

“...เมื่อมีมาเป็นนโยบายเราก็ทำนะส่วนเรื่องของการขอต่อเนะพีว่าใช้เวลานานกว่าจะได้ใบประกอบวิชาชีพ การต่อก็ค่อนข้างยุ่งยาก แต่ดีหน่อยที่ฝ่ายบุคลากรของโรงเรียนช่วยเหลือเรื่องนี้ให้...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 3

“...การต่อใบอนุญาตที่เพิ่งต่อไปตอนช่วงก่อนต่อพีก็ต้องหาหลักฐานที่จะใช้ยื่น แต่ยังดีนะที่มีข้อปฏิบัติที่สอดคล้องกับการเลื่อนวิทยฐานะพีก็เลยใช้ตรงนั้นเลยสะดวกหน่อยในการยื่นขอต่อใบอนุญาต ...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 4

“...พีว่าเรื่องการขอต่อใบอนุญาตนี้มันก็ดีอยู่นะ แต่พีว่ามันเพิ่มภาระให้ครูเหมือนกันนะที่ต้องเสียเงินในการต่ออีก เมื่อก่อนไม่มีครูก็ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายตรงนี้เลย ...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 5

“...พีก็คิดว่าเขามีเกณฑ์ว่าต้องยื่นหลักฐานอะไรบ้างพีก็เตรียมหลักฐานให้ครบ และก็ให้ครูบุคลากรที่เขาดูแลเรื่องนี้เป็นคนจัดการให้ ...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 6

“...พีคิดว่าขั้นตอนการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูล่าช้ามาก ควรปรับปรุงอย่างเร่งด่วน และยิ่งถ้าข้อมูลมีปัญหา ก็จะยิ่งล่าช้าไปอีก ...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 7

“...นโยบายการขอต่อใบอนุญาต ช้าซ้อนกับเกณฑ์การประเมินต่างๆ เช่น สมศ. จุดเน้นการปฏิรูป, โรงเรียนดีประจำตำบล โรงเรียนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้ครูเบียดหน่วยเอกสาร การเตรียมเอกสารเพื่อรอรับการประเมิน...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 8

“...เป็นเรื่องดีช่วยพัฒนาอาชีพครูอย่างเรา...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 9

“...นโยบายการขอต่อใบอนุญาต เป็นนโยบายที่ดีนะ เหมาะสมดี เกณฑ์ที่ใช้ก็ไม่ยุ่งยากอะไร เป็นการช่วยพัฒนาครูได้ระดับหนึ่งครูส่วนใหญ่ก็ต้องปฏิบัติตามนี่อยู่แล้ว...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 10

“...นโยบายการขอต่อใบอนุญาตเป็นสิ่งที่ดี แต่ภาระงานของครูในปัจจุบันมีมากอยู่แล้วการปฏิบัติงานโดยเฉพาะเอกสาร หลักฐานต่างๆเป็นตัวบ่งชี้ ซึ่งบางครั้งสวนกระแสความเป็นจริง ครูที่สมกับชื่อว่าเป็นครูมืออาชีพปฏิบัติงานดีกว่าครูที่มีใบอนุญาตที่มั่วแต่ทำหลักฐานสร้างเอกสารต่างๆ...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 11

“...เกณฑ์ที่ใช้ควรใช้ในกรณีขอใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู แต่กรณีขอต่อใบอนุญาตไม่ควรใช้เพราะจะเป็นการเพิ่มภาระงานให้ครูมากเกินไปจนน่าจะเป็นแบบการต่อบัตรประชาชน...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 12

“...ให้มีข้อกำหนดที่เข้มงวดกว่านี้เกี่ยวกับการบังคับให้ครูได้มีการพัฒนาตนเองโดยเฉพาะ โรงเรียนเอกชนหากไม่มีการปฏิบัติตามข้อกำหนด และจะไม่พิจารณาต่อใบประกอบวิชาชีพให้ และไม่สามารถสอนได้หากสอนต้องถูกดำเนินคดี...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 13

“...ที่เห็นด้วยกับนโยบายนะ พี่ว่าเป็นเรื่องดีที่มีการพัฒนาครู การมีใบประกอบวิชาชีพพี่ว่าเหมาะสมดีอยู่แล้วพี่รู้ว่าอาชีพของเรามันอยู่ที่จิตวิญญาณความเป็นครู ครูดีหรือไม่ดีไม่ได้มาจากมีหรือไม่มีใบประกอบวิชาชีพ แต่ถ้ามีแล้วช่วยคัดครูได้ระดับหนึ่งมันดีกว่าใช่ไหม...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 14

“...ทางรัฐเขามีนโยบายอะไรเราก็ทำตามนั้น...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 15

ประเด็นที่ 2 ความเหมาะสมของกิจกรรมที่ใช้ในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

ประเด็นย่อยที่ 1 เกณฑ์ที่ใช้ในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

เกณฑ์ที่ใช้ในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ครูมีการเตรียมเอกสารหลักฐานเพื่อขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู แต่ครูบางส่วนไม่เห็นด้วยกับเกณฑ์ที่ใช้ในการขอต่อ

ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเพราะเป็นการเพิ่มภาระงานให้กับครูมากเกินไปจนเกินไป เป็นการประเมินที่เน้นเอกสารมากเกินไปจนเกินไปบางครั้งอาจมีการสร้างขึ้นไม่ได้ ครูบางคนจึงเสนอแนะว่าน่าจะมีการประเมิน โดยใช้การประเมินตามสภาพจริงน่าจะช่วยพัฒนาครูได้ดีกว่าและลดความยุ่งยากในการเตรียมเอกสารลง และครูบางคนมีความคิดเห็นว่าการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูค่อนข้างล่าช้าและทางคุรุสภาก็ไม่ได้แก้ไขในประเด็นนี้ ครูบางคนบอกว่าติดต่อกับทางคุรุสภา ทางนั้นบอกว่าจะติดต่อกลับในภายหลังแต่กลับเงียบหายไป ซึ่งครูที่อยู่ในช่วงอายุ 50 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นเห็นว่า เกณฑ์ที่ใช้ในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเป็นเกณฑ์ที่ยุ่งยากและเป็นการเพิ่มภาระงานให้กับครูมากเกินไปจนเกินไป ทั้งนี้อาจมาจากสาเหตุที่ว่าครูกลุ่มนี้เมื่อก่อนนั้นไม่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูแต่พอมีนโยบายตัวนี้มาจึงทำให้ครูกลุ่มนี้รู้สึกว่าเกณฑ์ที่ใช้ยุ่งยากและประกอบกับครูกลุ่มนี้มีอายุสูงกว่าครูกลุ่มอื่นจึงเริ่มรู้สึกเบื่อกับเกณฑ์ประเมินต่างๆที่รัฐกำหนดขึ้นมา

“...ครูอย่างเราโดยมากไม่ต้องการให้มีกฎเกณฑ์ที่ยุ่งยากมาบังคับ การมีเกณฑ์ที่ยุ่งยากทำให้เป็นการเพิ่มภาระให้ครูมากเกินไปจนเกินไปแต่กิจกรรมที่ทางคุรุสภามีที่คิดว่ามันสอดคล้องกับเรื่องการพัฒนาครู แต่เรื่องแต่เรื่องวิจัยนี่ที่ไม่ไหว เหมือนยาขมของพี่เลย...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 1

“...เกณฑ์ที่ใช้ควรใช้ในกรณีขอใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู แต่กรณีขอต่อใบอนุญาตไม่ควรใช้เพราะจะเป็นการเพิ่มภาระงานให้ครูมากเกินไปจนเกินไป...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 2

“...เกณฑ์ที่มีไว้วัดคุณภาพครู แต่บางครั้งก็ไม่เป็นจริงเสมอไป พี่คิดว่าบางที่เน้นเอกสารมากเกินไป ซึ่งข้อมูลเหล่านี้สามารถสร้างขึ้นได้ บางที่น่าจะประเมินจากการปฏิบัติจริงมากกว่า เช่น งานวิจัย ผลงานด้านการสอน วิจัยฐานะ การประเมินจากคณะกรรมการของสถานศึกษา ...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 3

“...ขั้นตอนยุ่งยากและการส่งบัตรให้ผู้ขอต่อล่าช้า ...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 4

“...ขั้นตอนการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูล่าช้ามาก ควรปรับปรุง...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 5

“...ควรมีสถาบันอุดมศึกษาในส่วนภูมิภาค ผูกอบรมเป็นชุดๆหรือมาตรฐานต่างๆ ในมหาวิทยาลัยปิดและเปิด เป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลที่จบปริญญาตรีสาขาอื่นๆที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทางได้เรียนรู้ก่อนขอใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู เพื่อประโยชน์ทางวิชาการแก่ผู้เรียนทุกระดับ...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 6

“...กิจกรรมก็ได้อยู่หรือกแต่พีคิดว่าน่าจะหาวิธีการที่เหมาะสมอย่าเป็นการเพิ่มภาระครูอีก และควรมีการตรวจสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 7

“...ควรมีการประเมินตามสภาพจริง และพีคิดว่าน่าจะให้มีฝ่ายที่ดูแลหน้าที่นี้ตามจังหวัดต่างๆ...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 8

“...น่าจะมีการจัดอบรมเก็บเป็นหน่วยกิต แบบสภากาการพยาบาล...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 9

“...วิธีการอนุมัติการต่อใบอนุญาตไม่รัดกุม หลักเกณฑ์กว้างไป พีคิดว่าควรมีการตรวจสอบที่ชัดเจนขึ้น...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 10

“...กระบวนการต่อใบประกอบล่าช้า ต่อแต่ละครั้ง 8 – 9 เดือน ยุ่งยาก แต่ยังดีที่ครูบุคลากรที่โรงเรียนเป็นฝ่ายจัดการเรื่องนี้ให้...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 11

“...ระยะเวลาในการต่อในการต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพใช้เวลานานมากๆ ไม่สามารถติดต่อครูสภาได้เพื่อจะสอบถามเรื่องการต่อใบอนุญาตโทรไปก็บอกว่าเรามีธุระอยู่เดียวเราจะโทรกลับทุกๆที่เงินเราก็จ่ายให้ไปเป็นข้าราชการเหมือนกันแต่ไม่เคยให้ความช่วยเหลือ อย่างของเรานี้ระยะเวลาที่ต่อ 1 ปี 2 เดือน...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 12

“...เกณฑ์ในการต่อมีความเหมาะสมดี...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 13

“...เกณฑ์ที่ใช้ในการต่อต้องมีเอกสาร บางทีเอกสารเหล่านั้นอาจทำขึ้นมาก็ได้ เกณฑ์นี้ก็ได้อยู่แต่จะให้ดีกว่านี้ น่าจะประเมินตามสภาพจริง...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 14

“มันก็ยุ่งยากนะ แต่ถ้าต้องมีการสอบบางที่อาจจะสอบตกก็ได้...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 15

ประเด็นย่อยที่ 2 ค่าใช้จ่าย

ด้านค่าใช้จ่ายในการขอต่อใบอนุญาต ครูหลายท่านมีความเห็นว่าค่าใช้จ่ายในส่วนนี้เป็นการเพิ่มภาระให้แก่ครู และค่าใช้จ่ายในส่วนนี้สูงเกินไป แต่ก็พบว่าครูบางท่านมีความคิดเห็นว่าประเด็นค่าใ้จ่ายนั้นมีความเหมาะสมอยู่แล้ว

“...การต่อใบประกอบวิชาชีพในแต่ละครั้ง ไม่ควรเรียกเก็บเงินจากครู รัฐควรเป็นผู้ออกให้ และการออกใบอนุญาตควรเป็นแบบตลอดชีพ ไม่ต้องมีการต่อกันบ่อยๆ...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 1

“...ค่าใช้จ่ายในการขอต่อใบอนุญาตน่าจะถูกกว่านี้ ...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 2

“...ควรเลิกนโยบายที่ต่อหลายครั้งเปลืองค่าใช้จ่ายมาก...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 3

“...ราคาในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพควรลดลง ...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 4

“...คิดว่าเป็นการเพิ่มภาระให้ครูและเสียค่าใช้จ่ายมากขึ้นไม่เหมาะสม...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 5

“...ไม่ควรเก็บเงินเพื่อต่ออายุใบประกอบวิชาชีพ แต่ช่วงเรียนก็จ่ายมากพออยู่แล้ว...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 6

“...ค่าใช้จ่ายก็เหมาะสมดีนะ เพราะเราไม่ได้ต่อทุกปี...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 7

“...ค่าใช้จ่ายเหมาะสมดีอยู่แล้ว...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 8

“...ค่าใช้จ่ายเหมาะสมดี ไม่ได้เดือดร้อนอะไร...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 9

“...พี่ว่าแพงไปนิดนึง อยากรู้ว่าเงินส่วนนี้เก็บไปทำอะไร...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 10

“...ค่าใช้จ่ายเหมาะสมดีไม่ได้เป็นการเพิ่มภาระให้กับพี่เท่าไร แต่พี่ก็อยากรู้นะว่าทางคุรุสภานำเงินส่วนนี้ไปทำอะไร...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 11

“...ค่าใช้จ่ายเหมาะสมดี แต่ถ้าจะให้เหมาะสมมากกว่านี้ น่าจะเก็บถูกกว่านี้จะดีกว่ามาก...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 12

“...ก็ไม่เดือดร้อนอะไรที่มีการเก็บเงินจากการขอต่อใบอนุญาต...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 13

“...ที่คิดว่าไม่น่าจะมีการเก็บเงินในส่วนนี้นะ...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 14

“...ถ้าต่อใบอนุญาตแล้วไม่ต้องเสียเงินจะดีมากกว่านี้...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 15

ประเด็นย่อยที่ 3 อายุของใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

ด้านอายุของใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ครูเห็นว่าควรมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูแบบตลอดชีพ อายุของใบอนุญาตควรมีอายุอย่างน้อย 10 ปี และไม่ต้องการให้มีการต่ออายุใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูบ่อยครั้งเกินไป แต่คุณครูบางส่วนกลับมีความคิดเห็นว่าอายุของใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูมีความเหมาะสมดีอยู่แล้ว จากการสัมภาษณ์คุณครูกรณีศึกษาบางท่านซึ่งมีอายุระหว่าง 40 – 55 ปี มีความคิดเห็นว่าการกำหนดให้มีการต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเป็นเรื่องที่ดีเพราะทำให้ครูพัฒนาตัวเองตลอดเวลาซึ่งถ้าให้มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูแบบตลอดชีพนั้นจะทำให้ครูไม่มีการพัฒนาตัวเอง

“...ไม่ควรมีการต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ทำครั้งเดียวใช้ได้ตลอดไป...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 1

“...เหมาะสมดีแล้ว...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 2

“...การออกใบอนุญาตควรเป็นแบบตลอดชีพ ไม่ต้องมีการต่อกันบ่อยๆ...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 3

“...ไม่เห็นด้วยกับการต่อปีต่อปีเพราะเป็นภาระของครู...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 4

“...ไม่เห็นด้วยกับการต่อปีต่อปีเพราะเป็นภาระของครู ทางคุรุสภาควรดำเนินการต่อให้โดยอัตโนมัติตามวาระ เพราะครูมีภาระงานมากอยู่แล้ว และเห็นว่าเมื่อใครได้ใบอนุญาตแล้วสามารถใช้ประกอบวิชาชีพ จนเกษียณอายุราชการหรือเป็นใบอนุญาตตลอดชีพ ...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 5

“...ไปประกอบวิชาชีพครูต่อครั้งต่อไปควรเป็นแบบตลอดชีพ เพราะทำงานอยู่กับสายงานการสอนอยู่ตลอด...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 6

“...ครูผู้สอนซึ่งปฏิบัติการสอนมาเกิน 20 ปี ไม่ควรต่อใบอนุญาตเพราะสอนมานานแล้วย่อมมีความชำนาญในการสอน ควรจะต่อใบอนุญาตให้กับครูซึ่งมีอายุราชการไม่ถึง 10 ปี จะดีกว่าและไม่ควรให้ครูทำหน้าที่อื่น...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 7

“...ควรให้ใบอนุญาตโดยไม่ควรกำหนดอายุของใบอนุญาตวิชาชีพครู...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 8

“...เห็นว่าน่าจะทำไปครั้งเดียวแบบถาวร ไม่ต้องต่อใหม่ให้สิ้นเปลืองเงินทอง เป็นแบบตลอดชีพ...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 9

“...ควรต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูครั้งเดียวจนกว่าจะเกษียณอายุราชการจะได้ไม่เสียเงินบ่อยๆเพราะไม่รู้ว่าเงินที่เสียไปเอาไปใช้ประโยชน์อะไร...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 10

“...ระยะเวลาเหมาะสมดีแล้ว...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 11

“...พืว่าอายุของใบอนุญาตเหมาะสมดีแล้วถ้าเราให้แบบถาวร ครูอาจจะไม่พัฒนาตัวเองเลยก็ได้...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 12

“...พืคิดว่ามีการต่อใบอนุญาตดีแล้ว เพราะครูต้องพัฒนาตลอดเวลา ถ้าให้แบบตลอดชีพก็ดูเหมือนกับว่าครูไม่มีการพัฒนาใดๆ...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 13

“...อายุของใบอนุญาตน่าจะอย่างน้อย 10 ปี...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 14

“...ก็ดี แต่ถ้านานกว่านี้ได้จะดีมาก...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 15

ประเด็นที่ 3 คือ ผลกระทบของใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน

ครูมีการพัฒนาตนเองโดยไปอบรม ทำวิจัย และพัฒนาตนเองอยู่เสมอมีความสนใจใฝ่เรียนรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาอาชีพของครูให้สูงขึ้น มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน ต้องอ่านหนังสือเพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา มีการติดตามข่าวสารอย่างสม่ำเสมอและฝึกพัฒนาทักษะทางด้านเทคโนโลยีตลอดเวลา แต่ครูบางท่านมีความคิดเห็นแตกต่างออกไป คือ ไม่เห็นความสำคัญและประโยชน์ของใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู คิดว่าการที่ครูมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูหรือไม่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูไม่มีความแตกต่างกันเพราะอาชีพครูเป็นอาชีพที่ต้องพัฒนาตัวเองอยู่ตลอดเวลาทำให้ และครูบางท่านคิดว่าการที่ครูต้องปฏิบัติงานตามเกณฑ์ที่ใช้ในการต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู เช่น การไปอบรม การประชุม เป็นต้น ทำให้ครูไม่ได้ปฏิบัติการสอนอย่างเต็มที่และทำให้ส่งผลกระทบต่อเด็กคือทำให้เด็กอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้

“ทางโรงเรียนยังจัดให้ครูเข้ารับการอบรมอยู่เสมอ โดยเฉพาะในช่วงปิดเทอม โรงเรียนมีการเชิญวิทยากรมาอบรมในเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน อย่างเมื่อเทอมที่แล้วพี่ก็อบรมเรื่องการทำแผนแบบ Backward Design พี่ว่าดีนะที่ทางคุรุสภาให้มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู และกิจกรรมที่ใช้ในการต่อก็เป็นกิจกรรมที่ครูอย่างพวกเราปฏิบัติกันอยู่แล้ว”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 1

“...กิจกรรมที่ทางคุรุสภากำหนดมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพครูนะ เพราะครูอย่างเราต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอไม้อย่างนั้นเราก็จะกลายเป็นครูโบราณล้าหลัง ทุกวันนี้เทคโนโลยีก้าวหน้า อย่างเมื่อก่อนไม่เคยจับคอมพิวเตอร์ ก็ต้องเรียนรู้เพื่อใช้ในการทำแผน หาข้อมูลมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีการฝึกพัฒนาทางด้านทักษะและเทคโนโลยีตลอดเวลา...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 2

“...ทางโรงเรียนมีนโยบายเพื่อช่วยพัฒนาครูและนักเรียนอยู่แล้ว การมีเกณฑ์ที่ยุงยากทำให้เป็นการเพิ่มภาระให้ครูมากเกินไปจนความจำเป็น แต่สำหรับกิจกรรมตรงส่วนนี้พี่คิดว่าก็ดี ช่วยพัฒนาวิชาชีพครู ...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 3

“...ในเรื่องนี้พี่คิดว่าภาระงานของครูในปัจจุบันมีมากอยู่แล้วการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะเอกสาร หลักฐานต่างๆเป็นตัวบ่งชี้ ซึ่งบางครั้งสวนกระแสความเป็นจริง ครูที่สมกับชื่อว่าเป็นครูมืออาชีพปฏิบัติงานดีกว่าครูที่มีใบอนุญาตที่มั่วแต่ทำหลักฐานสร้างเอกสารต่างๆ ...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 4

“...การศึกษาใหม่คงไม่มีเวลาสอนเด็กมากเหมือนสมัยก่อน เพราะแม้แต่ทำหลักฐานไว้ แต่สอนจริงๆแทบไม่มีเวลาให้กับการสอนเด็ก ครูเหนื่อยจากงานที่นอกเหนือจากการสอนเลยทำให้เด็กอ่านก็ไม่ออกเขียนก็ไม่ได้...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 5

“...เห็นด้วยเกี่ยวกับนโยบายการขอต่อใบอนุญาตเพราะจะได้เป็นการพัฒนาวิชาชีพของครู มีการพัฒนาการปฏิบัติงานของครู อย่างการทำวิจัยถ้าครูเราทำวิจัยผลดีก็จะเกิดขึ้นกับเด็กของเรา...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 6

“...ใบอนุญาตเป็นเรื่องสำคัญต่อการปฏิบัติงานของครูนะ ครูทำตามกิจกรรมมีการพัฒนาตัวเองเสมอ หาแหล่งเรียนรู้ หารูปแบบวิธีสอนใหม่ๆ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 7

“...ยังไม่เกิดประโยชน์ที่เห็นชัด ยังไม่แสดงให้เห็นความจำเป็น...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 8

“...พี่ว่าใบอนุญาตเหมาะสมดีนะ ทำให้อาชีพครูมีความสำคัญมากขึ้นเมื่อก่อนใครๆคิดว่าครูเป็นได้ง่าย ไม่รู้จะเรียนอะไรก็มาเรียนครู แต่พี่ว่ามีใบอนุญาตก็จะช่วยกรองในขั้นแรก ช่วยพัฒนาให้อาชีพครูมีความสำคัญสูงมากขึ้น และก็ช่วยพัฒนาครูให้ก้าวหน้าด้วย ถ้าเป็นเมื่อก่อนครูบางท่านสอนแค่ไหนก็หยุดแค่นั้น แต่เดี๋ยวนี้มีเกณฑ์ให้ครูต้องพัฒนาพี่ว่าเหมาะสมมาก...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 9

“...สำคัญดี ช่วยพัฒนาวิชาชีพครูอย่างเรา ก็เหมือนกับที่หมอต่อมมีใบประกอบโรคศิลป์ ครูก็ต้องมีการพัฒนา อย่างเทอมที่แล้วพี่ก็ต้องมีการอบรมอย่างน้อย 3 – 4 ครั้ง แต่ละครึ่งก็ได้ทั้งความรู้ ได้ทั้งเครือข่ายครู...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 10

“....มีความสำคัญต่อวิชาชีพครู ในฐานะที่เป็นครูต้องสอบให้ได้ครบตามมาตรฐาน เป็นการยกระดับวิชาชีพครูให้สูงขึ้น ช่วยพัฒนาการสอนของครู...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 11

“...ที่รู้สึกว่ามีอะไรมาบังคับเราเพิ่มขึ้น เมื่อก่อนไม่มี พอมีก็ยุ่งยากขึ้น แต่ก็ทำตามนะ ดีหน่อยที่ครูฝ่ายบุคลากรจัดการให้ ไม่งั้นพี่คงแย่งงาน ทุกวันนี้ก็เยอะจะแย่ง ดีนะที่กิจกรรมเป็นกิจกรรมที่ครูเราต้องทำอยู่แล้ว ไม่งั้นคงเหนื่อยขึ้นแน่ๆ...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 12

“...พี่ว่าก็เป็นการพัฒนาวิชาชีพครูให้สูงขึ้นนะมีประโยชน์ต่อคุณครู อย่างพวกเราและพัฒนานักเรียนให้ดียิ่งขึ้นด้วย...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 13

“...พี่คิดว่าใบอนุญาตครูสำคัญต่อผู้ประกอบการวิชาชีพครูนะ ช่วยให้เราพัฒนาเพิ่มขึ้น แต่ถึงอย่างไร ครูอย่างเราก็ต้องพัฒนาตัวเองตลอดเวลาอยู่แล้ว อย่างพี่ปีหนึ่งก็ต้องไปอบรมตลอดอยู่แล้ว ต้องเตรียมแผน มีการทำวิจัย ถ้าครูเราหยุดนิ่งเราก็เป็นครูล่าหลังสิ...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 14

“...พี่ว่ามีหรือไม่มีไม่เห็นจะแตกต่างกันเลย อย่างไรก็ตามเสียครูก็ต้องทำการสอนอยู่แล้ว และพัฒนาตนเองตลอดเวลาอยู่แล้ว...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 15

ประเด็นที่ 4 ผลกระทบของใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูด้านคุณภาพชีวิตของครู

ผลกระทบของใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู จากการสัมภาษณ์ครูส่วนใหญ่พบว่า นโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูไม่ส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของครูเท่าใดนัก อาจจะมีบ้างในช่วงที่ต้องเตรียมเอกสารที่จะใช้ในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ซึ่งครูไม่มีปัญหาในเรื่องการเดินทางไปต่อใบอนุญาตเพียงแต่ส่งข้อมูลให้ฝ่ายบุคลากรของโรงเรียนเป็นผู้ทำเรื่องในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู และครูบุคลากรในโรงเรียนก็ช่วยตรวจสอบตลอดว่าปีนี้ครูท่านใดที่ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพจะหมดอายุบ้าง และรีบดำเนินการจัดการให้ครูทันที แต่ก็มีครูบางท่านที่รู้สึกว่าการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูมีผลกับครูในเรื่องที่ทำให้ครูรู้สึกเบียดเบียนต่อเกณฑ์การประเมิน

“...ถ้าถามถึงผลกระทบนะ พี่ว่าไม่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของพี่เท่าไร เพราะกว่าจะต่อก็ตั่ง 5 ปี อาจจะมีวุ่นวายนิดนึงในช่วงที่เตรียมเอกสาร แต่เรื่องอื่นๆไม่ลำบาก เพราะทางครูสุภาเขาก็เอื้อในเรื่องการขอต่ออยู่แล้ว เราไม่ต้องไปเอง เพียงแต่ให้เอกสารกับทางบุคลากร ครูฝ่ายบุคลากรเขาก็จะเป็นฝ่ายจัดการให้ ...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 1

“...ถ้าเป็นผลกระทบในด้านชีวิตประจำวันมันไม่ส่งผลกระทบต่อพี่ไรหรือนะ ยังดำเนินชีวิตได้ตามปกติ ส่วนถ้าเรื่องอื่นๆ ก็ไม่มีปัญหาอะไร อย่างเกณฑ์ที่เขามิให้ก็ทำตามนั้น และเกณฑ์เหล่านั้นก็เป็นการปฏิบัติงานของครูอยู่แล้ว...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 2

“...ผลกระทบพี่ว่าไม่มีนะ แต่ถ้าจะมีก็ตอนที่เราต้องต่อเนี้ยแหละ วุ่นวายในเรื่องเกี่ยวกับการเตรียมเอกสาร...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 3

“...ไม่มีผลกระทบต่ออาชีพครูนะ เพราะอาชีพของเราเป็นอาชีพที่ต้องพัฒนาตัวเองอยู่ตลอดเวลาอยู่แล้ว ...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 4

“...ไม่มีนะ ก็ไม่ได้ทำให้ชีวิตครูวุ่นวายขึ้นเพราะครูเราก็ต้องมีอะไรที่มาพัฒนาตลอดเวลา เราตัดสินใจมาเป็นครูแสดงว่าเราต้องพัฒนาตัวเองตลอดเวลาอยู่แล้ว โลกก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ครูก็ต้องพัฒนาเดี๋ยวมตามเด็กไม่ทัน...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 5

“...ไม่มีผลกระทบต่ออาชีพครูนะ แต่อาจมีบ้างตรงที่เมื่อก่อนไม่มี แต่ตอนนี้มีครูก็ต้องทำตาม ...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 6

“...ไม่มีนะ ...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 7

“...รู้สึกเบื่อนะ เบื่อที่ต้องเตรียมเอกสารหลักฐาน พี่คิดว่าชีวิตครูในแต่ละวันหมดไปกับการเตรียมหลักฐานเพื่อรอรับการประเมิน...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 8

“...ไม่มีผลกระทบอะไร...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 9

“...สำหรับพี่ พี่ว่าไม่มีนะ...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 10

“...พี่คิดว่าไม่มีนะ อาจมีก็ช่วงที่ใบอนุญาตหมดอายุเท่านั้นแหละ...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 11

“...ไม่มีผลกระทบอะไรทั้งสิ้น...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 12

“...ไม่มี...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 13

“...ก็ไม่มีผลนะ อาจจะมีบ้างตรงช่วงที่จะต่อ ซึ่งต่อแต่ละครั้งใช้เวลานานมาก
....”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 14

“...ก็ช่วยพัฒนาอาชีพครูให้เป็นวิชาชีพที่สูงขึ้น ไม่ใช่ใครเรียนจบอะไรมา
จะมาเป็นครูก็ได้ ไม่อย่างนั้นเราก็ได้ครูที่ไม่มีจิตวิญญาณความเป็นครู กว่า
พวกเขาจะมาเป็นครูได้ เราต้องผ่านการเรียนทั้งการสอน ทั้งจิตวิทยา
การเป็นครูเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ คนบางกลุ่มเน้นศาสตร์ ไม่มีศิลป์แล้วการ
ถ่ายทอดก็อาจทำได้ไม่ดี...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 15

ประเด็นที่ 5 ผลกระทบของใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูที่เกิดขึ้นกับนักเรียน

ผลกระทบของใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูที่เกิดขึ้นกับนักเรียน จากการสัมภาษณ์ครู
ส่วนใหญ่พบว่า นโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูส่งผลกระทบต่อนักเรียนคือ
กิจกรรมที่ใช้ในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาครูให้เกิดการ
เรียนรู้และนำความรู้ที่ได้จากส่วนนี้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งส่งผลให้นักเรียนส่วนใหญ่
เกิดการเรียนรู้ พัฒนาการเรียนรู้ แต่จากการสัมภาษณ์ยังพบอีกว่า การที่มีกิจกรรมที่ช่วยพัฒนา
ครู เช่น การอบรม การประชุม การฟังบรรยายบางครั้งก็ส่งผลกระทบต่อเด็กในเรื่องครูขาดการ
ดูแลเด็กในชั้นเรียนอย่างเต็มที่ทั้งนี้เนื่องมาจากครูต้องไปอบรมจึงทิ้งเด็ก ต้องฝากคาบไว้ การ
จัดการเรียนการสอนจึงทำได้ไม่เต็มที่

“...ถ้าถามเกี่ยวกับผลที่เกิดกับนักเรียนพีคิดว่าเกณฑ์ที่ทางครูสภาให้ทำก็เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของครูอยู่แล้ว ครูต้องมีการพัฒนาอยู่เสมอเมื่อครูพัฒนาแล้วผลกระทบก็ตกอยู่ที่เด็กเต็มๆ ส่วนตัวของพี พีคิดว่านโยบายที่ทางรัฐคิดมาส่งผลต่อเด็กโดยตรง เมื่อครูพัฒนาเด็กก็ย่อมต้องพัฒนาตามไปด้วย ...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 1

“...กิจกรรมที่เขาคิดนั้นช่วยพัฒนาเด็กโดยตรงเลยนะ เพราะเมื่อครูพัฒนาแล้วผลนั้นมันตกอยู่ที่ตัวเด็กเลย อย่างเวลาไปอบรม มีเทคนิควิธีสอนใหม่ๆ มาใช้กับเด็ก เด็กส่วนใหญ่ก็ชอบที่ครูมีวิธีสอนสนุกๆ และเด็กก็เกิดการเรียนรู้...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 2

“...พีคิดว่ากิจกรรมที่ทางครูสภาให้เราทำนี้มีผลกระทบกับการพัฒนางานของครู และก็ส่งผลกับเด็กนักเรียนด้วย อย่างเวลาที่ไปอบรมหรือฟังบรรยายที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ทางโรงเรียนก็ให้ครูที่ไปอบรมมาขยายผลต่อให้กับครูคนอื่นๆ เราก็นำความรู้จากการอบรมมาพัฒนาการสอนของเรา เพื่อเด็กของเราจะได้มีความรู้เยอะขึ้นและไปศึกษาต่อ หรือ สอบแข่งขันได้ แต่บางครั้งพีคิดว่าการที่เราให้ครูไปอบรมเยอะเกินไปมันก็มีส่วนในการทำร้ายเด็กนะ เพราะสอนไม่ทัน...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 3

“...ถ้าครูเราพัฒนาเด็กนักเรียนก็ต้องพัฒนาตามไปด้วย อย่างเวลาพีไปอบรม นอกจากความรู้ที่ได้จากวิทยากรเรายังได้เครือข่ายของครูกลับมาด้วยนะ รู้จักครูโรงเรียนอื่นๆ ที่สอนในวิชาเดียวกันบ้าง คนละวิชาบ้าง ได้เครือข่าย มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีสอนต่างๆ กลายเป็นว่ากลับจากอบรม ได้สองด้วง ทั้งเครือข่ายและความรู้ ยิ่งเดี๋ยวนี้มี อินเทอร์เน็ตยิ่งสะดวก ติดต่อกันง่ายมากขึ้น พีก็นำความรู้จากการอบรมจากเครือข่ายนี้แหละมาพัฒนาการสอนของตัวเอง เด็กๆ เขาก็สนุกนะพอมีกิจกรรมมาให้ มีของรางวัลบ้าง ...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 4

“...กิจกรรมของครูสภาเขามีเพื่อพัฒนาครูอย่างพวกเรา เมื่อครูเราพัฒนาแล้วผลก็เกิดกับเด็ก กิจกรรมที่เขาให้ทำส่วนใหญ่ก็นำมาพัฒนานักเรียนอยู่แล้ว อย่างการทำวิจัยนี้ก็เพื่อพัฒนาเด็ก แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น แต่บางทีครูที่ทำงานมานานอย่างพวกพีก็ไม่เข้าใจเท่าไร ก็ต้องค่อยๆ เรียนรู้กันไป...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 5

“...พีคิดว่าก็มีผลนะเพราะนโยบายนี้ช่วยพัฒนาทั้งคนเป็นครูและนักเรียน ครูพัฒนา นักเรียนพัฒนา แต่พีว่าบางครั้งการที่อบรมบ่อยๆมันก็ไม่ดีสำหรับเด็กนักเรียนเท่าไรนะ อย่างเพื่อนพีทั้งโรงเรียนมีครูไม่ครบระดับ แต่ครูก็ยังต้องไปอบรม บางครั้งก็ต้องปล่อยเด็กเอาไว้ เด็กขาดการดูแล...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 6

“...เกณฑ์เขากำหนดไว้เพื่อพัฒนาครู และเมื่อครูอย่างเราพัฒนาแล้ว เด็กนักเรียนผู้ซึ่งเป็นเหมือนผลผลิตของการศึกษาก็ต้องพัฒนาตามไปด้วย ...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 7

“...ผลที่เกิดกับนักเรียนหรือ ถ้าดูจากกิจกรรมต่างๆให้ครูปฏิบัติเพื่อขอต่อใบอนุญาต กิจกรรมเหล่านี้ช่วยพัฒนาครูอยู่แล้ว และกิจกรรมเหล่านี้ก็มีประโยชน์กับนักเรียนด้วย นักเรียนเกิดการเรียนรู้เพราะครูมีเทคนิค มีกิจกรรมที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เด็กๆก็ชอบและเกิดการเรียนรู้...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 8

“...ถ้าถามพีถึงผลกระทบที่เกิดกับนักเรียนพีว่าก็มีนะ เพราะกิจกรรมที่คุรุสภาเขากำหนดเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูของพวกเราเพื่อที่ครูจะได้นำไปใช้ในการพัฒนาเด็กต่อไป...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 9

“...มันก็ต้องมีอยู่แล้วเพราะกิจกรรมที่ทางคุรุสภากำหนด ไม่ว่าจะเป็น ครูต้องไปอบรม เข้าร่วมฟังบรรยาย การประชุม ศึกษาดูงาน ทำวิจัยล้วนแต่มีผลกระทบกับนักเรียนทั้งสิ้น เพราะสิ่งเหล่านี้ครูปฏิบัติเพื่อที่จะนำไปพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อที่จะพัฒนานักเรียนทั้งสิ้น ...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 10

“...ก็ช่วยพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้น เด็กนักเรียนก็มีความรู้เพิ่มมากขึ้น...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 11

“...พีคิดว่านักเรียนเป็นคนได้รับผลกระทบเรื่องนี้นะ เพราะการพัฒนาครูก็เท่ากับเราได้พัฒนานักเรียน เพราะครูก็ต้องนำความรู้ ประสบการณ์ที่ได้จากการทำตามกิจกรรมที่คุรุสภากำหนดไปปฏิบัติ เพราะฉะนั้นผลกระทบนี้ก็ตกไปอยู่ที่นักเรียนเต็มๆ คือนักเรียนเกิดการพัฒนา เกิดการเรียนรู้...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 12

“...ที่คิดว่านักเรียนน่าจะเกิดการพัฒนานะ เพราะเกณฑ์นี้เขามีเพื่อพัฒนาครู
ครูพัฒนา นักเรียนก็ต้องพัฒนาตามไปด้วย...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 13

“...ครูกับนักเรียนเป็นของคู่กันอยู่แล้ว เมื่อครูมีการพัฒนาตนเอง ผลนั้นก็
ย่อมตกไปอยู่ที่นักเรียนโดยตรง...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 14

“...ที่ว่ากิจกรรมนี้ก็ช่วยพัฒนาวิชาชีพครูดี แต่บางที่ถ้ามีการอบรม การ
ประชุม สัมมนาบ่อยๆก็ไม่ดีเท่าไรนะ เพราะครูไม่สามารถทำการสอนได้
เต็มที่จนบางครั้งเราก็ต้องละเลยเด็กไปบ้าง ดูแลเด็กได้ไม่เต็มที่ อย่างที่
โรงเรียนบางที่มีเรื่องอบรมมาเป็นวันธรรมดาก็ต้องส่งครูไปแทนที่จะได้สอน
กลับต้องฝากคาบไม่ได้ทำหน้าที่สอนอย่างเต็มที่ หรือบางครั้งมีอบรม เสาร์-
อาทิตย์ ครูก็ไม่ค่อยมีใครอยากไปเพราะเห็นว่าเป็นวันหยุดอยากพักผ่อน ติ
ตุระกันเป็นแถว...”

ครูกรณีศึกษาคนที่ 15

ตอนที่ 2 ผลการสังเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

ในตอนนี้นำผู้วิจัยนำผลวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ และผลวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพมา
สังเคราะห์ ในประเด็นดังนี้ (1) ด้านการปฏิบัติงานของครู (2) ด้านการจัดการเรียนการสอน และ
(3) คุณภาพชีวิตของครูได้ผลการสังเคราะห์ ดังนี้

1 ด้านการปฏิบัติงานของครู

ผลกระทบของนโยบายที่มีต่อครูด้านการปฏิบัติงานของครู เมื่อพิจารณาในภาพรวม
พบว่า นโยบายการต่อไปประกอบวิชาชีพครูส่งผลกระทบต่อการทำงานของครูอยู่ในระดับมาก (3.80)
เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ครูมีความเห็นว่านโยบายการต่อไปประกอบวิชาชีพครูทำให้ครูมี
ความก้าวหน้าด้านวิชาชีพมากที่สุด (4.20) รองลงมาคือทำให้ครูได้พัฒนาการเรียนการสอนของ
ตน (4.04) ทำให้ครูภาคภูมิใจในวิชาชีพ (3.91) ทำให้ครูได้ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการ
พัฒนาวิชาชีพอยู่เสมอ และส่งผลกระทบต่อครูน้อยที่สุดในการทำให้ครูร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่าง
สร้างสรรค์ (3.53) โดยสามารถสรุปประเด็นดังนี้

1. ด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพครูส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการมีใบอนุญาตประกอบ
วิชาชีพครูทำให้ครูมีความก้าวหน้า และเป็นการพัฒนาวิชาชีพครู
2. ด้านการยอมรับในนโยบายการขอต่อไปใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูส่วนใหญ่
ยอมรับในการปฏิบัติตามกิจกรรมที่ใช้ในการขอต่อไปใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

3. ความเหมาะสมของกิจกรรมที่ใช้ในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู
4. ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

ตาราง 4.18 ผลการสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบด้านการปฏิบัติงานของคุณ

ประเด็น		ผลการสังเคราะห์
ข้อมูลเชิงปริมาณ	ข้อมูลเชิงคุณภาพ	
ด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพ		
ด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพอยู่ในระดับมาก	<ul style="list-style-type: none"> ● ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูส่งผลให้ครูมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ ● คนที่จะมาเป็นครูนั้นต้องได้รับใบอนุญาต ไม่ใช่ใครอยากจะเป็นครูก็มาเป็นครูได้ ● เป็นการส่งเสริมพัฒนาวิชาชีพครูยิ่งขึ้นไป ● ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพครูให้วิชาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง 	ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเป็นเรื่องที่สำคัญที่ช่วยทำให้วิชาชีพครูมีความก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น
ด้านการยอมรับในนโยบาย		
<ul style="list-style-type: none"> ● ครูส่วนใหญ่ยอมรับในกา ร ปฏิ บั ตี ต าม กิจรรมที่ใ้ใช้ในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ● กิจกรรมที่ครูส่วนใหญ่ยอมรับและเห็นด้วยมากที่สุด ● ผ่านการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ ● การเข้าฟังบรรยาย อภิปราย ประชุม ปฏิบัติการ ระดม สัมมนา หรืออื่นๆ โดยมีการลงทะเบียนและมี 	<ul style="list-style-type: none"> ● ครูส่วนใหญ่ยอมรับในนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ● ปฏิบัติตามกิจกรรมที่ทางคุรุสภา กำหนดไว้ ● เห็นความสำคัญของใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ● แต่มีครูบางกลุ่มที่ปฏิบัติตามกิจกรรมที่คุรุสภากำหนด แต่เขาไม่เห็นด้วยกับกิจกรรมเหล่านี้ว่าจะสามารถพัฒนาวิชาชีพครูได้อย่างแท้จริง ● ครูที่ไม่เห็นด้วยว่ากิจกรรมที่คุรุสภา กำหนดจะสามารถพัฒนาวิชาชีพครูได้อย่างแท้จริงโดยมากจะเป็นครูที่มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป ● ครูที่อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 30 – 35 	<ul style="list-style-type: none"> ● ครูส่วนใหญ่ยอมรับในนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ● มีการปฏิบัติตามที่คุรุสภากำหนด ● แต่มีครูบางกลุ่มที่ปฏิบัติตามแต่ยังไม่ยอมรับในนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ยังมีความคิดเห็นว่านโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูไม่ได้ช่วยพัฒนาวิชาชีพครูอย่างแท้จริง ● ครูจะมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพหรือไม่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูก็ไม่แตกต่างกันเพราะครูต้องพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ

ประเด็น		ผลการสังเคราะห์
ข้อมูลเชิงปริมาณ	ข้อมูลเชิงคุณภาพ	
<p>หลักฐานแสดงการเข้าร่วมกิจกรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> ศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพ 	<p>ปีส่วนใหญ่จะยอมรับนโยบายและเห็นว่านโยบายมีความสำคัญและมีส่วนช่วยในการพัฒนาวิชาชีพครู</p>	
ความเหมาะสมของเกณฑ์และกิจกรรมที่ใช้ในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู		
<ul style="list-style-type: none"> ครูส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเกณฑ์ที่ทางคุรุสภากำหนดมีความเหมาะสม ครูส่วนใหญ่เห็นด้วยมากที่สุด คือ คุรุสภาประชาสัมพันธ์ให้ครูเข้าใจเกณฑ์การต่อใบอนุญาตอย่างทั่วถึง การกำหนดให้การประพฤติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพเป็นเกณฑ์การต่อใบอนุญาต 	<ul style="list-style-type: none"> จากการสัมภาษณ์พบว่าครูบางกลุ่มคิดว่าเกณฑ์และกิจกรรมที่ใช้ในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูไม่ควรจะมีเพราะบางที่อาจมีการสร้างหลักฐาน หรือ เอกสารขึ้นมาได้ และเกณฑ์เน้นเอกสารมากเกินไปเป็นเกณฑ์ที่กว้างไม่รัดกุม ครูบางคนเสนอแนะว่าควรมีการประเมินจากการปฏิบัติจริง ประเมินตามสภาพจริง ควรมีการตรวจสอบอย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีสถาบันอุดมศึกษาในสวนภูมิภาคมีการฝึกอบรมเป็นชุดๆหรือมาตรฐานต่างๆ ครูบางคนประสบปัญหาในเรื่องของการขอต่อใบอนุญาตคือเมื่อมีปัญหาจะล่าช้า ระยะเวลาที่ใช้ในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูต้องใช้เวลานาน 	<ul style="list-style-type: none"> ครูส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเกณฑ์และกิจกรรมที่ใช้ในนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูมีความเหมาะสม คุรุสภามีการประชาสัมพันธ์ได้อย่างทั่วถึง แต่เมื่อไปสัมภาษณ์เพิ่มเติมกลับพบว่าครูบางท่านไม่พอใจในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูอันเนื่องมาจากความล่าช้าในการขอต่อใบอนุญาต ความล่าช้าในการติดต่อกลับจากคุรุสภาในกรณีที่มีปัญหาเกิดขึ้นต่อครูบางคนในการยื่นเอกสารขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ครูบางส่วนคิดว่าเกณฑ์ที่ใช้เน้นเอกสารมากเกินไปควรมีเกณฑ์อื่น เช่น การประเมินตามสภาพจริง การฝึกอบรมเป็นชุดๆ น่าจะมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูอยู่ตามจังหวัดต่างๆเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ครู
ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู		
<ul style="list-style-type: none"> ครูส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าค่าใช้จ่ายในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูมี 	<ul style="list-style-type: none"> จากการสัมภาษณ์พบว่าครูบางส่วนมีความคิดเห็นว่าประเด็นของค่าใช้จ่ายที่ครูต้องเสียในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูมี 	<ul style="list-style-type: none"> ประเด็นเรื่องค่าใช้จ่ายในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูนั้นครูส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเหมาะสมดี แต่จากการสัมภาษณ์เพิ่มเติมพบว่า

ประเด็น		ผลการสังเคราะห์
ข้อมูลเชิงปริมาณ	ข้อมูลเชิงคุณภาพ	
<p>ความเหมาะสมดี</p> <ul style="list-style-type: none"> ข้อมูลจากแบบสอบถามพบว่า จากครูจำนวน 560 คน มีความคิดเห็นว่าคุณค่าใช้จ่ายมีความเหมาะสมโดยครูเห็นด้วยจำนวน 390 คน 	<p>ความเหมาะสมคืออยู่แล้ว แต่ก็มีบางส่วนที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันคือ ครูไม่น่าจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในส่วนนี้เพิ่มเติม เป็นการเพิ่มภาระให้กับครู</p> <ul style="list-style-type: none"> ครูที่ไม่ค่อยเห็นด้วยในประเด็นของคุณค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูส่วนใหญ่จะเป็นครูที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านโยบายนี้เป็นนโยบายใหม่ แต่ก่อนครูกลุ่มนี้ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายตรงส่วนนี้พอนโยบายนี้มาจึงทำให้ครูกลุ่มนี้รู้สึกเป็นการสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย 	<p>ยังมีครูบางส่วนไม่เห็นด้วยต่อการเสียค่าใช้จ่ายในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ครูกลุ่มนี้รู้สึกว่าการเพิ่มภาระให้กับครู</p>

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่มีต่อผลกระทบของนโยบายการต่อใบประกอบวิชาชีพที่มีต่อครู ด้านการจัดการเรียนการสอนของครู เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า นโยบายการต่อใบประกอบวิชาชีพครูส่งผลกระทบต่อครูด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า นโยบายการต่อใบประกอบวิชาชีพครูทำให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด รองลงมา คือ ครูเข้าร่วมอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ ทำให้ครูพัฒนาสื่ออยู่เสมอ ครูต้องทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพของเด็กไทย และส่งผลกระทบต่อครูน้อยที่สุดในเรื่องการทำให้ครูพัฒนาตนเองในการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ

ตาราง 4.19 ผลการสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบด้านการจัดการเรียนการสอน

ประเด็น		ผลการสังเคราะห์
ข้อมูลเชิงปริมาณ	ข้อมูลเชิงคุณภาพ	
ด้านการจัดการเรียนการสอนของครู		
<ul style="list-style-type: none"> ครูส่วนใหญ่มีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนจากการ 	<ul style="list-style-type: none"> ครูมีการพัฒนาการเรียนการสอนของตัวเองอยู่เสมอโดยการปฏิบัติตามกิจกรรมที่ครูสภากำหนด ไม่ว่าจะ 	<ul style="list-style-type: none"> ครูส่วนใหญ่มีการเข้ารับการอบรมร่วมฟังบรรยาย สัมมนา ประชุมศึกษาดูงานปฏิบัติตามกิจกรรมที่ครู

ประเด็น		ผลการสังเคราะห์
ข้อมูลเชิงปริมาณ	ข้อมูลเชิงคุณภาพ	
<p>ปฏิบัติตามกิจกรรมที่ครูสุภาพกำหนด</p> <ul style="list-style-type: none"> • ครูส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่านโยบายส่งผลให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ • ครูเข้าร่วมอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ มีการพัฒนาสื่อตลอดเวลา • ทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพของเด็กไทย 	<p>จะเป็นเรื่องของการอบรม การประชุม การสัมมนา และนำความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติตามกิจกรรมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ให้มีความก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น</p> <ul style="list-style-type: none"> • มีการสร้างเครือข่ายครูจากการไปอบรม พบปะกับครูโรงเรียนต่างๆ เพื่อมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนของตัวเองอยู่เสมอ • ครูที่มีอายุมากกว่า 50 ปี มีความคิดเห็นว่าการไปอบรมนั้นมีส่วนในการช่วยพัฒนาวิชาชีพครูทำให้ครูสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน • ครูบางคนมีความคิดเห็นว่าการทำวิจัยถ้าครูเราทำวิจัยผลดีก็จะเกิดขึ้นกับเด็กและการศึกษา • ยังมีครูบางส่วนที่มีความคิดเห็นแตกต่างออกไป คือ มีความคิดเห็นว่ากิจกรรมส่วนนี้เป็นการเพิ่มภาระให้ครูเกินไปทำให้ครูไม่มีเวลาในการสอนเด็กอย่างเต็มที่ส่งผลให้เด็กบางส่วนไม่อ่านหนังสือไม่ออก 	<p>สุภาพกำหนด และนำความรู้ที่ได้มาช่วยในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีความก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น</p> <ul style="list-style-type: none"> • มีการพัฒนาวิชาชีพครู สร้างเครือข่ายครู แลกเปลี่ยนเรียนรู้ • แต่ครูบางส่วนก็มีความคิดเห็นแตกต่างออกไปคือมีความคิดเห็นว่าการที่มีกิจกรรม เกณฑ์มาให้ครูปฏิบัติ เช่น การไปอบรม การเข้าร่วมประชุม สัมมนาทำให้ครูต้องทิ้งห้องเรียนในบางครั้งและส่งผลให้นักเรียนมีปัญหาในการเรียนรู้ เช่น นักเรียนอ่านหนังสือไม่ออก เป็นต้น

3 ด้านคุณภาพชีวิต

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่มีต่อผลกระทบของนโยบายที่มีต่อครู ด้านคุณภาพชีวิตของครู เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า นโยบายการต่อใบอนุญาตวิชาชีพครูส่งผลต่อคุณภาพชีวิตครูอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า นโยบายการต่อใบอนุญาตวิชาชีพครูทำให้ครูเบื่อหน่ายต่อเกณฑ์การประเมิน ร่องลงมา คือ ครูมีความเครียด ความอ่อนเพลีย เมื่อยล้าหลังจากเลิกงาน การมีเวลาอยู่กับครอบครัว ความแข็งแรงด้านสุขภาพ ทำให้ครูมีภาระงานเพิ่มขึ้น และส่งผลต่อครูน้อยที่สุดในเรื่องการนอนหลับและพักผ่อนเพียงพอ

ตาราง 4.20 ผลการสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบด้านคุณภาพชีวิตของครู

ประเด็น		ผลการสังเคราะห์
ข้อมูลเชิงปริมาณ	ข้อมูลเชิงคุณภาพ	
ด้านคุณภาพชีวิตของครู		
<ul style="list-style-type: none"> นโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของครู โดยเฉพาะในเรื่องเบี้ยหน่วยต่อเกณฑ์การประเมินที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของครูสูงที่สุด ความเครียดและความอ่อนเพลียจากการทำงาน 	<ul style="list-style-type: none"> ครูส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูไม่ค่อยส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของครู แต่ส่งผลกระทบคือทำให้ครูรู้สึกเบียดเบียนต่อการประเมิน รู้สึกเบียดเบียนต่อการเตรียมเอกสารหลักฐานที่ต้องใช้ในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู 	<ul style="list-style-type: none"> นโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูส่งผลกระทบต่อครูในเรื่องเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน คือครูส่วนใหญ่เบียดเบียนที่จะต้องมีการประเมินต่างๆ เกณฑ์ประเมินบางเรื่องซ้ำซ้อนกัน

ตอนที่ 4 ผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพที่มีต่อนักเรียน

4.1 ภูมิหลังของนักเรียนที่ให้ข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่ให้ข้อมูล มีทั้งหมด 417 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 287 คน คิดเป็นร้อยละ 68.8 จำแนกตามอายุพบว่า มีอายุต่ำกว่า 12 ปี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 16.30 อายุระหว่าง 12-15 ปี จำนวน 180 คน รองลงมาคือ 16-18 ปี จำนวน 160 คน ร้อยละ 43.20 และ 38.40 ตามลำดับ และมีระดับผลการเรียนอยู่ในช่วง 2.00 – 3.00 จำนวน 245 คน และ 3.00-3.49 จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 58.80 และ 40.50 ตามลำดับ รายละเอียดดังตาราง 4.21

ตาราง 4.21 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียน

ภูมิหลังของนักเรียน	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	130	31.20
หญิง	287	68.80
รวม	417	100.00
อายุ		
ต่ำกว่า 12 ปี	68	16.30
12-15 ปี	180	43.20
16-18 ปี	160	38.40
18 ปีขึ้นไป	9	2.20
รวม	417	100.00
ระดับชั้น		
ป.4 – ป.6	70	16.79
ม. 1 – ม. 3	200	47.96
ม. 4 – ม.6	140	33.57
รวม	417	100.00
ผลการเรียน		
ต่ำกว่า 2.00	3	0.70
2.00-3.00	245	58.80
3.01 – 4.00	169	40.50
รวม	417	100.00

4.2 ความคิดเห็นของนักเรียนต่อครู

การวิจัยนี้ได้สำรวจความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของครู ซึ่งถือว่าเป็นผลกระทบจากนโยบายฯ ทั้งนี้พฤติกรรมของครูที่นำมาใช้ในการสำรวจความคิดเห็นของนักเรียน ได้จัดทำโดยวิเคราะห์กิจกรรมของครูตามที่คุรุสภากำหนด หากครูได้แสดงพฤติกรรมทางตามนโยบายที่คุรุสภากำหนดเพื่อผลต่อการขอใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ก็ย่อมจะส่งผลกระทบต่อเด็กนักเรียน ทำให้นักเรียนได้รับการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางที่คุรุสภากำหนด

ตารางที่ 4.22 เป็นผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนตามข้อรายการทั้งหมด 17 ข้อ ผลการวิจัยในนี้ได้มีการจัดหมวดหมู่ของพฤติกรรมของครูโดยจำแนกออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับนักเรียนแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ การรับรู้ด้านการเป็นครูที่ดี การรับรู้ด้านการจัดการเรียนการสอนที่ดี และการรับรู้ด้านการใช้วิธีสอนใหม่ ๆ รายละเอียดของแต่ละด้านมีดังนี้

ด้านที่ 1 การเป็นครูที่ดี ประกอบด้วยข้อรายการ 3 ข้อ ได้แก่ การจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน การเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน การมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนเต็มศักยภาพ

ด้านที่ 2 การจัดการเรียนสอนที่มีดี ประกอบด้วยข้อรายการ 10 ข้อ ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดกิจกรรมการสอนที่น่าสนใจ การนำสื่อการสอนที่น่าสนใจ

มาใช้สอนอยู่เสมอ การกระตุ้นนักเรียนโดยการออกแบบกิจกรรมการสอนที่น่าสนใจ การสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ การช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาเป็นรายบุคคล การนำนวัตกรรมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน การใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน การใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน การใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายในการสอน

ด้านที่ 3 การใช้วิธีการสอนใหม่ ๆ ประกอบด้วยข้อรายการ 4 ข้อ ได้แก่ ครูพัฒนาการสอนของตนอยู่เสมอ การแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนานักเรียน การทำวิจัยเพื่อส่งเสริมและพัฒนานักเรียน การนำผลงานของครูมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

ผลการวิจัยเป็นรายข้อพบว่านักเรียนให้ข้อมูลว่าครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มากที่สุด (3.99) รองลงมาคือครูใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายในการสอน (3.97) ครูนำสื่อการสอนที่น่าสนใจมาใช้สอนอยู่เสมอ (3.92) ครูมีการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาเป็นรายบุคคล (3.92) และครูเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน (3.89) เป็นที่น่าสังเกตว่าระดับการแสดงผลพฤติกรรมของครูไม่ได้อยู่ในระดับที่สูงมากนัก (ไม่ถึง 4.51)

ผลการวิจัยเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่ 1 การเป็นครูที่ดีอยู่ในระดับ มาก (3.74) ด้านการจัดการเรียนการสอนที่ดี อยู่ในระดับมาก (3.80) และด้านการใช้วิธีสอนใหม่ ๆ อยู่ในระดับ มาก (3.76)

ตารางที่ 4.22 ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนของครู

ข้อ	รายละเอียด	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม	Mean	SD.
1. การเป็นครูที่ดี									
5	มีการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน	13 (3.12)	29 (6.95)	105 (25.18)	200 (47.96)	70 (16.79)	417 (100.00)	3.68	0.94
6	ครูเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน	1 (0.24)	27 (6.47)	89 (21.34)	199 (47.72)	101 (24.22)	417 (100.00)	3.89	0.85
9	ครูมีความมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ	0 (0.00)	32 (7.67)	147 (35.25)	176 (42.21)	62 (14.87)	417 (100.00)	3.64	0.83
2. การจัดการเรียนการสอนที่ดี									
2	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	2 (0.48)	27 (6.47)	123 (29.50)	180 (43.17)	85 (20.38)	417 (100.00)	3.99	0.84
3	ครูมีกิจกรรมการสอนที่น่าสนใจ	2 (0.48)	27 (6.47)	123 (29.50)	180 (43.17)	85 (20.38)	417 (100.00)	3.76	0.86
7	ครูนำสื่อการสอนที่น่าสนใจมาใช้สอนอยู่เสมอ	0 (0.00)	26 (6.24)	102 (24.46)	169 (40.53)	120 (28.78)	417 (100.00)	3.92	0.88
10	ครูกระตุ้นนักเรียนโดยออกแบบกิจกรรมการสอนที่น่าสนใจ	0 (0.00)	20 (4.80)	147 (35.25)	178 (42.69)	72 (17.27)	417 (100.00)	3.72	0.80
11	ครูสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์	6 (1.44)	45 (10.79)	108 (25.90)	177 (42.45)	81 (19.42)	417 (100.00)	3.68	0.95

ข้อ	รายละเอียด	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม	Mean	SD.
12	ครูมีการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาเป็นรายบุคคล	3 (0.72)	15 (3.60)	114 (27.34)	167 (40.05)	118 (28.30)	417 (100.00)	3.92	0.87
13	ครูนำนวัตกรรมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	5 (1.20)	39 (9.35)	143 (34.29)	177 (42.45)	53 (12.71)	417 (100.00)	3.56	0.87
14	ครูมีการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน	0 (0.00)	26 (6.24)	116 (27.82)	174 (41.73)	101 (24.22)	417 (100.00)	3.84	0.86
16	ครูมีการใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกห้องเรียน	9 (2.16)	30 (7.19)	121 (29.02)	181 (43.41)	76 (18.23)	417 (100.00)	3.68	0.93
17	ครูใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายในการสอน	0 (0.00)	20 (4.80)	108 (25.90)	154 (36.93)	135 (32.37)	417 (100.00)	3.97	0.88
3. การใช้วิธีสอนใหม่ ๆ									
1	ครูพัฒนาการสอนของตนอยู่เสมอ	1 (0.24)	43 (10.31)	122 (29.26)	135 (32.37)	116 (27.82)	417 (100.00)	3.77	0.98
4	แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนานักเรียน	7 (1.68)	22 (5.28)	128 (30.70)	175 (41.97)	85 (20.38)	417 (100.00)	3.74	0.90
8	ครูมีการทำวิจัยเพื่อส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	1 (0.24)	31 (7.43)	119 (28.54)	194 (46.52)	72 (17.27)	417 (100.00)	3.73	0.84
15	มีการนำผลงานของครูมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	6 (1.44)	15 (3.60)	121 (29.02)	187 (44.84)	88 (21.10)	417 (100.00)	3.81	0.86

4.3 ผลกระทบของนโยบายต่อนักเรียน

เนื่องจากนโยบายการขอต่อใบอนุญาตจะส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของครู และพฤติกรรมของครูย่อมส่งผลกระทบต่อนักเรียน ผลการวิจัยในตอนท้ายที่ 4.2 ได้นำมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของครูที่มีต่อนักเรียน โดยมีแนวคิดพื้นฐานว่าหากครูได้แสดงพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามนโยบายที่คุรุสภากำหนด ก็ย่อมจะส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนตามการรับรู้ของนักเรียน

เพื่อตอบคำถามวิจัยนี้ผู้วิจัยได้มีการรวมข้อมูล (aggregating data) ระหว่างครูและนักเรียนจำนวน 50 โรงเรียน กำหนดหมวดหมู่ของการปฏิบัติตนของครูออกเป็น 3 ด้าน โดยจำแนกการปฏิบัติตนของครูตามกิจกรรมที่คุรุสภากำหนดทั้งหมด 12 กิจกรรม เป็น (1) พฤติกรรมด้านการปฏิบัติตน (2) พฤติกรรมด้านการปฏิบัติงาน และ (3) พฤติกรรมด้านการพัฒนาวิชาชีพ

ด้านที่ 1 การปฏิบัติตน ประกอบด้วย กิจกรรมที่ 1 มีวุฒิเพิ่มขึ้นในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา กิจกรรมที่ 2 เข้ารับการอบรมและได้รับวุฒิบัตรแสดงความชำนาญการในการประกอบวิชาชีพจากคุรุสภา และกิจกรรมที่ 3 ผ่านการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่

ด้านที่ 2 การปฏิบัติงาน ประกอบด้วยกิจกรรมที่ 4 การเลื่อนวิทยฐานะ กิจกรรมที่ 5 เป็นวิทยากรที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษา กิจกรรมที่ 6 เขียนตำรา หรือบทความ หรือผลงานทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษา กิจกรรมที่ 7 การสร้างนวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ หรือที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา กิจกรรมที่ 8 การทำวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้และการจัดการศึกษา กิจกรรมที่ 9 การได้รับคัดเลือก ให้ได้รับรางวัลครูสภา หรือของหน่วยงานทางการศึกษาอื่น

ด้านที่ 3 การพัฒนาวิชาชีพ ประกอบด้วยกิจกรรมที่ 10 การเข้าฟังบรรยาย อภิปราย ประชุมปฏิบัติการ ประชุมสัมมนา หรือ อื่นๆโดยมีการลงทะเบียนและมีหลักฐานแสดงการเข้าร่วม กิจกรรมดังกล่าว กิจกรรมที่ 11 การศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพทางการศึกษาทั้ง ในและต่างประเทศ และกิจกรรมที่ 12 การจัดทำผลงาน หรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการ เรียนรู้หรือการจัดการศึกษา

4.3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรมที่ครูสภากำหนดกับพฤติกรรมการสอน จริง

ตาราง 4.23 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกับ พฤติกรรมของครูตามการรับรู้ของนักเรียนพบว่าอยู่ในช่วง 0.10-0.76 โดยการพัฒนาวิชาชีพมี ความสัมพันธ์กันสูงกับการจัดการสอนที่ดี (0.76) ส่วนการพัฒนาตนและการพัฒนางานมี ความสัมพันธ์กับการจัดการสอนขนาดปานกลางระหว่างเท่ากับ 0.45 และ 0.38 ตามลำดับ และ พบว่าการพัฒนาวิชาชีพมีความสัมพันธ์กับการเป็นครูที่ดีขนาดปานกลาง (0.38) สำหรับ ความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรมของครูสภาทั้ง 3 ด้านด้วยกันเอง พบว่าการพัฒนาตนมี ความสัมพันธ์กันสูงกับการพัฒนางาน (0.74) และสัมพันธ์กับการพัฒนาวิชาชีพขนาดปานกลาง (0.31) ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของครูตามการรับรู้ของนักเรียนทั้ง 3 ด้านด้วยกันเอง พบว่ามีขนาดปานกลางมีค่าระหว่าง 0.31-0.58

ตาราง 4.23 ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามนโยบายของครูกับพฤติกรรมการสอน

ตัวแปร	การพัฒนาตน	การพัฒนา งาน	การพัฒนา วิชาชีพ	การเป็นครูที่ดี	การจัดการสอน ที่ดี	การใช้วิธีสอน ใหม่ ๆ
การเข้าร่วมกิจกรรม ตามที่ครูสภา กำหนด						
การพัฒนาตน	1.00					
การพัฒนางาน	0.74*	1.00				
การพัฒนาวิชาชีพ	0.31	0.16	1.00			
พฤติกรรมการสอน ตามการรับรู้ของ นักเรียน						
การเป็นครูที่ดี	0.17	0.19	0.38*	1.00		
การจัดการสอนที่ดี	0.45*	0.38*	0.76*	0.40*	1.00	
การใช้วิธีสอนใหม่ ๆ	0.26	0.10	0.26	0.31	0.58*	1.00
ค่าเฉลี่ย	3.71	3.45	3.71	3.66	3.78	3.74
SD	0.37	0.40	0.45	0.34	0.31	0.35

*

P < 0.05

4.3.2 ระดับการพัฒนาตนกับพฤติกรรมครูตามการรับรู้ของนักเรียน

ระดับการพัฒนาตนกับพฤติกรรมครูตามการรับรู้ของนักเรียน ในส่วนนี้จะแบ่งครูและนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีระดับการรับรู้มาก และกลุ่มที่มีระดับการรับรู้่น้อย ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมของครูในการเข้าร่วมกิจกรรมตามที่ครูสภากำหนด ในด้านการพัฒนาตน การพัฒนางาน และการพัฒนาวิชาชีพ พฤติกรรมการสอนตามการรับรู้ของนักเรียน ในด้านการเป็นครูที่ดี การจัดการสอนที่ดี การใช้วิธีสอนใหม่ ๆ ตาราง 4.24 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของระดับการพัฒนาตนกับพฤติกรรมครูตามการรับรู้ของนักเรียน พบว่าทุกองค์ประกอบมีค่าความเบ้ (sk) ทางบวกแสดงว่า คนส่วนใหญ่มีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ยกเว้น การพัฒนาวิชาชีพที่มีค่าความเบ้ (sk) ทางลบแสดงว่ามีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย

ตาราง 4.24 ระดับการพัฒนาตนกับพฤติกรรมครูตามการรับรู้ของนักเรียน

พฤติกรรม	N	Mean	Min.	Max.	Me.	Mo.	SD.	Sk.	Ku.
พฤติกรรมครู									
การพัฒนาตน	55	1.45	1	2	1.00	1.00	0.50	0.19	-2.04
การพัฒนางาน	55	1.44	1	2	1.00	1.00	0.50	0.26	-2.00
การพัฒนาวิชาชีพ	48	1.56	1	2	2.00	2.00	0.50	-0.26	-2.02
พฤติกรรมการสอนตามการรับรู้ของนักเรียน									
การเป็นครูที่ดี	48	1.38	1	2	1.00	1.00	0.49	0.53	-1.79
การจัดการสอนที่ดี	48	1.50	1	2	1.50	1.00	0.51	0.00	-2.09
การใช้วิธีสอนใหม่ ๆ	48	1.50	1	2	1.50	1.00	0.51	0.00	-2.09

ตาราง 4.25 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการพัฒนาตนกับพฤติกรรมครูตามการรับรู้ของนักเรียนโดยใช้การวิเคราะห์ไขว้ (cross-tabulation analysis) ผลการวิจัยพบว่าครูที่เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาตนมาก มีแนวโน้มจะแสดงพฤติกรรมการเป็นครูที่ดีตามการรับรู้ของนักเรียน (52.38%) ในขณะที่ในกลุ่มที่มีเข้าร่วมกิจกรรมน้อยกว่า จะแสดงพฤติกรรมการเป็นครูที่ดีให้นักเรียนเห็นน้อยกว่า (48.15%) สำหรับผลกระทบด้านการจัดการเรียนการสอนที่ดีก็ได้ผลทำนองเดียวกัน คือ ครูที่ร่วมกิจกรรมการพัฒนาตนมาก มีแนวโน้มจะมีจัดการเรียนการสอนดี (61.90%) สูงกว่ากลุ่มครูที่เข้าร่วมกิจกรรมน้อยกว่า (40.74%) และในทำนองเดียวกันเมื่อวิเคราะห์ผลกระทบที่มีต่อการใช้วิธีการสอนใหม่ ๆ กับนักเรียน พบว่าครูที่เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาตนมาก มีแนวโน้มจะมีใช้วิธีสอนแบบใหม่ ๆ (60.00%) สูงกว่ากลุ่มครูที่เข้าร่วมกิจกรรมน้อยกว่า (38.46%) อย่างไรก็ตาม ผลการทดสอบด้วยสถิติทดสอบไคสแควร์ ไม่พบถึงความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาตนกับพฤติกรรมการเป็นครูที่ดี การจัดการเรียนการสอนที่ดี และการใช้วิธีสอนใหม่ ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4.25 ผลการวิเคราะห์ระดับการพัฒนาตนกับพฤติกรรมครูตามการรับรู้ของนักเรียน

ผลกระทบต่อนักเรียน	น้อย		มาก		รวม		ผลการทดสอบไคสแควร์
	N	%	N	%	N	%	
การเป็นครูที่ดี							Chi-square= .085 df = 1, P = 0.77
น้อย	14	51.85	10	47.62	24	50.00	
มาก	13	48.15	11	52.38	24	50.00	
รวม	27	100.00	21	100.00	48	100.00	
การจัดการเรียนการสอนที่ดี							Chi-square= 2.12 df = 1, P = 0.15
น้อย	16	59.26	8	38.10	24	50.00	
มาก	11	40.74	13	61.90	24	50.00	
รวม	27	100.00	21	100.00	48	100.00	
การใช้วิธีสอนใหม่ ๆ							Chi-square= 2.10 df = 1, P = 0.15
น้อย	16	61.54	8	40.00	24	52.17	
มาก	10	38.46	12	60.00	22	47.83	
รวม	26	100.00	20	100.00	46	100.00	

* P < 0.05

ตาราง 4.26 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับพัฒนางานกับพฤติกรรมครูตามการรับรู้ของนักเรียนโดยใช้การวิเคราะห์ไขว้ (cross-tabulation analysis) ผลการวิจัยพบว่าครูที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนางานมาก มีแนวโน้มจะแสดงพฤติกรรมการเป็นครูที่ดีตามการรับรู้ของนักเรียน (52.63%) ในขณะที่ในกลุ่มที่มีเข้าร่วมกิจกรรมน้อยกว่า จะแสดงพฤติกรรมการเป็นครูที่ดีให้นักเรียนเห็นน้อยกว่า (48.28%) สำหรับผลกระทบด้านการจัดการเรียนการสอนที่ดี ก็ได้ผลทำนองเดียวกัน คือ ครูที่ร่วมกิจกรรมพัฒนางานมาก มีแนวโน้มจะมี

จัดการเรียนการสอนดี (68.42%) สูงกว่ากลุ่มครูที่เข้าร่วมกิจกรรมน้อยกว่า (37.93%) และในทำนองเดียวกันเมื่อวิเคราะห์ผลกระทบที่มีต่อการใช้วิธีการสอนใหม่ ๆ กับนักเรียน พบว่าครูที่เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนางานมาก มีแนวโน้มจะมีใช้วิธีสอนแบบใหม่ ๆ (57.89%) สูงกว่ากลุ่มครูที่เข้าร่วมกิจกรรมน้อยกว่า (40.74%) เมื่อทดสอบด้วยสถิติทดสอบไคสแควร์พบว่า การพัฒนางานของครูมีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนการสอนที่ดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4.26 ผลการวิเคราะห์ระดับการพัฒนางานกับพฤติกรรมครูตามการรับรู้ของนักเรียน

ผลกระทบต่อนักเรียน	น้อย		มาก		รวม		ผลการทดสอบไคสแควร์
	N	%	N	%	N	%	
การเป็นครูที่ดี							Chi-square=0.87 df = 1, p = 0.77
น้อย	15	51.72	9	47.37	24	50.00	
มาก	14	48.28	10	52.63	24	50.00	
รวม	29	100.00	19	100.00	48	100.00	
การจัดการเรียนการสอนที่ดี							Chi-square= 4.27 df = 1, P = 0.04*
น้อย	18	62.07	6	31.58	24	50.00	
มาก	11	37.93	13	68.42	24	50.00	
รวม	29	100.00	19	100.00	48	100.00	
การใช้วิธีสอนใหม่ ๆ							Chi-square= 1.32 df = 1, P = 0.25
น้อย	16	59.26	8	42.11	24	52.17	
มาก	11	40.74	11	57.89	22	47.83	
รวม	27	100.00	19	100.00	46	100.00	

* P < 0.05

ตาราง 4.27 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการพัฒนาวิชาชีพกับพฤติกรรมครูตามการรับรู้ของนักเรียนโดยใช้การวิเคราะห์ไขว้ (cross-tabulation analysis) ผลการวิจัยพบว่าครูที่เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพมาก มีแนวโน้มจะแสดงพฤติกรรมการเป็นครูที่ดีตามการรับรู้ของนักเรียน (55.56%) ในขณะที่ในกลุ่มที่มีเข้าร่วมกิจกรรมน้อยกว่า จะแสดงพฤติกรรมการเป็นครูที่ดีให้นักเรียนเห็นน้อยกว่า (42.86%) สำหรับผลกระทบด้านการจัดการเรียนการสอนที่ดี ก็ได้ผลทำนองเดียวกัน คือ ครูที่ร่วมกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพมาก มีแนวโน้มจะมีจัดการเรียนการสอนดี (62.96%) สูงกว่ากลุ่มครูที่เข้าร่วมกิจกรรมน้อยกว่า (33.33%) และในทำนองเดียวกันเมื่อวิเคราะห์ผลกระทบที่มีต่อการใช้วิธีการสอนใหม่ ๆ กับนักเรียน พบว่าครูที่เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพมาก มีแนวโน้มจะมีใช้วิธีสอนแบบใหม่ ๆ (53.85%) สูงกว่ากลุ่มครูที่เข้าร่วมกิจกรรมน้อยกว่า (40.00%) อย่างไรก็ตาม ผลการทดสอบด้วยสถิติทดสอบไคสแควร์พบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาตนกับพฤติกรรมการเป็นครูที่ดี การจัดการเรียนการสอนที่ดี และการใช้วิธีสอนใหม่ ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4.27 ผลการวิเคราะห์ระดับการพัฒนาวิชาชีพกับพฤติกรรมการสอนตามการรับรู้ของนักเรียน

ผลกระทบต่อนักเรียน	น้อย		มาก		รวม		ผลการทดสอบ ไคสแควร์
	N	%	N	%	N	%	
การเป็นครูที่ดี							Chi-square= 0.76 df = 1 , P = 0.38
น้อย	12	57.14	12	44.44	24	50.00	
มาก	9	42.86	15	55.56	24	50.00	
รวม	21	100.00	27	100.00	48	100.00	
การจัดการเรียนการสอนที่ดี							Chi-square= 4.15 df = 1 , P = 0.04*
น้อย	14	66.67	10	37.04	24	50.00	
มาก	7	33.33	17	62.96	24	50.00	
รวม	21	100.00	27	100.00	48	100.00	
การใช้วิธีสอนใหม่ ๆ							Chi-square= 0.87 df = 1 , P = 0.35
น้อย	12	60.00	12	46.15	24	52.17	
มาก	8	40.00	14	53.85	22	47.83	
รวม	20	100.00	26	100.00	46	100.00	

* P < 0.05

สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่าพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมตามที่ครูสภา กำหนดจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนตามการรับรู้ของนักเรียน อย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์ไขว้พบว่าพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนางานและพัฒนาวิชาชีพ ส่งผลต่อพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครูในห้อง โดยครูที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนางานและพัฒนาวิชาชีพมีแนวโน้มจะจัดการเรียนการสอนที่ดีตามการรับรู้ของนักเรียน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสามารถสรุปเป็นประเด็นได้ดังสรุปในตาราง 4.28

ตาราง 4.28 ผลการวิจัย

ประเด็นวิจัย	ผลการวิจัย
1. การยอมรับในการกำหนดกิจกรรมให้ครูปฏิบัติ	<ul style="list-style-type: none"> ยอมรับระดับมาก โดยครูที่อายุน้อยยอมรับมากกว่าครูที่อายุมาก กิจกรรมที่ครูส่วนใหญ่ยอมรับ คือ ผ่านการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่
2. การยอมรับในเกณฑ์การประเมินของครูสภา	<ul style="list-style-type: none"> ระดับมาก โดยครูที่อายุน้อยยอมรับมากกว่าครูที่อายุมาก เกณฑ์การประเมินของครูสภาที่ครูส่วนใหญ่ยอมรับ คือ ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเป็นเรื่องสำคัญสำหรับการปฏิบัติงานของครู

ประเด็นวิจัย	ผลการวิจัย
3. พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมตามครูสุภา กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ● ครูส่วนใหญ่มีพฤติกรรมในเรื่องการเข้ารับการอบรมและได้รับวุฒิบัตรแสดงความชำนาญการในการประกอบวิชาชีพครูสุภา ● การจัดทำผลงานหรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือจัดการศึกษา ● กิจกรรมที่ครูส่วนใหญ่ยอมรับ คือผ่านการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่
4. ผลกระทบที่เกิดกับครูด้านการปฏิบัติงาน	<ul style="list-style-type: none"> ● นโยบายการขอต่อใบประกอบวิชาชีพครูส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับมาก ● นโยบายการขอใบประกอบวิชาชีพครูมีความก้าวหน้าด้านวิชาชีพ ● ครูพัฒนาการเรียนการสอนของตน ● ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพอยู่เสมอ
5. ผลกระทบด้านการจัดการเรียนการสอน	<ul style="list-style-type: none"> ● นโยบายการขอต่อใบประกอบวิชาชีพครูส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนของครูอยู่ในระดับมาก ● ครูพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น ● ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ● ครูเข้าร่วมอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ
6. ผลกระทบที่เกิดกับครูด้านการดำเนินชีวิต	<ul style="list-style-type: none"> ● ครูเป้าหมายต่อการปฏิบัติตนเพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การประเมินที่ครูสุภากำหนด ● ครูมีความเครียด
7. ผลกระทบที่มีต่อนักเรียนจากพฤติกรรมของครู	<ul style="list-style-type: none"> ● นักเรียนรับรู้ว่าคุณครูจัดการเรียนการสอนดี

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อวิเคราะห์ระดับการยอมรับในนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู (2) เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมตามที่คุรุสภา กำหนด และเปรียบเทียบพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของครูที่มีภูมิลำเนาต่างกัน (3) เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพที่มีต่อครูด้านการปฏิบัติงานของครู ด้านการจัดการเรียนการสอนของครู และด้านคุณภาพชีวิตของครู (4) เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพที่มีต่อนักเรียน การรับรู้ด้านการเป็นครูที่ดี การรับรู้ด้านการจัดการเรียนการสอนที่ดี และการรับรู้ด้านการใช้วิธีการสอนใหม่ๆ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอตามวัตถุประสงค์การวิจัย มี 4 ตอนได้แก่ ตอนที่ 1 การยอมรับในนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ตอนที่ 2 พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมตามที่คุรุสภากำหนด ตอนที่ 3 ผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพที่มีต่อครู และตอนที่ 4 ผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพที่มีต่อนักเรียน

วิธีดำเนินการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (descriptive research) ใช้การศึกษาประเภทการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยใช้การวิจัยแบบผสมเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ (mixed method research) แบบเป็นลำดับ คือ การวิจัยที่มีการศึกษาในเชิงปริมาณโดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา โดยมี 2 ขั้นตอน คือ ตอนที่ 1 ขั้นตอนการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรในการวิจัย คือ ครูในเขตพระนครศรีอยุธยา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักบริหารงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน โดยทำการสำรวจกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูจำนวน 560 คน นักเรียนจำนวน 417 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการยอมรับในนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมตามที่คุรุสภากำหนด และผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู จำนวน 927 ฉบับ และแบบสอบถามเรื่องผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูที่เกิดขึ้นกับนักเรียน จำนวน 648 รวม 1,575 ฉบับ ซึ่งแบบสอบถามนี้ได้ผ่านการตรวจสอบความตรงตามโครงสร้างและความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน และนำไปทดลองใช้เพื่อวิเคราะห์หาความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) โดยแบบสอบถามชุดที่ 1 ด้านการยอมรับในนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูมีค่าเท่ากับ 0.91 ด้านพฤติกรรมการเข้าร่วมนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูมีค่าเท่ากับ 0.89 ด้านผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูมีค่าเท่ากับ 0.94 แบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับนักเรียน ด้านการเป็นครูที่

ดีมีค่าเท่ากับ 0.94 ด้านการจัดการเรียนการสอนที่ดี มีค่าเท่ากับ 0.82 และด้านการใช้วิธีสอนใหม่ๆมีค่าเท่ากับ 0.84 และได้รับอัตราการตอบกลับของแบบสอบถามสำหรับครู 560 ฉบับ และนักเรียน 417 ฉบับ รวมทั้งหมด 977 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติภาคบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบความแปรปรวน (ANOVA) และขั้นตอนที่สอง การวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในเขตพระนครศรีอยุธยา จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (informal) จากนั้นนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ โดยการเขียนบรรยายสรุปถึงผลกระทบของครู เพื่อนำไปใช้ในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ

สรุปผลการวิจัย

1. การยอมรับในนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

1.1 โดยภาพรวมครูยอมรับในกิจกรรมที่ใช้ในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพพระดับมาก โดยกิจกรรมที่ครูยอมรับมากที่สุดคือ (1) การผ่านการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ (2) การเข้าฟังการบรรยาย อภิปราย ประชุมปฏิบัติการ ประชุมสัมมนา หรืออื่นๆ โดยมีการลงทะเบียนและมีหลักฐานแสดงการเข้าร่วมกิจกรรม (3) การศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพ

1.2 ครูที่อยู่ในช่วงอายุ 20 – 30 ปีส่วนใหญ่ยอมรับในกิจกรรมการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูสูงกว่าครูที่อยู่ในช่วงอายุอื่น ๆ แต่มีกิจกรรมที่ครูที่อยู่ในช่วงอายุ 20 – 30 ปียอมรับน้อยกว่าครูที่อยู่ในช่วงอายุ 31 – 40 ปี คือ ผ่านการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่และศึกษาดูงานเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพ

1.3 ครูเอกชนยอมรับในกิจกรรมที่ใช้ในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูสูงกว่าครูสังกัดของรัฐบาล แต่มีกิจกรรมที่ครูเอกชนยอมรับน้อยกว่าครูรัฐบาล คือ กิจกรรมการผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ การผ่านการประเมินหรืออยู่ระหว่างการพิจารณาประเมินเพื่อให้มีหรือเลื่อนวิทยฐานะสูงขึ้น การเป็นวิทยากรในเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ หรือที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา การสร้างนวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ หรือที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา การทำวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้และการจัดการศึกษา

1.4 ครูในโรงเรียนขนาดเล็กยอมรับในเกณฑ์การขอต่อใบอนุญาตครูสูงกว่าครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่

2. พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมตามที่ครุศภากำหนด

2.1 โดยภาพรวม ครูเข้าร่วมกิจกรรมตามที่ครุศภากำหนดด้านการเข้ารับการอบรมและได้รับวุฒิบัตรแสดงความชำนาญการในการประกอบวิชาชีพครุศภามากกว่าครูที่เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือจัดการศึกษา และ ผ่านการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในหน้าที่

2.2 ครูที่อยู่ในช่วงอายุ 31 – 40ปี มีพฤติกรรมในเรื่องเป็นวิทยากรที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษามากกว่าครูในช่วงอายุ 41–50 ปี และ 50 ปีขึ้นไป ครูที่อยู่ในช่วงอายุ 20 – 30ปี มีพฤติกรรมในเรื่องการเข้าฟังการบรรยาย อภิปราย ประชุมปฏิบัติการ ประชุมสัมมนาหรืออื่น ๆ โดยมีการลงทะเบียนและมีหลักฐานแสดงการเข้าร่วมกิจกรรม มากกว่าครูในช่วงอายุ 31 – 40ปี

2.3 ครูที่มีประสบการณ์ระหว่าง 6 – 10 ปี มีพฤติกรรมในเรื่องมีวุฒิเพิ่มขึ้นในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพทางการศึกษามากกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 6 ปี และ 11 – 15 ปี ครูที่มีประสบการณ์ระหว่าง 16 – 20 ปี มีพฤติกรรมในเรื่องการเลื่อนวิทยฐานะมากกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 6 ปี, 11 – 15 ปี และ 21 ปีขึ้นไป ครูที่มีประสบการณ์ 21 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมในเรื่องเป็นวิทยากรที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษามากกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 6 ปี, 6 – 10 ปี, 11 – 15 ปี และ 16 – 20 ปี

2.4 ครูในโรงเรียนขนาดเล็กเข้ารับการอบรมและได้รับวุฒิบัตรแสดงความชำนาญการในการประกอบวิชาชีพครุศภามากกว่าครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ เป็นวิทยากรมากกว่าครูในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ด้านการจัดทำผลงานหรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ ครูในโรงเรียนขนาดเล็กทำมากกว่าครูในโรงเรียนขนาดกลาง

2.5 ครู ค.ศ. 2 และครู ค.ศ. 3 เข้ารับการอบรมและได้รับวุฒิบัตรแสดงความชำนาญการในการประกอบวิชาชีพครุศภามากกว่าครูอัตราจ้าง ครู ค.ศ.1 ทำผลงานหรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ และเข้าฟังการบรรยาย อภิปราย ประชุมปฏิบัติการ ประชุมสัมมนา มากกว่าครูอัตราจ้าง ครูอัตราจ้าง มีพฤติกรรมในเรื่องการเป็นวิทยากรที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษามากกว่าครู ค.ศ. 2 และครู ค.ศ.3 ครู ค.ศ.1 มีพฤติกรรมในเรื่องการทำวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้และการจัดการศึกษา มากกว่าครูผู้ช่วยและครู ค.ศ.2 ครู ค.ศ. 1มีพฤติกรรมในเรื่องได้รับรางวัลจากครุศภหรือของหน่วยงานทางการศึกษาอื่น มากกว่าครูอัตราจ้าง, ครู ค.ศ. 1มีพฤติกรรมในเรื่องการศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพมากกว่าครูอัตราจ้างและครูผู้ช่วย

3. ผลกระทบของนโยบายที่มีต่อครู

3.1 **ด้านการปฏิบัติงานของครู** ในภาพรวมนโยบายการต่อใบประกอบวิชาชีพครูทำให้ครูมีความก้าวหน้าด้านวิชาชีพมากที่สุด รองลงมาคือทำให้ครูได้พัฒนาการเรียนการสอนของตน ทำให้ครูภาคภูมิใจในวิชาชีพ

3.2 **ด้านการจัดการเรียนการสอน** ในภาพรวมนโยบายการต่อใบประกอบวิชาชีพครูส่งผลต่อครูด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะการทำให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่นักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

3.3 **ด้านคุณภาพชีวิต** ในภาพรวมนโยบายการต่อใบประกอบวิชาชีพครูส่งผลต่อคุณภาพชีวิตครูในทางลบอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะการทำให้ครูเบื่อหน่ายต่อการประเมิน มีความเครียด ความอ่อนล้าในการทำงาน การมีเวลาอยู่กับครอบครัว สุขภาพและการพักผ่อนน้อย

4 ผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพที่มีต่อนักเรียน

ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมกรเข้าร่วมกิจกรรมของครูตามที่ครูสภากำหนดจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรจัดการเรียนการสอนตามการรับรู้ของนักเรียน โดยครูที่เข้าร่วมกิจกรรมกรพัฒนางานและพัฒนานักเรียนมีแนวโน้มจะจัดการเรียนการสอนที่ดีตามการรับรู้ของนักเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

1. การยอมรับในนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

จากการศึกษาพบว่ากิจกรรมครูที่ใช้ในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูส่วนใหญ่ คือ การเข้ารับการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ เข้าฟังการบรรยาย อภิปราย ประชุมปฏิบัติการ ประชุมสัมมนา หรืออื่นๆ โดยมีการลงทะเบียนและมีหลักฐานแสดงการเข้าร่วมกิจกรรม และ ศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพ มีวุฒิเพิ่มขึ้นในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ส่วนกิจกรรมที่ใช้ในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูที่อยู่ในระดับน้อยคือ สร้างนวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้หรือที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา และการทำวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะครูส่วนใหญ่เห็นว่ากิจกรรมในเรื่องเกี่ยวกับการอบรม การฟังบรรยาย อภิปราย ประชุมปฏิบัติการ ประชุมสัมมนา และการศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพ เป็นเรื่องที่ครูส่วนใหญ่ปฏิบัติเป็นประจำ ระดับการยอมรับในกิจกรรมเรื่องนี้จึงสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิมล ว่องวานิช และคนอื่นๆ (2553) พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาส่วนใหญ่มีการดำเนินงานคือ เข้าฟังการบรรยาย อภิปราย ประชุมปฏิบัติการ ประชุมสัมมนา หรืออื่นๆ โดยมีการลงทะเบียนและมีหลักฐานแสดงการเข้าร่วมกิจกรรม และ ศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพ

ส่วนในประเด็นเรื่องของการสร้างนวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้หรือที่เป็นประโยชน์ต่อ การศึกษา และการทำวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือที่เป็นประโยชน์ต่อ การศึกษา เป็นเรื่องที่ครูเพียงบางกลุ่มที่สามารถทำได้ จากการสัมภาษณ์พบว่าครูบางท่านไม่ เข้าใจเรื่องของการวิจัย การทำงานวิจัยเปรียบเหมือนยาขม ดังนั้นในประเด็นนี้ การยอมรับใน กิจกรรมนี้จึงอยู่ในระดับน้อย

นอกจากนี้ยังพบว่าครูมีความคิดเห็นว่าใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเป็นเรื่องสำคัญ สำหรับการปฏิบัติงานของครู การที่ครูส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู อาจเป็นเพราะว่าครูส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของอาชีพครู คิดว่าอาชีพครูเป็นอาชีพที่ต้องอาศัย ทั้งศาสตร์และศิลป์เพราะฉะนั้นคนที่จะมาเป็นผู้สอนจำเป็นต้องมีความรู้ มีความรักในการเป็นครูไม่ใช่ ว่าใครก็จะสามารถเป็นครูได้ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตพล คชสาร (2543) ที่ พบว่าครูส่วนใหญ่เห็นว่าใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเป็นเรื่องสำคัญสำหรับการปฏิบัติงานของ ครู เป็นหลักประกันคุณภาพในการจัดการศึกษา เป็นการส่งเสริมความก้าวหน้าของครู ในขณะที่ เฉลิมชัย พันทวีศักดิ์ (2542) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับนโยบายการพัฒนาวิชาชีพครูและพบว่าต้อง มีการพัฒนาวิชาชีพครู โดยกำหนดให้ครูต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ สำหรับการปฏิบัติงานของครู และพัชรภรณ์ สงวนเกล้าจิตต์ (2543) ครูส่วนใหญ่เห็นว่าการออก ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเป็นสิ่งที่จำเป็นเพราะทำให้ครูพัฒนาและปรับปรุงตนเอง อย่างต่อเนื่อง ส่งผลต่อการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพ

งานวิจัยพบว่าครูสภาได้มีการประชาสัมพันธ์ให้ครูเข้าใจเกณฑ์การต่อใบอนุญาตทั่วถึง รวมทั้งยอมรับในการกำหนดหลักเกณฑ์ให้ครูประพฤติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพในการต่อ ใบอนุญาตด้วยทั้งนี้อาจเป็นเพราะการที่แต่ละโรงเรียนจะมีครูฝ่ายบุคลากรคอยดูแลเรื่องนี้อยู่จึง ทำให้ครูได้รับข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องของใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิมล มณีทานนท์ (2545), อมรา สุวรรณมณีแดง (2546) และสุธรา เสดุวรรณ (2550) ที่พบว่าครู ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับหลักเกณฑ์การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ การกำกับดูแล และการปฏิบัติ ตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพครู ครูส่วนใหญ่มีความเข้าใจต่อการขึ้นทะเบียนประกอบ วิชาชีพอยู่ในระดับดี ครูมีความรู้เกี่ยวกับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูอยู่ในระดับดีมาก แสดงให้ เห็นว่าทางครูสภาได้มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบวิชาชีพครูมีความเข้าใจในเรื่องนี้อย่างทั่วถึง

2. พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมตามที่ครูสภากำหนด

ผลการวิจัยพบว่ากิจกรรมที่ครูใช้ในการต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพของครูสภาที่ใช้ใน ปัจจุบันโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยอันดับแรกได้แก่ การเข้ารับการอบรมและได้รับวุฒิบัตร แสดงความชำนาญการในการประกอบวิชาชีพครูสภา การจัดทำผลงานหรือกิจกรรมที่เป็น ประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือจัดการศึกษา ผ่านการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการ

ปฏิบัติงานในหน้าที่ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับที่เบญจวรรณ ศิริพรชัยกุล (2543) ได้ทำการศึกษา การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนประถมศึกษา กรุงเทพมหานครตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู พบว่าครูส่วนใหญ่ปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ เช่น การฝึกอบรม การประชุมสัมมนา ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นต้น ผลการสัมภาษณ์ครูในการวิจัยครั้งนี้ ยังยืนยันว่าครูส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมตามที่ครูสภากำหนด ทั้งนี้ มีความเป็นไปได้ที่หลักเกณฑ์ที่ทางครูสภา กำหนดนั้นแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครูอยู่แล้ว ทางโรงเรียนต่าง ๆ มีการจัดกิจกรรมที่ สนับสนุนการพัฒนาครูในลักษณะนี้เป็นส่วนใหญ่ การปฏิบัติตนตามกิจกรรมตามที่ครูสภา กำหนดจึงเป็นสิ่งที่ครูสามารถกระทำได้โดยไม่ยุ่งยาก สอดคล้องกับเฉลิมชัย พันทวีศักดิ์ (2542) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู พบว่าระบบที่ใช้ในการพัฒนาครู คือการฝึกอบรม เพื่อเป็นการสร้างความพร้อมให้ครูให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ โดยมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

3. ผลกระทบของนโยบายที่มีต่อครู

3.1 ด้านการปฏิบัติงาน

นโยบายการต่อใบอนุญาตวิชาชีพครูทำให้ครูมีความก้าวหน้าด้านวิชาชีพมากที่สุด รองลงมาคือทำให้ครูได้พัฒนาการเรียนการสอนของตน และทำให้ครูภาคภูมิใจในวิชาชีพ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากใบอนุญาตวิชาชีพครูช่วยทำให้วิชาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูงขึ้น คนที่จะมาเป็นครู ต้องมีใบอนุญาตวิชาชีพไม่ใช่ว่าใครอยากจะเป็นครูก็เป็นได้ จึงทำให้ครูรู้สึกเกิดความภาคภูมิใจ ในวิชาชีพครู ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริยา เพ็ชรแก้ว (2540) ที่ได้รายงานว่าการปฏิบัติกิจกรรม แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด ศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ เข้าร่วมประชุม สัมมนา หรือฝึกอบรมเป็นการ พัฒนาตนเองเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานของคุณให้สูงขึ้นนั้นเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพ ในขณะที่ พัชรภรณ์ สงวนกล้าจิตต์ (2543) พบว่าเป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์เพราะทำให้ครูได้พัฒนาและ ปรับปรุงตนเองอย่างต่อเนื่อง ส่งผลต่อการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู นำไปสู่ความก้าวหน้าในด้าน วิชาชีพของคุณ และ สุธีรา เขตวรณ (2550) ที่พบว่าครูมีเจตคติต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูอยู่ใน ระดับดี และเฉลิมชัย พันทวีศักดิ์ (2543) ที่พบว่าใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู มีบทบาทในการ ควบคุมคุณภาพและมาตรฐานของวิชาชีพครูให้สูงขึ้น

3.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน

นโยบายการต่อใบอนุญาตวิชาชีพครูส่งผลต่อครูด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับ มาก โดยครูส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าใบอนุญาตวิชาชีพครูทำให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับ นักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ครูมีการเข้าร่วมอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอยู่ เสมอ และครูพัฒนาสื่ออยู่เสมอ สอดคล้องกับที่เบญจวรรณ ศิริพรชัยกุล(2543) ได้ศึกษาการ ปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนประถมศึกษา กรุงเทพมหานครตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูพบว่า การปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู จะช่วยพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและจัดกิจกรรม

การเรียนรู้ให้กับนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด สอดคล้องกับ เฉลิมชัย พันทวีศักดิ์ (2543)การพัฒนาครูต้องสร้างความพร้อมให้ครูโดยการฝึกอบรม พัฒนาประสิทธิภาพการทำงานโดย ผสานความร่วมมือกับสถาบันผลิตครู เพื่อเป็นการสร้างความพร้อมให้ครูให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็น วิชาชีพชั้นสูงได้

3.3 ด้านคุณภาพชีวิตครู

นโยบายการต่อไปประกอบวิชาชีพครูทำให้ครูรู้สึกเบื่อหน่ายต่อเกณฑ์การประเมิน ครูมีความคิดเห็นทางรัฐมีเกณฑ์เกี่ยวกับการประเมินหลายเรื่องบางครั้งซ้ำซ้อนกัน เน้นเอกสารมากเกินไป ซึ่งภาระงานของครูมีอยู่มากจึงทำให้ครูรู้สึกเบื่อหน่ายต่อเกณฑ์การประเมินสูงที่สุดจากการสัมภาษณ์พบว่า ครูมีความคิดเห็นว่าการขั้นตอนในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ล่าช้าและยุ่งยาก กรณีที่มีข้อมูลผิดพลาดจะใช้เวลานานในการขอต่อใบอนุญาต ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ สวนดุสิตโพล มหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนดุสิต (2553) ที่พบว่าปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการออกและการต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษา คือ (1) ความล่าช้าในกระบวนการในการขอออกและการต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษา (2) การขาดความรู้และความเข้าใจในการทำงานของกระบวนการและขั้นตอนต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการออกและการต่ออายุใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษา และ (3) ความสะดวกในการรับบริการเนื่องจากสถานที่ค่อนข้างคับแคบ ไม่เพียงพอต่อผู้ขอใช้บริการ

4 ผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพที่มีต่อนักเรียน

ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมตามที่ครูสุภาพกำหนดจะมีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรม การจัดการเรียนการสอนตามการรับรู้ของนักเรียน โดยเฉพาะการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อ พัฒนางานและพัฒนาวิชาชีพส่งผลต่อพฤติกรรม การจัดการเรียนการสอนของครูในห้อง โดยครูที่ เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนางานและพัฒนาวิชาชีพมีแนวโน้มจะจัดการเรียนการสอนที่ดีตามการรับรู้ของนักเรียนสอดคล้องกับที่ Goldhaber (2000) Podgursky (2004) ที่ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของนโยบายใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู และพบว่ามีผลกระทบต่อ การรับรู้ของนักเรียน นอกจากนี้ จากการสัมภาษณ์พบว่าครูส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการที่ทางครูสุภาพกำหนดนั้นมีความสำคัญ ในการพัฒนาวิชาชีพครู ซึ่งเมื่อครูมีการพัฒนาแล้วผลจากการพัฒนานั้นก็ตกอยู่ที่นักเรียนโดยตรง สอดคล้องกับที่ Hammond (2001) ได้ศึกษาถึงคุณภาพของครูและผลสัมฤทธิ์ของการเรียนของ นักเรียนอังกฤษพบว่า ปัจจัยที่สำคัญที่สุด ที่มีอิทธิพลต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเกือบร้อยละ 50 คือ ปัจจัยด้านครอบครัว ร้อยละ 43 คือ ปัจจัยคุณภาพครูโดยมีตัวบ่งชี้ คือ คะแนนจากการสอบ เพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู การศึกษาและประสบการณ์ของครูมีอิทธิพลต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ครูสภาควรนำสารสนเทศที่ได้จากการวิจัยไปเป็นแนวทางการพัฒนานโยบายฯ การทบทวน การวางแผนและการดำเนินงานของนโยบาย ให้สอดคล้องกับความต้องการและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เกี่ยวข้องโดยเฉพาะกิจกรรมการพัฒนางานและพัฒนาวิชาชีพที่พบว่าสัมพันธ์กับพฤติกรรมจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียน

1.2 ผลการวิจัยพบว่าครูไม่ค่อยเห็นด้วยเกณฑ์บางข้อที่ใช้ในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู โดยเฉพาะในประเด็นของค่าใช้จ่ายและอายุของใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูทางครูสภาน่าจะต้องทบทวนในเรื่องนี้

1.3 นโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูส่งผลกระทบต่อครู โดยเฉพาะการทำให้ครูรู้สึกเบื่อหน่าย เพิ่มงาน กระทบครอบครัวและสุขภาพ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรรหาแนวทางร่วมกันกับครูให้เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง และยอมรับว่าการพัฒนาตนเองเป็นวิถีชีวิตของครูที่ต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และรู้จักการบริหารจัดการชีวิตตนเองให้มีความสมดุลทั้งชีวิตการทำงานและชีวิตครอบครัว หรือชีวิตส่วนตัว

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 การศึกษาผลกระทบของนโยบายการต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูที่มีต่อนักเรียนในการวิจัยนี้ยังไม่ได้กำหนดขอบเขตการศึกษาที่วิเคราะห์ลงไปถึงผลลัพธ์ที่เกิดกับนักเรียน ในการวิจัยครั้งต่อไปควรขยายขอบเขตให้ครอบคลุมผลลัพธ์ โดยเฉพาะด้านการดูแลเอาใจใส่นักเรียน พัฒนาการของผู้เรียน เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาวิจัยว่านโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพที่ครูสภากำหนดส่งผลให้ครูมีคุณภาพมากน้อยเพียงใด และทำให้ครูมีการเปลี่ยนแปลงในทิศทางอย่างไรเมื่อเทียบกับก่อนมีใบอนุญาต

2.3 ภูมิหลังของครู เช่น อายุ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียนมีผลต่อการยอมรับนโยบายการต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ควรมีการวิจัยเชิงลึกเพื่อศึกษาเหตุปัจจัย และหาแนวทางสร้างความเข้าใจให้ครูทุกกลุ่มยอมรับนโยบายฯ ดังกล่าว ด้วยความเต็มใจ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1, สำนักงาน. (2553). สถิติทางการศึกษาปี พ.ศ. 2552.[ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://area.obec.go.th/ayutthaya1/aoc/index.html> [2553,ตุลาคม 13]
- เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2, สำนักงาน. (2553). สถิติทางการศึกษาปี พ.ศ. 2552. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://aoc.aya2.net> [2553,ตุลาคม 13]
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2545). ความเคลื่อนไหวปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: บริษัท พี พรินท์ จำกัด.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2551). แผนยุทธศาสตร์การยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบ.(เอกสารอัดสำเนา)
- เฉลิมชัย พันทวีศักดิ์. (2543). นโยบายการพัฒนาวิชาชีพครูตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธัตถพล คชสาร. (2543). ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 5 ต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู.วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นฤมล ปั่นดี. (2545). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลการเห็นคุณค่าในตนเองการมีเครือข่ายความร่วมมือกับความสำเร็จในวิชาชีพของหัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาลชุมชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นวลฉวี ประเสริฐสุข. (2547). การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. เอกสารประกอบการสอนวิชา 464460 ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นายกรัฐมนตรื, สำนัก. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

- นภดล คำเต็ม. (2545). *ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค การสนับสนุนจากครอบครัว กับความสำเร็จในวิชาชีพ ของหัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาลศูนย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการพยาบาล, สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- เบ็ญจวรรณ ศิริพรชัยกุล. (2543). *การศึกษาการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการพยาบาล, สาขาวิชาพัฒนบริหารศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- เปรมฤดี ปองมงคลวิทยานิพนธ์. (2546). *ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ความผูกพันในวิชาชีพ การมีแหล่งประโยชน์ทางสังคม กับความสำเร็จในวิชาชีพของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลรัฐ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- พัชราภรณ์ สงวนเกล้าจิตต์. (2543). *ความคิดเห็นของครูต่อการออกไปอนุญาตประกอบวิชาชีพครู : กรณีศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.*
- มณฑา วิญญูโสภิต. (2547). *การศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามการรับรู้ของครูและผู้บริหาร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ. (2551). *การนำนโยบายไปปฏิบัติ. กรุงเทพฯ.*
- เลขาธิการคุรุสภา, สำนักงาน. (2552). *ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยใบอนุญาตวิชาชีพ. (เอกสารอัดสำเนา)*
- เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. (2552). *การพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียน. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.*
- เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. (2552). *สภาพปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: วี.ที.ซี.คอมมูนิตี้.*
- วิมล มณีกานนท์. (2545). *ความคิดเห็นต่อแนวทางการออกไปอนุญาตประกอบวิชาชีพครูของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.*

- วรรณเดช จันทรศร. (2552). *ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- ศิริยา เพ็ชรแก้ว. (2540). *การพัฒนาตนเองด้านการเรียนการสอนของครูโรงเรียนผู้ใหญ่มากตามการรับรู้ของตนเองและผู้บริหาร ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2548). *ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศึกษาศึกษา, กระทรวง. (2545). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- สวนดุสิตโพล. (2553). *“ครูสภา” ในสายตาของ “ครู และผู้ประกอบวิชาชีพ”*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.dusitpoll.dusit.ac.th> [2553, กันยายน 20]
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคนอื่นๆ. (2542). *รายงานการวิจัยเอกสาร: ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี.
- สุธีรา เขตวรณน. (2550). *การศึกษาความรู้เกี่ยวกับเจตคติต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ของครูมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุวิมล ว่องวาณิช และคนอื่นๆ. (2553). *รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์การพัฒนาตัวบ่งชี้กิจกรรมการพัฒนาตามมาตรฐานการปฏิบัติงานเพื่อการขอต่ออายุใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาของครูสภา*. สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.
- อมรา สุวรรณมณีแดง. (2546). *ความคิดเห็นของครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพครู*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ภาษาอังกฤษ

- Cordova, R.Jr.(2001). *A Formative Evaluation of the Texas Teacher Licensure System*. Texas State University-San Marcos. Political Science Department Texas State University.
- Creswell, J. W. and Plano Clark, V.L. (2007). *Designing and Conducting Mixed Methods Research*. Cohen Research on Social Work. Thousand Oaks, CA: Sage.

- Darling-Hammond, L. (2001). *Reforming teacher preparation and licensing: Debating the evidence*. *Teachers College Record*, 102(1), 28–56.
- Fullan, A.J. (2001). *From Research to practice and back again :TIMSSas a Tool for educational improvement*. University of Pennsylvania
- Goldhaber, D. D., and Brewer, D.j. (2000). *Does Teacher Certification Matter? High School Teacher Certification Status and Student Achievement*. Educational Evaluation and Policy Analysis.
- Goldhaber, D. D., and Brewer, D. J. (2002). *Teacher licensing and student achievement*. Washington, DC: Thomas Fordham Foundation.
- Gunn, J.(1978). *Psychiatric Aspects of Imprisonment*. Academic Press Ltd
- Iles, P. A., Mabey, C., and Robertson, I. T. (1990). *HRM practices and employee commitment: Possibilities, pitfalls and paradoxes*. *British Journal of Management*,
- Jeffrey, S. and Kotter,J.P. (1982). *The Maturation of Career Theory*. Graduate School of Business Administration, Harvard University, Boston, Massachusetts.
- Judge, G.G., and all.(1995). *The Theory and Practice of Econometrics (Wiley Series in Probability and Statistics)*
- Mazmanian, D.A., and Sabatier, P.A. (1981). *Effective Policy Implementation*. New York: Plenum Press.
- Meyer, J.D. (2003). *The Role of Sustained Professional Development in Science Teacher Renewal and Retention*. The University of Texas at Austin.
- Podgursky, M. (2004). *Teacher Licensing in U.S. Public Schools : The Case for Simplicity and Flexibility*. University of Missouri.
- Riel (1998).*the center for collaborative Research in education*. university of California.
- Ripley, C.F. (1986). *Internal Stability of Granular filter:Discussion,Can*. *Geotech*. vol. 23.
- Yamane, T. *Statistic: An Introductory analysis*. Third Edition. Times Printers, Singapore

- Roberson, L. (1990). *Functions of work meanings in organization: Work meanings and work motivation*. In A.P. Brief and W.R. Nord(Eds), *Meanings of occupational work: A collection of essays*. Lexington, MA: Lexington Books.
- Sonnenfeld, J. (1982). *Egocentric Perspectives on Geographic Orientation*. *Annals Assoc. American Geographers*.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

1. คุณวิภา ลัคนาพรวิสิฐ
ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่คู่มือสภา
2. อาจารย์ ดร.ธชณัฐ ผ่องโต
ตำแหน่ง อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคพระนครศรีอยุธยา
3. อาจารย์ไพฑูรย์ สังข์สวัสดิ์
ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคปากท่อ จ.ราชบุรี
4. อาจารย์สุทธิ กระจะจ่าง
ตำแหน่ง อาจารย์โรงเรียนบางช้างวิทยา
5. อาจารย์จรินทร์ วินทะไชย์
ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามสำหรับครูผู้สอน

เรื่อง ผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูที่มีต่อครู

เรียน ครูผู้สอนทุกท่าน

ด้วยนางสาวสิริวรรณ มีรอด นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีความประสงค์ที่จะศึกษา ภาควิชาศึกษาศาสตร์และจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมี ศ.ดร.สุวิมล ว่องวาณิช เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับมุมมองของครูต่อนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและผลกระทบที่เกิดขึ้น ขณะนี้อยู่ในระยะเวลาของการเก็บรวบรวมข้อมูล ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านในการให้ข้อมูลและตอบคำถามต่างๆ ในแบบสำรวจนี้ตามความเป็นจริง เพื่อคุณค่าและประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป โดยข้อมูลของท่านจะเก็บเป็นความลับ และไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อตัวท่านและหน่วยงานของท่าน ผู้วิจัยจะประมวลผลเป็นภาพรวมเพื่อใช้ประโยชน์ในการวิจัยนี้เท่านั้น

ขอขอบพระคุณท่านที่ได้สละเวลาให้มีส่วนร่วมในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้

ขอแสดงความนับถือ

นางสาวสิริวรรณ มีรอด

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาเกี่ยวกับมุมมองของครูต่อนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและผลกระทบที่เกิดขึ้น โดยข้อคำถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 มุมมองของครูผู้สอน ที่มีต่อนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

ตอนที่ 3 ผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูที่มีต่อครู

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน และเติมข้อมูลลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

โรงเรียน .....

1. เพศ 1) ชาย 2) หญิง
2. อายุ 1) 20-30 ปี 2) 31-40 ปี
 3) 41-50 ปี 4) 51 ปีขึ้นไป
3. ประสบการณ์การสอน
 1) น้อยกว่า 6 ปี 2) 6-10 ปี 3) 11-15 ปี
 4) 16-20 ปี 5) 21 ปีขึ้นไป

4. วุฒิทางการศึกษา

- 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี สาขา.....
- 2) ปริญญาตรี สาขา.....
- 3) ปริญญาโท สาขา.....
- 4) ปริญญาเอก สาขา.....

5. ตำแหน่ง 1) ครูอัตราจ้าง 2) ครูผู้ช่วย 3) ครู คศ.1
- 4) ครู คศ.2 5) ครู คศ.3 6) ครู คศ.4
- 7) ครู คศ.5

6. ระดับชั้นที่สอน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ประถมศึกษา 1) ป.1 2) ป.2 3) ป.3
- 4) ป.4 5) ป.5 6) ป.6
- มัธยมศึกษา 7) ม.1 8) ม.2 9) ม.3
- 10) ม.4 11) ม.5 12) ม.6

7. สาระวิชาที่สอน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1) ภาษาไทย 2) คณิตศาสตร์
- 3) วิทยาศาสตร์ 4) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- 5) สุขศึกษาและพลศึกษา 6) ศิลปะ
- 7) การงานอาชีพและเทคโนโลยี 8) ภาษาต่างประเทศ

8. จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์

- 1) 1-5 2) 6-10 3) 11-15
- 4) 16-20 5) มากกว่า 20

9. ขนาดโรงเรียน (ตามเกณฑ์การประเมินของ สพฐ.)

- 1) ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียน 1 - 300 คน)
- 2) ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 301 - 1,499 คน)
- 3) ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 1,500 คนขึ้นไป)

10. สังกัดของโรงเรียน

- 1) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)
- 2) สำนักบริหารงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.)

ตอนที่ 2 ท่านเห็นด้วยกับกิจกรรมที่ใช้ในการขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

12 กิจกรรมที่ใช้ในการต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1) มีวุฒิเพิ่มขึ้นในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา
- 2) เข้าร่วมอบรมและได้รับวุฒิบัตรแสดงความชำนาญการในการประกอบวิชาชีพจากคุรุสภา
- 3) ผ่านการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในหน้าที่
- 4) การเลื่อนวิทยฐานะ
- 5) เป็นวิทยากรที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษา
- 6) เขียนตำรา หรือบทความ หรือผลงานทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษา
- 7) สร้างนวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้หรือที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา
- 8) ทำวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้และการจัดการศึกษา
- 9) ได้รับรางวัลจากคุรุสภาหรือของหน่วยงานทางการศึกษาอื่น
- 10) เข้าฟังการบรรยาย อภิปราย ประชุมปฏิบัติการ ประชุมสัมมนา หรืออื่น ๆ โดยมีการลงทะเบียนและมีหลักฐานแสดงการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว
- 11) ศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพ
- 12) จัดทำผลงานหรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษา
- 13) การกำหนดให้เลือกกิจกรรมตามมาตรฐานการปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 3 กิจกรรม
- 14) การกำหนดให้การประพฤติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพเป็นเกณฑ์การต่อใบอนุญาตด้วย
- 15) ค่าใช้จ่ายในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเหมาะสม
- 16) ระยะเวลาในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเหมาะสม
- 17) ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเป็นเรื่องสำคัญสำหรับการปฏิบัติงานของคุณ
- 18) คุรุสภาประชาสัมพันธ์ให้ครูเข้าใจเกณฑ์การต่อใบอนุญาตทั่วถึง

ตอนที่ 3 ท่านเห็นด้วยกับนโยบายการขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ดังต่อไปนี้มาก
น้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านที่สุด

- 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย
- 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง
- 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
- 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด

ข้อ ที่	มุมมองต่อนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบ วิชาชีพครู	ระดับความเห็นด้วย น้อยที่สุด ← → มากที่สุด				
		1	2	3	4	5
ท่านเห็นด้วยกับเกณฑ์การต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพของคุรุสภาที่ใช้ในปัจจุบัน เพียงใด						
1	กิจกรรมที่ 1 มีวุฒิเพิ่มขึ้นในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการ ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา					
2	กิจกรรมที่ 2 เข้ารับการอบรมและได้รับวุฒิบัตรแสดงความ ชำนาญการในการประกอบวิชาชีพจากคุรุสภา					
3	กิจกรรมที่ 3 ผ่านการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการ ปฏิบัติงานในหน้าที่					
4	กิจกรรมที่ 4 การเลื่อนวิทยฐานะ					
5	กิจกรรมที่ 5 เป็นวิทยากรที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการ เรียนรู้หรือการจัดการศึกษา					
6	กิจกรรมที่ 6 เขียนตำรา หรือบทความ หรือผลงานทาง วิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือการจัด การศึกษา					
7	กิจกรรมที่ 7 สร้างนวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้หรือที่ เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา					
8	กิจกรรมที่ 8 ทำวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ และการจัดการศึกษา					
9	กิจกรรมที่ 9 ได้รับรางวัลจากคุรุสภาหรือของหน่วยงานทาง การศึกษาอื่น					
10	กิจกรรมที่ 10 เข้าฟังการบรรยาย อภิปราย ประชุม					

ข้อ ที่	มุมมองต่อนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบ วิชาชีพครู	ระดับความเห็นด้วย น้อยที่สุด ← → มากที่สุด				
		1	2	3	4	5
	ปฏิบัติการ ประชุมสัมมนา หรืออื่น ๆ โดยมีการลงทะเบียน และมีหลักฐานแสดงการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว					
11	กิจกรรมที่ 11 ศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับการประกอบ วิชาชีพ					
12	กิจกรรมที่ 12 จัดทำผลงานหรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อ การจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษา					
ท่านคิดว่ากิจกรรมที่ใช้การขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพส่งผลกระทบต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด						
13	ทำให้ครูภาคภูมิใจในวิชาชีพ					
14	ทำให้ครูก้าวหน้าในด้านวิชาชีพ					
15	ทำให้ครูได้พัฒนาการสอนของตน					
16	แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา					
17	ทำให้ครูปฏิบัติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ					
18	มีความศรัทธาต่อวิชาชีพ					
19	ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู อยู่เสมอ					
20	ทำให้ครูมีภาระงานเพิ่มขึ้น					
21	ทำให้ประเทศชาติกำหนดนโยบายการพัฒนาการศึกษาได้ เหมาะสม					
22	ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์					
23	ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์					
24	พัฒนาสื่ออยู่เสมอ					
25	สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์					
26	เข้าร่วมอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ					
27	ทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพของเด็กไทย					
28	สร้างหลักประกันคุณภาพในการจัดการศึกษา					
29	ทำให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่นักเรียนอย่างมี ประสิทธิภาพ					

ข้อ ที่	มุมมองต่อนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบ วิชาชีพครู	ระดับความเห็นด้วย				
		น้อยที่สุด ← → มากที่สุด				
		1	2	3	4	5
30	มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ					
31	ช่วยพัฒนาคุณภาพของเด็กไทย					
32	พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติเกิดผลจริง					
33	ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ ผู้เรียน					
34	ทำให้ครูพัฒนาตนเองในการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ					
35	เปิดหน่วยต่อเกณฑ์การประเมิน					
36	มีความเครียด					
37	เปิดหน่วยกับระบบการจัดการศึกษา					
38	ความอ่อนเพลีย เมื่อยล้าหลังจากเลิกงาน					
39	ทำให้ครูมีภาระงานเพิ่มขึ้น					
40	การมีเวลาอยู่กับครอบครัว					
41	ทำให้ครูมีภาระค่าใช้จ่ายสูง					
42	ความแข็งแรงด้านสุขภาพ					
43	การมีเวลาออกกำลังกาย					
44	การมีเวลาในการพักผ่อนหย่อนใจ					
45	การนอนหลับและพักผ่อนเพียงพอ					
46	การมีเวลาในการทำงานอดิเรก					

✍ ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือนำในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามสำหรับนักเรียน

เรื่อง ผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูที่มีต่อนักเรียน

- ☞ **คำชี้แจง** แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูที่มีต่อนักเรียน โดยข้อคำถามแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้
- ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ผลกระทบของนโยบายที่เกิดขึ้นกับนักเรียน

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน และเติมข้อมูล ลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

- เพศ 1) ชาย 2) หญิง
- อายุ .....ปี
- กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้น.....
- ระดับผลการเรียน (ในเทอมที่ผ่านมา) เกรตเฉลี่ย.....

ตอนที่ 2 นักเรียนคิดว่าครูมีพฤติกรรมการสอนมากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน

ที่ตรงกับความคิดเห็นมากที่สุด

- หมายถึง น้อยที่สุด
- หมายถึง ระดับน้อย
- หมายถึง ระดับปานกลาง
- หมายถึง ระดับมาก
- หมายถึง ระดับมากที่สุด

ข้อ ที่	ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น น้อยที่สุด ← → มาก ที่สุด				
		1	2	3	4	5
พฤติกรรมการสอน						
1	ครูพัฒนาการสอนของตนอยู่เสมอ					
2	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
3	ครูมีกิจกรรมการสอนที่น่าสนใจ					
4	แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนานักเรียน					
5	มีการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน					

ข้อ ที่	ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น น้อยที่สุด ← → มาก ที่สุด				
		1	2	3	4	5
6	ครูเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน					
7	ครูนำสื่อการสอนที่น่าสนใจมาใช้สอนอยู่เสมอ					
8	ครูมีการทำวิจัยเพื่อส่งเสริมและพัฒนานักเรียน					
9	ครูมีความมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ					
10	ครูกระตุ้นนักเรียนโดยออกแบบกิจกรรมการสอนที่ น่าสนใจ					
11	ครูสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์					
12	ครูมีการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาเป็นรายบุคคล					
13	ครูนำนวัตกรรมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน					
14	ครูมีการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน					
15	มีการนำผลงานของครูมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน					
16	ครูมีการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน					
17	ครูใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายในการสอน					

✎ ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

แบบสัมภาษณ์

หัวข้อที่สัมภาษณ์ ผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

ผู้ให้สัมภาษณ์.....สัมภาษณ์เมื่อ.....

ตำแหน่ง.....โรงเรียน.....

วิชาที่สอน.....ประสบการณ์สอน.....

สถานที่สัมภาษณ์.....

เริ่มสัมภาษณ์เวลา.....น. ใช้เวลาทั้งสิ้น.....ชั่วโมง.....นาที

1. คุณมีความคิดเห็นอย่างไรต่อนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู
2. คุณคิดว่า กิจกรรมและเกณฑ์ที่ทางคุรุสภากำหนดให้ใช้ในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร และคุณมีข้อเสนอแนะอย่างไรในการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู
3. ตั้งแต่มีนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู คุณคิดว่านโยบายนี้ส่งผลกระทบต่อการทำงาน และการจัดการเรียนการสอนของคุณอย่างไร
4. นโยบายการขอต่อใบอนุญาตมีผลกระทบต่อด้านคุณภาพชีวิตของคุณอย่างไร
5. คุณคิดว่านโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูมีผลกระทบต่อนักเรียนอย่างไร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค
ผลการพิจารณาคูณภาพของเครื่องมือ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย (ค่า IOC)

รายการ	ค่า IOC
ท่านเห็นด้วยกับเกณฑ์การตอบใบอนุญาตประกอบวิชาชีพของคุรุสภาที่ใช้ในปัจจุบันเพียงใด	
1) มีวุฒิเพิ่มขึ้นในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา	0.80
2) เข้ารับการอบรมและได้รับวุฒิบัตรแสดงความชำนาญการในการประกอบวิชาชีพจากคุรุสภา	0.80
3) ผ่านการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในหน้าที่	0.80
4) การเลื่อนวิทยฐานะ	1.00
5) เป็นวิทยากรที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษา	0.80
6) เขียนตำรา หรือบทความ หรือผลงานทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษา	1.00
7) สร้างนวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้หรือที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา	1.00
8) ทำวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้และการจัดการศึกษา	0.80
9) ได้รับรางวัลจากคุรุสภาหรือของหน่วยงานทางการศึกษาอื่น	1.00
10) เข้าฟังการบรรยาย อภิปราย ประชุมปฏิบัติการ ประชุมสัมมนา หรืออื่น ๆ โดยมีการลงทะเบียนและมีหลักฐานแสดงการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว	1.00
11) ศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพ	0.80
12) จัดทำผลงานหรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษา	0.80
ท่านคิดว่ากิจกรรมที่ใช้การขอตอบใบอนุญาตประกอบวิชาชีพส่งผลกระทบต่อข้อความต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด	
14) ทำให้ครูภาคภูมิใจในวิชาชีพ	1.00
15) ทำให้ครูก้าวหน้าในด้านวิชาชีพ	1.00
16) ทำให้ครูได้พัฒนาการสอนของตน	1.00
17) แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา	1.00
18) ทำให้ครูปฏิบัติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ	1.00
19) มีความศรัทธาต่อวิชาชีพ	1.00
20) ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู อยู่เสมอ	0.80
21) ทำให้ครูมีภาระงานเพิ่มขึ้น	1.00
22) ทำให้ประเทศชาติกำหนดนโยบายการพัฒนาการศึกษาได้เหมาะสม	1.00
23) ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์	1.00

รายการ	ค่า IOC
24) ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์	1.00
25) พัฒนาสื่ออยู่เสมอ	1.00
26) สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์	0.80
27) เข้าร่วมอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ	0.80
28) ทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพของเด็กไทย	0.80
29) ทำให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ	0.80
30) สร้างหลักประกันคุณภาพในการจัดการศึกษา	0.80
31) มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ	0.80
32) ช่วยพัฒนาคุณภาพของเด็กไทย	1.00
33) พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติเกิดผลจริง	0.80
34) ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน	0.60
35) ทำให้ครูพัฒนาตนเองในการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ	0.80
36) เปื่อหน่วยต่อเกณฑ์การประเมิน	0.80
37) มีความเครียด	0.80
38) เปื่อหน่วยกับระบบการจัดการศึกษา	0.80
39) ความอ่อนเพลีย เมื่อยล้าหลังจากเลิกงาน	0.80
40) ทำให้ครูมีภาระงานเพิ่มขึ้น	0.80
41) การมีเวลาอยู่กับครอบครัว	0.80
42) ทำให้ครูมีภาระค่าใช้จ่ายสูง	0.80
43) ความแข็งแรงด้านสุขภาพ	0.80
44) การมีเวลาออกกำลังกาย	0.80
45) การมีเวลาในการพักผ่อนหย่อนใจ	0.80
46) การนอนหลับและพักผ่อนเพียงพอ	0.80
47) การมีเวลาในการทำงานอดิเรก	0.80

รายการ	ค่า IOC
1)ครูพัฒนาการสอนของตนอยู่เสมอ	0.80
2)ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	0.80
3)ครูมีกิจกรรมการสอนที่น่าสนใจ	0.80
4)แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนานักเรียน	0.80
5)มีการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน	0.80
6)ครูเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน	0.80
7)ครูนำสื่อการสอนที่น่าสนใจมาใช้สอนอยู่เสมอ	1.00
8)ครูมีการทำวิจัยเพื่อส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	0.80
9)ครูมีความมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ	1.00
10)ครูกระตุ้นนักเรียนโดยออกแบบกิจกรรมการสอนที่น่าสนใจ	0.80
11)ครูสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์	1.00
12)ครูมีการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาเป็นรายบุคคล	0.80
13)ครูนำนวัตกรรมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	0.80
14)ครูมีการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน	0.80
15)มีการนำผลงานของครูมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	0.80
16)ครูมีการใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกห้องเรียน	1.00
17)ครูใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายในการสอน	1.00

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การปรับปรุงแก้ไขข้อคำถาม

รายการ	ค่า IOC	ข้อเสนอแนะ
ผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู		
26) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามได้ตลอด	0.80	สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์
29) ครูจัดกิจกรรมการสอนได้มีประสิทธิภาพ	0.80	ทำให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ง
รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับ	รายชื่อโรงเรียน	ลำดับ	รายชื่อโรงเรียน
1	จอมสุรางค์อุปถัมภ์	26	อนุบาลพระนครศรีอยุธยา
2	วัดไผ่ (เหวย-บุญช่วยโสมนรินทร์อุปถัมภ์)	27	ลุมพลีชนูปถัมภ์
3	วัดหันตรา	28	ตำหนักเพนียด
4	วัดดุสิตาราม	29	วัดตูม(สิริปัญญาประชาสรรค์)
5	วัดพระญาติการาม (ศุภสุขบำรุง)	30	ประชาศึกษา(เคี้ยวฮั่ว)
6	วัดประดู่ทรงธรรม (จรัญพันธ์บำรุง)	31	ดำรงควิทยา
7	วัดใหญ่ชัยมงคล (ภาวนารังสี)	32	บวรวิทยา2
8	วัดพนัญเชิง (ไตรรัตน์นายก)	33	ปากกรานพิทยา
9	วัดทรงกุศล (โยธาราชภรณ์รังษุณณ์)	34	วัดกลาง (ปากกรานสามัคคี)
10	อรุณประเสริฐ	35	วัดพุทธไศวรารีย์
11	ศิริเสนาวิทยา	36	พรพินิตพิทยาคาร
12	อยุธยาวิทยาลัย	37	ประชาสามัคคี
13	ประตูลัย	38	บ้านคลองตะเคียน
14	สุตินสหราษฎร์	39	วัดไก่อเตี้ย (วิทยสุนทร)
15	วัดเกต (ประชาราษฎร์บำรุง)	40	วัดท่าใหม่
16	ปฐมพิทยาคาร	41	วัดช้าง
17	วัดกุฎีลาย(อินมณีประชารัฐบำรุง)	42	วัดปากกราน
18	วัดช้างใหญ่	43	อิสลามศรีอยุธยามูลนิธิ
19	วัดกษัตราธิราช(ไพจิตรวิหารการบำรุง)	44	ยอแซฟอยุธยา
20	วัดพระงาม(อรรถกฤษณ์ประชารัฐ)	45	อนุบาลในฝันพระนครศรีอยุธยา
21	สุนทรวิทยา	46	เทคนิคพัฒนวิชาการอยุธยา
22	จิระศาสตร์วิทยา	47	เทคโนโลยีอยุธยา
23	อยุธยาอนุสรณ์	48	บริหารธุรกิจอยุธยา
24	วัดสว่างอารมณ์**	49	เตรียมนานาชาติอยุธยา
25	วัดกลางคลองสระบัว	50	ท่าเรือ"นิตยานุกูล"

ลำดับ	รายชื่อโรงเรียน	ลำดับ	รายชื่อโรงเรียน
51	ศรีบางไทร	76	ไทยรัฐวิทยา 2
52	ประสาธวิทย์	77	คู์สลอด 2
53	วัดดอนลาน	78	วัดพระขาว
54	ภาชี	79	วัดศาลาลอย
55	วัดสามเพลง	80	วัดหลักชัย
56	บ้านข่อยโทน	81	วัดกระแซง
57	บ้านคู์คุด	82	วัดเจ้าแปดทรงไทรย์
58	วัดกลาง	83	เทศบาลวัดमारวิชัย
59	สุตินสหราษฎร์	84	วัดบ้านแพน
60	วัดโพธิ์สาวหาญ	85	ลาดบัวหลวงไพโรจน์วิทยา
61	สาธิตสาธิตวิเทศสายใหม่	86	วัดม่วงหวาน
62	วัดช่างเหล็ก	87	วัดดอนพัฒนาราม
63	คชสิทธิ์กิตติคุณวิทยา	88	วัดลาดประทุมคงคาราม
64	วัดสุวรรณเจดีย์	89	วัดสุคนธาราม
65	ไตรอรุณศึกษา	90	บางบาล
66	วัดพะยอม	91	ลาดชะโด
67	บางปะอิน	92	เสนา"เสนาประสิทธิ์"
68	บางปะอินราชานุเคราะห์	93	วัดตลาดอุดมวิทยา
69	ผักไห่สุทธาประมุข	94	ราษฎร์บำรุงศิลป์
70	เทศบาลวัดเจ้าเจ็ดนอก	95	โรงเรียนวัดบางซ้ายนอก
71	บางไทรวิทยา	96	โรงเรียนวัดบางซ้ายใน
72	วัดนगरะจาบ	97	วัดบางบาล
73	ท่าหลวงวิทยานุกูล	98	วัดบุญกัณนาวาส
74	เชียงรากน้อย	99	วัดไทรน้อย
75	วัดบ้านสร้าง	100	วัดอัมพวา (วัดนราษฎร์อุปถัมภ์)

ลำดับ	รายชื่อโรงเรียน	ลำดับ	รายชื่อโรงเรียน
101	วัดเชิงท่า	126	ปัทมวิษณุ
102	วัดบ้านกลิ้ง	127	เอกอโยธยา
103	วัดชีปะขาว "รัฐราษฎร์บูรณะ"	128	เซนต์แมรี่
104	วัดยม	129	กลุ่มโรงเรียนสามัคคีธรรม
105	วัดศรีโพธิ์ (เริงทรัพย์วิทยาคาร)	130	วัดโพธิ์ (ผักไห่วิทยาคาร)
106	วัดนาคู (จันทศึกษาคาร)	131	วัดธรรมนาวา
107	วัดลาดระโง	132	วัดเปรมปรีชา
108	เจ้าฟ้าสร้าง	133	วัดราษฎร์ศรัทธาธรรม
109	บ้านพลับ (วิสุทธิวังราช)	134	บ้านบางกระสัน
110	วัดดอนลาน	135	วัดบางเคียน
111	วัดชุมพลนิกายาราม	136	เสริมมิตรวิทยา
112	ชุมชนวัดกำแพง	137	อนุบาลบางปะอิน
113	ปราสาททองวิทยา	138	ตรีภัทร
114	วัดโพธิ์	139	วัดวิเวกวาสุพัถ
115	วัดท่าเลไทยโปรดสัตว์	140	คลองจิก (สุขสินธุเคราะห์)
116	วัดบ้านหว่า (ชมพู่วิทยา)	141	อุดมศีลวิทยา
117	วัดลำตะเคียน (วิริยศึกษา)	142	วัดบ้านอ้อ (บ้านอ้อวิทยาคาร)
118	วัดตาลานเหนือ	143	วัดบ้านแค
119	วัดขนอนบ้านกรด	144	วัดโพธิ์เฝือก
120	วัดบ้านสร้าง	145	วัดหน้าโคก (วิสุทธิศึกษา)
121	วัดท่าใหม่	146	วัดไผ่ล้อม (โสภณวิทยา)
122	วัดสามเรือน	147	วัดคงษา (ประชา-รัฐอุปถัมภ์)
123	ราษฎร์นิรมิตร	148	วัดอมฤต (สิทธิประสิทธิ์)
124	ราษฎร์บำรุง	149	เซนต์เทเรซาแสงทอง
125	วัดสุทธจริวาราม	150	เทพประสิทธิ์วิทยา

ลำดับ	รายชื่อโรงเรียน	ลำดับ	รายชื่อโรงเรียน
151	วัดฤๅไชย (ฤๅไชยศึกษา)	176	วัดปิ่นแก้ว
152	วัดโคกทอง (บวรวิทยา)	177	วัดคู้ตะเภา
153	วัดย่านอ่างทอง (นิยมประมุข)	178	ลาดงาวิทยาคม (ปลั่ง ฤกษ์จาวี)
154	วัดตาลานใต้ (เจริญวิทยา)	179	วัดกลาง
155	วัดลาดชิด (ลาดชิดวิทยาการ)	180	วัดกระโดงทอง (พิบูลประสิทธิ์)
156	วัดท่าดินแดง	181	วัดรางจระเข้
157	วัดปทุมวัน (โสณิกรประชานุสรณ์)	182	ราษฎร์ศุภประดิษฐ์
158	วัดลาดบัวหลวง (สนมิตรศึกษา)	183	วัดเจ้าเจ็ดใน
159	วัดตรีพาราสีมาเขต	184	วัดกลางคลองวัฒนาราม
160	วัดตปทุมบำรุง	185	บ้านแกววิทยาการ
161	วัดอินทอารี	186	ชายนาพัฒนา (สำเนียง สนิท อุปถัมภ์)
162	วัดหน้าไทร (ราษฎร์ประสิทธิ์)	187	วัดจรเข้ไล่
163	คุปถันธุ์โรจนประสิทธิ์	188	วัดหนองลำเจียก
164	วัดสุทธาวาส	189	เซนต์จอห์น ปปีติสต์
165	วัดหัวเวียง "เขมสุทธิวิทยาการ"	190	มัธยมผดุงวิทยา
166	วัดโบสถ์ (ศุภพิทยาการ)	191	อนุบาลผดุงเสนา
167	วัดโบสถ์ (วงศ์พานิช)	192	วัดบ้านแพน "ศรีรัตนานุกูล"
168	วัดโพธิ์ (แจ่มวิทยาการ)	193	วัดสามตุ่ม
169	วัดบางกะทิง (พิศิษฐ์วิทยา)	194	วัดตะกุก (เมตตาชนูปการ)
170	วัดบันไดช้าง	195	วัดสีกุก (สุนสามัคคีราษฎร์วิทยา)
171	วัดประคูลอกเชษฐ	196	วัดน้ำเต้า (อุดมราษฎร์นิมิต)
172	จรัสวิทยาการ (มิตรภาพที่ 57)	197	วัดขวิด
173	จุฬารราษฎร์วิทยา	198	วัดหน้าต่างนอก

ลำดับ	รายชื่อโรงเรียน	ลำดับ	รายชื่อโรงเรียน
199	วัดลำพระยา (เข้มชัยวิทยา)	208	ชุมชนวัดสำพะเนียง (แรมดุงวิทยา)
200	วัดสว่างอารมณ์	209	วัดบ้านช้าง
201	วัดมณฑลประสิทธิ์	210	บ้านกะทุมลาย
202	สิทธิพยากรณ์	211	วังน้อยวิทยาภูมิ
203	คอตันคลอง 27	212	จรรยาภิรมย์กิจจาทรอนุสรณ์
204	บ้านลำแดง	213	วัดลาดทราย
205	วิเชียรกลิ่นสุคนธ์อุปถัมภ์	214	วัดกุฎีประสิทธิ์
206	วังน้อย(พนมยงค์วิทยา)	215	วัดป่าคา (เจริญอรุณราษฎร์)
207	โพธิ์ราษฎร์บำรุง	216	ไทยรัฐวิทยา 3 (วัดบางไทร)

ศูนย์วิทยพัทยาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ
ใบขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ ศธ 0512.6(2755)/ ว.

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

27 ธันวาคม 2553

เรื่อง ขอความร่วมมือในการแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

ด้วย นางสาวสิริวรรณ มีรอด นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิธี
วิทยาการวิจัย ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์
เรื่อง “ผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูที่มีต่อครูและนักเรียน: การ
วิจัยแบบผสม” โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวานิช เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิต
มีความจำเป็นต้องขอเก็บข้อมูลวิจัยด้วยแบบสอบถาม กับครูและนักเรียน ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้
ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความความอนุเคราะห์จากท่านในการแจกและเก็บรวบรวม
แบบสอบถามครั้งนี้ เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้
ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงมล ไตรวิจิตรคุณ)
หัวหน้าภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

โทรศัพท์ 02-218-2578

ที่ ศษ 0512.6(2771)541662

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

23 มีนาคม 2554

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ไพฑูริย์ สังข์สวัสดิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวสิริวรรณ มีรอด นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยวิทยาการวิจัย การศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง "ผลกระทบ รงนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูที่มีต่อครูและนักเรียน: การวิจัยแบบผสม" โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล อ่องวานิช เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในกรณีนี้ใคร่ขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจ เครื่องมือวิจัย ทั้งนี้นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยัญญา รัตนอุบล)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

ฝ่ายวิชาการ ทักษิณและสารสนเทศ

โทร. 0-2218-2681-82 ต่อ 612

ที่ ศธ 0512.6(2771)/54- 1663

คณะศุภศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

23 มีนาคม 2554

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เขียน อาจารย์ ดร. ภรณ์รัฐ ม่องโค

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวสิริวรรณ มีวอด นิสิตหลักสูตรศุภศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยวิทยาการวิจัย การศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา ทศุในระหว่างการทำเป็นงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง "ผลกระทบ ของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูที่มีต่อครูและนักเรียน: การวิจัยแบบผสม" โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวานิช เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการมีโครงการเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจ เครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. อาชนัญญา จิตวนิช)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

ฝ่ายวิชาการ หลักสูตรและการสอน

โทร. 0-2218-2681-82 ต่อ 612

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ ศษ 0512.6(2771)54 1665

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

23 มีนาคม 2554

เรื่อง ขอลงทะเบียนผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ สุทธิ ภาระจ่าง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวสิริวรรณ มีรอด นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัย การศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง "ผลกระทบของนโยบายการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูที่มีต่อครูและนักเรียน: การวิจัยแบบผสม" โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล รุ่งงามนิช เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในกรณีนี้ใคร่ขอลงทะเบียนเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้บัดนี้ผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. อาชีวนุภา จิตนอบ)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

ฝ่ายวิชาการ หลักสูตรและการสอน

โทร. 0-2218-2681-82 ต่อ 612

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวสิริวรรณ มีรอด เกิดเมื่อวันที่ 7 กันยายน พ.ศ. 2527 อยู่บ้านเลขที่ 33 หมู่ที่ 3 ตำบลหน้าไม้ อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สำเร็จการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เมื่อปีการศึกษา 2551 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2552

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย